

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Οδηγός Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2013 - 2014

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κεφάλαιο 1: Βασικές πληροφορίες	3
Κεφάλαιο 2: Βιβλιοθήκη Τμήματος Φιλοσοφίας	6
Κεφάλαιο 3: Εύδοξος: Υπηρεσία Διαχείρισης Συγγραμμάτων	9
Κεφάλαιο 4: Πρόγραμμα Σπουδών	10
Κεφάλαιο 5: Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων 2013 - 2014	25
Κεφάλαιο 6: Αναλυτική Περιγραφή Προπτυχιακών Μαθημάτων	37
Κεφάλαιο 7: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	93
Κεφάλαιο 8: Γενικές Πληροφορίες για τους Φοιτητές	110

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών:
Στασινός Σταυριανέας, Δήμητρα Χριστοπούλου, Αρετή Σπαγαδώρου
σε συνεργασία με τους διδάσκοντες και τις διδάσκουσες του τμήματος

Φωτογραφίες: Γεωργία Μπούνια

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1

Τ Μ Η Μ Α Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ : Β Α Σ Ι Κ Ε Σ Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ

Ταχυδρομική διεύθυνση: Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πατρών,
Πανεπιστημιούπολη, 26 500 Ρίο - Πάτρα
Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.philosophy.upatras.gr

ΙΔΡΥΣΗ - ΣΤΕΓΑΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Τμήμα Φιλοσοφίας ιδρύθηκε με το Π.Δ. 206/1999 (Φ.Ε.Κ.179/6-9-1999) και άρχισε να λειτουργεί τον Σεπτέμβριο του 1999. Αποστολή του είναι «η καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας με τη διδασκαλία και την έρευνα καθώς και η συμβολή στην ανάπτυξη του φιλοσοφικού στοχασμού απαραίτητου για την ενσυνείδητη καλλιέργεια των επιστημών άλλων γνωστικών πεδίων. Επίσης την κατάρτιση επιστημόνων ικανών να μελετούν, να ερευνούν και να διδάσκουν την επιστήμη αυτή.» (άρθρο 1, παρ. 3, εδ. δ').

Το Τμήμα Φιλοσοφίας στεγάζεται σε τρία κτήρια στο συγκρότημα των προκατασκευασμένων κτηρίων, κοντά στο κτήριο Α' της Πρυτανείας, τα οποία του έχουν παραχωρηθεί από το Πανεπιστήμιο. Στα κτήρια αυτά στεγάζονται η Γραμματεία, οι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, μέλος Ε.ΔΙ.Π. και διδάσκοντες με σύμβαση), η Βιβλιοθήκη, το Κέντρο Η/Υ του Τμήματος και αίθουσες σεμιναρίων. Στο Τμήμα έχουν γίνει διαδικασίες αξιολόγησης αρχικά μετά την ίδρυσή του και στη συνέχεια από το ακαδημαϊκό έτος 2009 - 2010 και εξής σε ετήσια βάση, ενώ το Δεκέμβριο του 2011 ολοκληρώθηκε η Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης 2007 - 2011, η οποία ήταν αποτέλεσμα εργασιών της ονομαζόμενης Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ: ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το Τμήμα Φιλοσοφίας διοικείται, σύμφωνα με το νόμο, από Γενική Συνέλευση η οποία αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλοσοφίας, το μέλος Ε.ΔΙ.Π. εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, οι οποίοι ορίζονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους αντίστοιχα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φοιτητών και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

Σύνθεση Γενικής Συνέλευσης:

Μ έ λ η Δ.Ε.Π.:

Τερέζης Χρήστος, Καθηγητής
Βαλάκας Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής¹
Καλέρη Αικατερίνη, Αναπληρώ τρια Καθηγήτρια
Κόντος Παύλος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Παρούσης Μιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής
Γουδέλη Κυριακή, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια²
Ζειμπέκης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής
Μιχαλάκης Ανδρέας, Επίκουρος καθηγητής
Παγωνδιώτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής³
Περδικούρη Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια
Μουζάλα Μελίνα, Λέκτορας
Σταυριανέας Στασινός, Λέκτορας
Χριστοπούλου Δήμητρα, Λέκτορας

Μ έ λ ο ς Ε.ΔΙ.Π.:

Σπαγαδώρου Αρετή

¹ Κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 θα βρίσκεται σε εκπαιδευτική άδεια

² Κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 θα βρίσκεται σε εκπαιδευτική άδεια

³ Κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2013 - 2014 θα βρίσκεται σε εκπαιδευτική άδεια

Εκπρόσωποι προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών:

Τόσο τα τακτικά όσο και τα αναπληρωματικά μέλη αναγράφονται στον ιστότοπο του τμήματος φιλοσοφίας,

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	ΤΕΡΕΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Αρχαία ελληνική και βυζαντινή φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 11-09-2001)	τηλ.: 2610-997903 terezis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
Αναπληρωτές Καθηγητές	ΒΑΛΑΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θεωρία και ερμηνεία του αρχαίου δράματος (Φ.Ε.Κ. μετακίνησης: 03-04 -2009)	τηλ.: 2610-969906 valakas@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΚΑΛΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Φιλοσοφία του 20 ^{ου} αιώνα (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 11-07-2001)	τηλ.: 2610-969907 kaleri@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΚΟΝΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Οντολογία - ηθική - φαινομενολογία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-12-2010)	τηλ.: 2610-997869 pkontos@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Φιλοσοφία, επιστημολογία και θεωρία του δικαίου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 09 -03-2006)	τηλ.: 2610-969812 paroussis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
Μόνιμοι Επίκουροι Καθηγητές	ΓΟΥΔΕΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ Νεότερη φιλοσοφία (17 ^ο μέχρι και 19 ^ο αιώνα) (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 07-05-2008)	τηλ.: 2610-997707 kgoudeli@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
Επίκουροι Καθηγητές	ΖΕΪΜΠΕΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Αναλυτική γνωσιοθεωρία και μεταφυσική (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 12-12-2011)	τηλ.: 2610-969301 zeimbekis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Πολιτική φιλοσοφία (νεότερη - σύγχρονη) (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 31-08-2012)	τηλ.: 2610-969945 micha@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΠΑΓΩΝΔΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Φιλοσοφία του νου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 01-08-2012)	τηλ.: 2610-969946 cpagond@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΠΕΡΔΙΚΟΥΡΗ ΕΛΕΝΗ Ελληνική φιλοσοφία της ύστερης αρχαιότητας (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 01-08-2012)	τηλ.: 2610-969389 e.perdikouri@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
Λέκτορες	ΜΟΥΖΑΛΑ ΜΕΛΙΝΑ Πλάτωνας: οντολογία - γνωσιολογία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 04 -09-2009)	τηλ.: 2610-997644 mmouzala@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΣΤΑΥΡΙΑΝΕΑΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ Αριστοτέλης: γνωσιολογία - μεταφυσική (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 04-09-2009)	τηλ.: 2610-997623 sstavr@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ Φιλοσοφία της λογικής του 20 ^{ου} αιώνα (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 12-12-2011)	τηλ.: 2610-969947 chrdemet@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35

ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.)	ΣΠΑΓΑΔΩΡΟΥ ΑΡΕΤΗ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 09-03-2006)	τηλ.: 2610-969813 spagadorou@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
---	--	---

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Γραμματεία του Τμήματος:

ΒΕΡΓΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ, Γραμματέας

τηλ. 2610-969386

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ, Διοικητική Υπάλληλος

τηλ.: 2610-997155

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΑΝΤΙΓΟΝΗ, Διοικητική Υπάλληλος

τηλ.: 2610-969300

ΛΕΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Διοικητικός Υπάλληλος

τηλ.: 2610-969830

ΣΤΑΥΡΙΔΗ ΜΑΡΙΓΩ, Διοικητική Υπάλληλος

τηλ.: 2610-997155

ΚΟΤΣΑΡΗ ΜΑΡΙΑ, Διοικητική Υπάλληλος

τηλ.: 2610-996231

Φαξ Γραμματείας: 2610-969364

E-mail: philosophy@upatras.gr

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι ανοικτή για τους/τις φοιτητές/τριες

Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή 11:00 - 13:00.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΒΤΦ)

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Βιβλιοθηκονόμος, Διοικητική Υπάλληλος

ΤΣΑΡΔΑΚΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, Διοικητική Υπάλληλος

Κτήριο Κ25

τηλ. & φαξ: 2610-969915

E-mail: philslib@upatras.gr

Σκοπός της Βιβλιοθήκης (και αναγνωστηρίου) του Τμήματος Φιλοσοφίας (ΒΤΦ) είναι η υποστήριξη των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, η παροχή υλικού για την εκπόνηση φοιτητικών εργασιών και η κάλυψη των ερευνητικών αναγκών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, υποψήφιων διδακτόρων και άλλων ερευνητών.

Η ΒΤΦ λειτουργεί στο κτήριο Κ25 του Τμήματος σε συνεργασία με την κεντρική Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης (ΒΥΠ) του Πανεπιστημίου Πατρών. **Για τη χρήση της ΒΤΦ απαιτείται η εγγραφή των χρηστών και η απόκτηση της ειδικής Κάρτας Χρήστη.** Η εγγραφή και η έκδοση της κάρτας γίνεται στα γραφεία της ΒΥΠ. Η **Κάρτα Χρήστη** ισχύει και για όλες τις υπηρεσίες της ΒΥΠ.

Δικαίωμα χρήσης της ΒΤΦ έχουν:

- Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών, το μέλος Ε.ΔΙ.Π. του τμήματος, καθώς και οι διδάσκοντες με σύμβαση στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών
- Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών
- Όλοι οι εργαζόμενοι στο Πανεπιστήμιο Πατρών
- Εξωτερικοί χρήστες, δηλαδή άτομα που δεν ανήκουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες. Οι εξωτερικοί χρήστες καταβάλλουν το ποσό των 29,35 ευρώ εφάπαξ κατά την εγγραφή τους στη ΒΥΠ.

Οι χρήστες υποχρεούνται να δηλώνουν στον υπεύθυνο της ΒΤΦ, υπάλληλο ή μεταπτυχιακό φοιτητή, αλλαγές της διεύθυνσης, του τηλεφώνου και του e-mail τους.

Επισημαίνεται ότι για την έκδοση πτυχίου απαιτείται η απαλλαγή του φοιτητή από κάθε χρέωσή του έναντι της ΒΥΠ και της Βιβλιοθήκης του Τμήματος στο οποίο ανήκει.

Χρήση της Βιβλιοθήκης/Αναγνωστηρίου

Όλοι οι χρήστες δεσμεύονται από τους όρους του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος σε εμφανή σημεία στο χώρο της Βιβλιοθήκης. Οποιαδήποτε λοιπά ζητήματα προκύπτουν τίθενται υπόψη της Επιτροπής Βιβλιοθήκης του Τμήματος Φιλοσοφίας. Βασικά σημεία του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ:

- ⇒ Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του προσωπικού, να σέβονται το χώρο καθώς και τους συναδέλφους τους.
- ⇒ Οι χρήστες οφείλουν να είναι προσεκτικοί στη χρήση του υλικού και του εξοπλισμού. *Οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικού αποκαθίσταται ή αποζημιώνεται από τον χρήστη που την προκάλεσε.*
- ⇒ Οι χρήστες αφήνουν τα βιβλία που χρησιμοποιούν εντός του χώρου της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο των τραπεζιών του Αναγνωστηρίου. Τα βιβλία επανατοποθετούνται στη θέση τους από τους υπευθύνους της ΒΤΦ.
- ⇒ Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο της Βιβλιοθήκης με τσάντες, παλτά κ.λπ. Για τη φύλαξη των προσωπικών αντικειμένων των χρηστών υπάρχουν στην είσοδο της Βιβλιοθήκης θυρίδες με κλειδιά, τα οποία ο χρήστης ζητεί από τον υπεύθυνο υπάλληλο της ΒΤΦ.
- ⇒ Στους χώρους κοινού της Βιβλιοθήκης δεν επιτρέπεται η εισαγωγή και κατανάλωση τροφίμων ή ροφημάτων καθώς και το κάπνισμα. Επίσης δεν επιτρέπονται τα κινητά τηλέφωνα.
- ⇒ Οι χρήστες έχουν άμεση πρόσβαση στα βιβλία και στα περιοδικά της ΒΤΦ. Η πρόσβαση στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης γίνεται μέσω Η/Υ.

⇒ Κατά την έξοδο τους από το χώρο της Βιβλιοθήκης, οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι - χωρίς προτροπή - να δείχνουν στον υπεύθυνο υπάλληλο τα βιβλία ή τετράδια που παίρνουν μαζί τους.

Δανεισμός

Η ΒΤΦ λειτουργεί για τους χρήστες και ως δανειστική βιβλιοθήκη. Τα βιβλία που είναι σημειωμένα με κόκκινες ετικέτες δεν δανείζονται. Όλα τα υπόλοιπα δανείζονται (έως τρία βιβλία), εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί σε κλειστή συλλογή (βλ. παρακάτω). Για όλες τις κατηγορίες χρηστών της ΒΤΦ ο δανεισμός γίνεται για 15 ημέρες με δυνατότητα ανανέωσης μιας ακόμη εβδομάδας, εφόσον το βιβλίο δεν έχει ζητηθεί από άλλον χρήστη. Στους εξωτερικούς χρήστες τα βιβλία δανείζονται για μία εβδομάδα, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης. Για την κράτηση βιβλίων (μόνο ένα βιβλίο) τηρείται σειρά προτεραιότητας.

Σε περίπτωση καθυστέρησης της επιστροφής ενός βιβλίου ο δανειζόμενος επιβαρύνεται με πρόστιμο 50 λεπτών ανά εργάσιμη ημέρα.

Για τις ανάγκες συγκεκριμένων μαθημάτων ενός εξαμήνου οι διδάσκοντες μπορούν να συγκροτούν «**κλειστές συλλογές**». Τα βιβλία των «κλειστών συλλογών» δεν δανείζονται κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο, παρά μόνο για τις ώρες που δεν λειτουργεί η ΒΤΦ (μετά τις 17.00 και έως τις 10.00 της επομένης ημέρας ή για ένα Σαββατοκύριακο ή για αργία).

Πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ασύρματης σύνδεσης

Στο χώρο της βιβλιοθήκης όπως και στα υπόλοιπα κτήρια του τμήματος Φιλοσοφίας λειτουργεί ασύρματη σύνδεση με το διαδίκτυο, μέσω της οποίας καθίσταται δυνατή η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και εκδόσεις.

Ώρες λειτουργίας ΒΤΦ

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με την λειτουργία της ΒΤΦ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας και της ΒΤΦ.

ΚΕΝΤΡΟ Η/Υ

ΚΤΗΡΙΟ Κ35

Το Τμήμα Φιλοσοφίας θεωρεί ως ένα από τα σημαντικότερα εφόδια των φοιτητών για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας την όσο το δυνατόν έγκαιρη εξοικειώσή τους με τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που αυτές προσφέρουν.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν με άνεση τον Η/Υ ως εργαλείο είτε για τη σύνταξη των εργασιών τους είτε, το σπουδαιότερο, για την πρόσβασή τους στο διαδίκτυο και στο τεράστιο φάσμα πληροφοριών που αυτό προσφέρει (π.χ., για την πρόσβαση σε κλασικά κείμενα ή σε δευτερεύουσα βιβλιογραφία). Τέλος, η χρήση Η/Υ αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ανακοινώσεις των διδασκόντων κτλ. Με το σκεπτικό αυτό, το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει υποχρεωτικά εργαστήρια για την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες.

Πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ασύρματης σύνδεσης

Στο χώρο του κέντρου Η/Υ όπως και στα υπόλοιπα κτήρια του τμήματος Φιλοσοφίας λειτουργεί ασύρματη σύνδεση με το διαδίκτυο, μέσω της οποίας καθίσταται δυνατή η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και εκδόσεις.

Ώρες λειτουργίας Κέντρου Η/Υ

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με τα ωράρια λειτουργίας του Κέντρου Η/Υ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΣΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ /ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Πώς θα αποκτήσετε την Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και το ΠΑΣΟ:

Από το περυσινό ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ανέπτυξε κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την έκδοση νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας για τους φοιτητές. Στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνεται και το Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), το οποίο καταργείται ως ξεχωριστό έντυπο.

Για τη χορήγηση των νέων καρτών (με το ενσωματωμένο ΠΑΣΟ) θα ακολουθηθούν διαδικασίες παρόμοιες με αυτές του ακαδ. έτους 2011-2012 για την απόκτηση του Δελτίου Φοιτητικού Εισιτηρίου (ηλεκτρονικού Δελτίου), με τη διαφορά ότι οι φοιτητές θα λαμβάνουν την κάρτα χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση.

Περισσότερες πληροφορίες για τη νέα κάρτα θα ενσωματωθούν αμέσως μόλις αποσταλούν από το Υπουργείο.

Οι διαδικασίες που ακολούθησαν οι φοιτητές το ακαδ. έτος 2011-2012 για την απόκτηση του Δελτίου Φοιτητικού Εισιτηρίου ήταν οι παρακάτω:

Για να αποκτήσετε το δελτίο ειδικού εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), θα πρέπει να υποβάλετε ηλεκτρονική αίτηση στη διεύθυνση <http://paso.minedu.gov.gr/>

Για να υποβάλετε την ηλεκτρονική αίτηση απόκτησης δελτίου ειδικού εισιτηρίου είναι απαραίτητο να διαθέτετε λογαριασμό πρόσβασης στις υπηρεσίες τηλεματικής του Πανεπιστημίου Πατρών. Το λογαριασμό αυτό τον παραλαμβάνετε κατά την εγγραφή σας στο πρώτο έτος σπουδών του Τμήματός σας. Σε περίπτωση που χάσετε το λογαριασμό πρόσβασης πρέπει να μεριμνήσετε για την άμεση έκδοση νέου κωδικού από το αρμόδιο [Τμήμα Δικτύων](#) του Πανεπιστημίου Πατρών.

Πώς θα παραλάβετε το ΠΑΣΟ:

Μετά την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, μπορείτε να παραλάβετε το ΠΑΣΟ σας από συγκεκριμένο σημείο διανομής, το οποίο και θα έχετε επιλέξει κατά τη διαδικασία υποβολής. Η παραλαβή είναι δυνατή μόνο εφόσον η αντίστοιχη αίτησή σας έχει εγκριθεί από τη Γραμματεία του Τμήματός σας και αφού πρώτα ειδοποιηθείτε με sms ή e-mail ή από τον ατομικό σας λογαριασμό στο διαμορφωμένο πληροφοριακό σύστημα. Το ΠΑΣΟ είναι αυστηρά προσωπικό για το δικαιούχο φοιτητή και μόνο.

Πότε επιστρέψετε το ΠΑΣΟ:

Τυχόν διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας σημαίνει αυτομάτως παύση του δικαιώματος κατοχής ΠΑΣΟ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να επιστρέψετε το ΠΑΣΟ στη Γραμματεία του Τμήματός σας.

Αν χάσετε το ΠΑΣΟ:

Σε περίπτωση που ο φοιτητής χάσει το ΠΑΣΟ του θα πρέπει να υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματός του Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, μαζί με δήλωση απώλειας/κλοπής που θα έχει υποβάλλει στο αστυνομικό τμήμα. Μετά την έγκριση της επανέκδοσης από τη Γραμματεία, η διαδικασία απόκτησης ΠΑΣΟ επαναλαμβάνεται από την αρχή.

Ποιό φοιτητές δικαιούνται να αποκτήσουν ΠΑΣΟ:

Δικαίωμα αίτησης για την απόκτηση ΠΑΣΟ έχουν οι παρακάτω προπτυχιακοί φοιτητές:

- ⇒ Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών (προπτυχιακοί) που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ, για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη (n+2), και
- ⇒ Οι φοιτητές-πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus», για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3

ΕΥΔΟΞΟΣ : ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Μ Ε Ν Η Σ Δ Ι Α Χ Ε Ι Ρ Ι Σ Η Σ Σ Υ Γ Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ω Ν

Εύδοξος ονομάζεται το ηλεκτρονικό σύστημα μέσω του οποίου θα γίνεται η επιλογή και η παραλαβή των συγγραμμάτων που δικαιούνται οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η διαδικασία που θα ακολουθείται και οι σχετικές ημερομηνίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω:

Ενδεικτικές διαδικασίες

- 1-31 Οκτωβρίου: Ηλεκτρονική Δήλωση προτίμησης συγγραμμάτων από τους φοιτητές
- 1 Οκτ.- 31 Δεκ.: Παραλαβή Συγγραμμάτων από τα σημεία Διανομής
- 1-31 Ιαν.: Εκκίνηση διαδικασίας Πληρωμής Εκδοτών και ενημέρωση Γραμματειών

Διαδικασία επιλογής συγγραμμάτων

Οι φοιτητές θα εισέρχονται σε μία κεντρική ιστοσελίδα του ΚΠΣ (*Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα*) από όπου:

- Θα γίνεται η **πιστοποίησή τους (μέσω Shibboleth)**
- Θα βλέπουν τα **μαθήματα του προγράμματος σπουδών και τα αντίστοιχα συγγράμματα**
- Θα μπορούν να κάνουν **προεπισκόπηση του** εξωφύλλου, του πίνακα περιεχομένων και ενός ενδεικτικού κεφαλαίου κάθε συγγράμματος
- Θα έχουν άμεση ενημέρωση για την **τρέχουσα διαθεσιμότητα** κάθε συγγράμματος και για τα σημεία διανομής στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου
- Θα επιλέγουν ηλεκτρονικά τα συγγράμματα που δικαιούνται

Διαδικασία παραλαβής συγγραμμάτων

Κατόπιν, ο φοιτητής θα λαμβάνει άμεσα από το ΚΠΣ ένα SMS με τον **κωδικό PIN**, για να μπορεί να παραλάβει χωρίς καθυστέρηση τα επιλεγέντα συγγράμματα από το αντίστοιχο σημείο διανομής. Σε περίπτωση που ένας εκδότης δεν μπορεί να ορίσει τοπικό σημείο διανομής στην πόλη όπου εδρεύει η Σχολή του δικαιούχου φοιτητή, είναι υποχρεωμένος να αποστέλλει το σύγγραμμα ταχυδρομικώς στον φοιτητή (δηλαδή, σε διεύθυνση στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου), χωρίς χρέωση του παραλήπτη.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4
Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν Τ Ο Υ Τ Μ Η Μ Α Τ Ο Σ
Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ

Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ε Σ Σ Π Ο Υ Δ Ε Σ

Απονεμόμενος τίτλος σπουδών: Πτυχίο φιλοσοφίας

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος γίνεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τρεις τρόπους:

1. Για μαθητές Λυκείου, μέσω συμμετοχής των υποψηφίων στις Πανελλήνιες εξετάσεις.
2. Για όσους έχουν ήδη ένα τίτλο σπουδών από άλλο ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ, μέσω κατατακτηρίων γραπτών εξετάσεων.
3. Άτομα που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες εισάγονται στο Τμήμα χωρίς εξετάσεις και μέχρι ποσοστού 5% επί του συνόλου του αριθμού των εισακτέων φοιτητών.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (π.Δ. 55/10-2-2004)

Με το Π.Δ. 55/10-2-2004 (Φ.Ε.Κ. 46/11-2-2004, τχ. Α', σ. 807-808), άρθρο 1 - το οποίο εκδόθηκε προς εφαρμογή της απόφασης/πρότασης στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλοσοφίας (συνεδρίαση υπ' αρ. 36/20-2-2002) για την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων του Τμήματος - οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας κατοχυρώνονται επαγγελματικά ως εξής:

1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν την επιστημονική δυνατότητα ενασχόλησής τους με την καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας δια της διδασκαλίας και της έρευνας, καθώς και την καλλιέργεια, ανάπτυξη και μετάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.
2. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν την επιστημονική δυνατότητα να απασχολούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:
  - α) Στην εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, ως καθηγητές για τη διδασκαλία μαθημάτων σχετικών με την επιστήμη τους και ως στελέχη αυτής.
  - β) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όπως Υπουργεία, Νομαρχιακές και Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, κρατικούς και ιδιωτικούς πολιτιστικούς φορείς, πολιτιστικούς οργανισμούς, πολιτιστικά ιδρύματα, μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο τύπο), ιδρύματα με μορφωτική και πολιτισμική δράση, εκδοτικούς οργανισμούς, ερευνητικά ιδρύματα και στον ευρύτερο χώρο του πολιτισμού κ.λπ. ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ. σε αντικείμενα της επιστήμης τους, συμβάλλοντας με επιστημονική επάρκεια και δημιουργικά στην καλλιέργεια και διάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.
  - γ) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όπως Υπηρεσίες, Νοσηλευτικά Κέντρα, Ερευνητικά Κέντρα, επιχειρήσεις κ.α. των οποίων το αντικείμενο άπτεται ζητημάτων εφαρμοσμένης ηθικής ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ. (π.χ. σε σεμινάρια επιμόρφωσης για θέματα βιοηθικής, σε νοσοκομεία ως σύμβουλοι ηθικής και ιατρικής ηθικής ή σε επιχειρήσεις ως σύμβουλοι σε ζητήματα ηθικής των επιχειρήσεων κ.λπ.)»

Σύμφωνα με το Νόμο 3577/2007 (Φ.Ε.Κ. 130/8.06.2007, τ. Α', άρθρο 26, παράγραφος 3), οι πτυχιούχοι του Τμήματος εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών, δηλαδή στον κλάδο των φιλολόγων και, συνεπώς, μπορούν να συμμετέχουν στους αντίστοιχους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΣΠΟΥΔΕΣ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές στη φιλοσοφία σε οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (η αποδοχή τους, βέβαια, σε ένα τέτοιο πρόγραμμα εξαρτάται και από το βαθμό του πτυχίου τους). Ομοίως, οι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια μεγάλη σειρά μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε άλλα Τμήματα ανθρωπιστικών σπουδών ή και σε προγράμματα management, διαχείρισης ανθρώπινων πόρων κτλ. που δέχονται υποψηφίους ανεξαρτήτως της ειδικότητας του πρώτου πτυχίου τους. Σε κάθε περίπτωση, ο απόφοιτος καλείται να ελέγξει τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις εισαγωγής που θέτει το Ίδρυμα στο οποίο θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το (νέο) Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος τίθεται σε ισχύ από το ακαδημαϊκό έτος 2013/14. Το ΠΠΣ Φιλοσοφίας αναπτύσσεται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών. Περιλαμβάνει 42 μαθήματα για την απόκτηση πτυχίου, τα οποία αντιστοιχούν σε 133 διδακτικές μονάδες και σε 240 μονάδες ECTS κατανεμημένες αναλογικά στα οκτώ εξάμηνα σπουδών (30 μονάδες ECTS) ανά εξάμηνο.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΠΣ περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες μαθημάτων:

A. Υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας:		
1. Πανεπιστημιακές παραδόσεις	15	
2. Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων	1	
3. Μαθήματα Λογικής	1	
B. Υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων		3
Γ. Υποχρεωτικά κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας:		
• Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων	2	
• Κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας [παραδόσεις ή σεμινάρια]	13	
Δ. Υποχρεωτικά κατ'επιλογήν μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων		6
E. Υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια		
• Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	1	
• Εργαστήρια συναρτώμενα σε υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας (μαθήματα A2 και A3)	2	
ΣΤ. Ειδικές κατηγορίες μαθημάτων		
• Διπλωματική εργασία		
• Φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις		
• Πρακτική άσκηση (εφόσον θεσμοθετηθεί)		

Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα, το ΠΠΣ του Τμήματος Φιλοσοφίας προβλέπει: 17 υποχρεωτικά μαθήματα πανεπιστημιακών παραδόσεων φιλοσοφίας, δύο από τα οποία συνοδεύονται από υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια, 2 εργαστηριακά μαθήματα φιλοσοφίας (μαθήματα ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων) 13 κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας που μπορούν να διδαχθούν είτε με μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων είτε με την μορφή σεμιναρίου, 3 υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων, 6 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων και 1 υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο πληροφορικής.

Περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα διπλωματικής εργασίας που αντικαθιστά συγκεκριμένο αριθμό κατ' επιλογήν μαθημάτων φιλοσοφίας, τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης, η οποία, όταν θεσμοθετηθεί, θα αντικαθιστά ένα κατ' επιλογήν μάθημα φιλοσοφίας (βλ. σχετικές ρυθμίσεις πιο κάτω) και τη δυνατότητα υποστήριξης μαθημάτων με ασκήσεις και φροντιστήρια.

Ανανέωση εγγραφής και δηλώσεις μαθημάτων

Ανανέωση εγγραφής

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/11 (άρθ. 33): «2. Ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη σχολή. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του κοσμήτορα». Βάσει της αρ. Φ5/18347/Β3/21.2.12 εγκυκλίου του Υπουργείου, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η εγγραφή και δήλωση μαθημάτων αποτελούν από κοινού ενέργειες προκειμένου ο φοιτητής να έχει ενεργή παρουσία στο Τμήμα. Κατόπιν των ανωτέρω, πιστοποιητικό φοίτησης (φοιτητικής ιδιότητας) για κάθε χρήση, χορηγείται εφόσον οι φοιτητές έχουν ανανεώσει την εγγραφή και έχουν δηλώσει τα μαθήματα του εξαμήνου, για το οποίο ζητούν το πιστοποιητικό. Σε αντίθετη περίπτωση, και εφόσον ο φοιτητής δεν έχει διαγραφεί, μπορεί να χορηγείται πιστοποιητικό με τη φοιτητική του κατάσταση, στο οποίο να αναφέρεται το ιστορικό των στοιχείων της μέχρι τότε φοίτησής του. Τέλος, επισημαίνεται ότι η ανά εξάμηνο ανανέωση ή μη εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων συνιστούν δικαίωμα και υποχρέωση αντίστοιχα του κάθε φοιτητή, ο οποίος οφείλει για το σκοπό αυτό να απευθυνθεί στη Γραμματεία του Τμήματός του και δεν περιλαμβάνονται στις οριζόμενες από το νόμο διαδικασίες που διενεργούνται αυτοδικαίως.

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης το εαρινό εξάμηνο 2013, ειδικά από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής οι από κατατακτήριες εξετάσεις φοιτητές/ήτριες εγγράφονται στο Β' εξάμηνο σπουδών.

Δηλώσεις μαθημάτων

Κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και ανάλογα με το έτος σπουδών και το εξάμηνο φοίτησης το οποίο διανύουν, οι φοιτητές/τριες έχουν την υποχρέωση δήλωσης συγκεκριμένου αριθμού μαθημάτων φιλοσοφίας ή/και άλλων επιστημονικών πεδίων που επιθυμούν να παρακολουθήσουν, τα οποία επιλέγουν από ένα σύνολο ομοειδών προσφερόμενων μαθημάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον κανονισμό σπουδών. **Οι δηλώσεις των μαθημάτων αυτών αφορούν στις κατηγορίες Γ1, Γ2 και Δ και γίνονται σε συγκεκριμένα έντυπα, στη γραμματεία του Τμήματος ή ηλεκτρονικά, και σε χρονική προθεσμία που ανακοινώνεται έγκαιρα.**

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

A1. Πανεπιστημιακές παραδόσεις

Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι ο φοιτητής να αποκτήσει την απαραίτητη βασική στοιχείωση και βασικό προσανατολισμό στο πεδίο της φιλοσοφίας. Θεματικά τα μαθήματα αυτά έχουν οριστεί ώστε α) να δίνουν μια επαρκή εποπτεία για τους πλέον κομβικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας, β) να οδηγούν τον φοιτητή έως και τις σύγχρονες φιλοσοφικές τάσεις και γ) να τον προσανατολίζουν στους βασικότερους κλάδους της φιλοσοφίας.

A2: Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την επιστημονική προσέγγιση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση φιλοσοφικών θεματικών. Για το σκοπό αυτό, το συγκεκριμένο μάθημα **εστιάζει**

στην συζήτηση ενός επιμέρους φιλοσοφικού ζητήματος, το οποίο μελετάται συστηματικά βάσει επιλεγμένης βιβλιογραφίας. Το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω).

Για τους φοιτητές με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12 επιτυχής παρακολούθηση μαθήματος Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων (μάθημα+εργαστήριο) είναι **προαπαιτούμενο για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.**

A3: Μαθήματα Λογικής

Τα μαθήματα αυτά θεωρούνται μαθήματα προπαιδείας για την φιλοσοφική ανάλυση και την ορθολογική οικοδόμηση φιλοσοφικών επιχειρημάτων και της σκέψης γενικότερα. Ταυτόχρονα εισάγουν στον φιλοσοφικό κλάδο της λογικής. Το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω). Η βαθμολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα της λογικής προκύπτει από συμφηφισμό του βαθμού στο κυρίως μάθημα και στο εργαστήριο.

B. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα **άλλων επιστημονικών πεδίων**, τα οποία προσφέρονται από το ίδιο το Τμήμα ή από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα μαθήματα αυτά είναι:

Παιδαγωγικά I

Παιδαγωγικά II

Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία

Τα μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων υποχρεωτικά και υποχρεωτικά κατ'επιλογήν (βλ. πιο κάτω) προεκτείνουν το περιεχόμενο των σπουδών προς την κατεύθυνση των επιστημονικών κλάδων που συμπεριλαμβάνει το επαγγελματικό προφίλ το οποίο κατοχυρώνουν οι σπουδές φιλοσοφίας στην ελληνική Μέση Εκπαίδευση. Αντιστοιχούν σε γνωστικά αντικείμενα που υπάγονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και σε μαθήματα παιδαγωγικής. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι η εξασφάλιση τυπικών προϋποθέσεων παιδαγωγικής κατάρτισης αφ'ενός και αφ'ετέρου η στοιχειώση των φοιτητών φιλοσοφίας στα περιεχόμενα και την μεθοδολογία των επιστημονικών αυτών κλάδων σε βασικό επίπεδο.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Γ1: Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων:

Ο χαρακτήρας των μαθημάτων είναι εργαστηριακός με κύριο στόχο την μεθοδολογική κατάρτιση των φοιτητών για μια αυτοδύναμη, επιστημονικά δόκιμη προσέγγιση πρωτογενών φιλοσοφικών κειμένων και την εξάσκηση τους στις απαραίτητες για τον σκοπό αυτόν πρακτικές και δεξιότητες:

α) οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά, βάσει επιλεγμένων κειμένων, στην ανάλυση του φιλοσοφικού λόγου, στον προσδιορισμό του περιεχομένου των φιλοσοφικών εννοιών του κειμένου, στην δυνατότητα διάκρισης, ανασυγκρότησης και αποτίμησης της εξηγητικής δύναμης των επιχειρημάτων του και στην κατανόηση των φιλοσοφικών θέσεων που διατυπώνονται σε αυτό. Στο πλαίσιο αυτό εμπεδώνουν πρακτικά την σημασία κρίσιμων για μια δόκιμη φιλοσοφική ερμηνεία παραγόντων όπως είναι η ενδοκειμενική και διακειμενική συνοχή, η ιστορικότητα των κειμένων και των θεωριών, οι θεωρητικές αναφορές και διαθεωρητικές σχέσεις κλπ.

β) οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά στην χρήση και αξιοποίηση των διαθέσιμων για τους σκοπούς του μαθήματος υποστηρικτικού επιστημονικού υλικού, όπως είναι ειδικά έργα αναφοράς, φιλοσοφικά λεξικά, ιστορικά γλωσσικά λεξικά, ευρετήρια, ηλεκτρονικές πηγές, χρήση της βιβλιοθήκης καθώς και επιλεγμένη βασική βιβλιογραφία για την άντληση της απαιτούμενης πληροφορίας.

γ) Εν τέλει οι φοιτητές μαθαίνουν να εξάγουν φιλοσοφική γνώση από πρωτογενές υλικό και ασκούνται στην ανάπτυξη γραπτού επιστημονικού φιλοσοφικού λόγου.

Κανονισμός Εργαστηρίων ΑΦΚ

Στα Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων η παρακολούθηση των μαθημάτων, η κατ' οίκον προετοιμασία των φοιτητών και η παρουσίαση εργασιών στις συνεδριάσεις του μαθήματος είναι υποχρεωτική. Ο φοιτητής/ήτρια δεν επιτρέπεται να απουσιάσει πάνω από τρεις (3) φορές από τις συνεδριάσεις του μαθήματος, σε περίπτωση περισσοτέρων των τριών απουσιών ο φοιτητής δεν μπορεί να βαθμολογηθεί στο μάθημα αυτό. Η βαθμολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται με την παράδοση εργασιών εντός διδακτικής διαδικασίας και με τελική δοκιμασία δεξιοτήτων ή αποκλειστικά με την παράδοση γραπτών εργασιών.

Οι φοιτητές **επιλέγουν υποχρεωτικά** ένα μάθημα από κάθε ομάδα Εργαστηρίων Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων και έχουν δικαίωμα να επιλέξουν άλλο μάθημα της ομάδας σε περίπτωση που δεν επιτύχουν τους στόχους του μαθήματος (= δεν περάσουν το μάθημα στην κανονική και την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου) κατά την επόμενη δήλωση του μαθήματος.

Γ.2 Κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας (παραδόσεις ή σεμινάρια) 3ου και 4ου έτους

Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται στους τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές. Σκοπό έχουν να επιτρέψουν στον φοιτητή να επεκταθεί σε πεδία η/και να εμβαθύνει σε φιλοσοφικά ζητήματα σύμφωνα με τα ειδικότερα ενδιαφέροντά του. Θεματικά τα μαθήματα αυτά καλύπτουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας καθώς και κεντρικά ζητήματα της συστηματικής φιλοσοφίας, που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα των προπτυχιακών σπουδών. Ο ώριμος φοιτητής 3^{ου} και 4^{ου} έτους έχει εδώ την δυνατότητα να δώσει τις δικές του εμφάσεις διαμορφώνοντας το ιδιαίτερό του επιστημονικό προφίλ. Τα κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας 3^{ου} και 4^{ου} έτους μπορούν να προσφέρονται είτε με την μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων είτε με την μορφή σεμιναριακών μαθημάτων.

Συνολικά οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους **δεκατρία (13)** μαθήματα από αυτήν την υποκατηγορία μαθημάτων.

Προαπαίτηση

Οι φοιτητές/τριες μπορούν να δηλώσουν κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας 3ου και 4ου έτους **μόνο εάν έχουν ήδη εξετασθεί επιτυχώς σε πέντε (5) από τα δεκατρία (13) υποχρεωτικά φιλοσοφικά μαθήματα των τεσσάρων (4) πρώτων εξαμήνων σπουδών.**

Για τους **από κατατακτήριες εξετάσεις φοιτητές** προαπαιτείται επιτυχία σε **τέσσερα (4) υποχρεωτικά** μαθήματα φιλοσοφίας Α' έως Δ' εξαμήνου για να μπορούν να δηλώσουν κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας.

Κανονισμός σεμιναρίων

Τα **σεμινάρια** αποτελούν ειδική κατηγορία των κατ' επιλογήν μαθημάτων φιλοσοφίας. Για την παρακολούθησή τους εγγράφονται κατ' ανώτατο όριο δεκαπέντε (15) φοιτητές/τριες με την εξής διαδικασία: κατά την περίοδο των εξετάσεων (Σεπτεμβρίου ή Φεβρουαρίου, ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο προσφέρεται το μάθημα), οι φοιτητές/τριες δηλώνουν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στο σεμινάριο και γίνονται αποδεκτοί ή μη μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα (ο οποίος λαμβάνει υπόψη του τη δυνατότητα χρήσης ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας, την επίδοση στα μαθήματα και ιδιαίτερα στα συναφή με το θέμα του σεμιναρίου ή σε προαπαιτούμενα, τα οποία ορίζει για το σεμινάριο, τη χρήση Η/Υ κ.ο.κ.). Κατά την έναρξη του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος κατάλογο με τους φοιτητές που έγιναν δεκτοί να συμμετάσχουν στο σεμινάριο.

Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα αξιολογείται βάσει γραπτής εργασίας έκτασης περίπου 4.000 λέξεων, η οποία παρουσιάζεται υποχρεωτικά στο σεμινάριο και παραδίδεται σε τελική μορφή κατά την περίοδο των εξετάσεων.

Στα σεμινάρια η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική: για να παραδώσουν εργασία οι φοιτητές, δεν πρέπει να έχουν απουσιάσει από περισσότερες από τρεις (3) συνεδριάσεις του μαθήματος.

Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

Πέραν των τριών υποχρεωτικών μαθημάτων άλλων επιστημονικών πεδίων (βλ. πιο πάνω) οι φοιτητές/τριες οφείλουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να παρακολουθήσουν υποχρεωτικά ακόμη έξι (6) μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων κατ' επιλογήν. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές μπορούν να δημιουργήσουν κατά τα επιστημονικά ενδιαφέροντά τους ή τον επαγγελματικό τους σχεδιασμό πεδία ισχυρότερης εστίασης και ειδίκευσης επικεντρώνοντας τις επιλογές τους σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα του κλάδου ΠΕ02 ή να συνδυάσουν τις επιλογές αυτών των αντικειμένων με τα μαθήματα φιλοσοφίας ή να πλαισιώσουν τις φιλοσοφικές τους σπουδές με συναφή πεδία και γενικά να διαμορφώσουν και να ολοκληρώσουν εξατομικευμένα τις σπουδές τους. Στα μαθήματα αυτά συγκαταλέγονται ισοδύναμα και μαθήματα ξένης γλώσσας.

Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν από έναν κατάλογο μαθημάτων, τα οποία προσφέρονται από το ίδιο το Τμήμα ή από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών καταναμεμημένα σε εξάμηνα σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

E.1 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Το εργαστήριο πληροφορικής σκοπό έχει να εξασκήσει τους φοιτητές στην χρήση νέων τεχνολογιών ως πρακτικών απαραίτητων εργαλείων για τις σπουδές αλλά και την επιστήμη τους. Στα πλαίσια του εργαστηρίου οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με εργαλεία που χρησιμοποιούνται (α) για την έρευνα στο πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών και (β) για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της. Σε σχέση με το (α) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση μηχανών αναζήτησης και διαχείρισης βιβλιογραφίας, στην αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων φιλοσοφικών κειμένων, στην εύρεση και αξιολόγηση διαδικτυακών πηγών. Σε σχέση με το (β) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση κειμενογράφου, προετοιμασία παρουσιάσεων με διαφάνειες, στην κατασκευή εννοιακών χαρτών, και άλλα εργαλεία παρουσίασης.

Το Εργαστήριο Πληροφορικής έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και αντιστοιχεί σε διδακτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου. Για το μάθημα αυτό δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

E.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΣΥΝΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Τα εργαστήρια που συνοδεύουν υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας ανήκουν στην κατηγορία των υποχρεωτικών πρακτικών εργαστηρίων του προγράμματος σπουδών και είναι τα εργαστήρια «Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων» και «Λογικής». Είναι μαθήματα πρακτικής εμπέδωσης γνώσεων και διδασκαλίας δεξιοτήτων που εξαρτώνται θεματικά από το ομώνυμο μάθημα και αποτελούν ενιαία διδακτική ενότητα με αυτό. Υπεύθυνος της ενιαίας διδακτικής ενότητας (του «μαθήματος») είναι ο διδάσκων του υποχρεωτικού μαθήματος, ο οποίος καθορίζει σε συνεργασία με τον διδάσκοντα του εργαστηρίου την θεματική και το περιεχόμενο του εργαστηρίου.

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική, δηλαδή δεν επιτρέπεται η απουσία σε περισσότερα από τρία (3) μαθήματα του εργαστηρίου και δεν βαθμολογούνται φοιτητές που υπερβαίνουν τον αριθμό των τριών απουσιών. Για τα εργαστηριακά μαθήματα δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

Η επίδοση των φοιτητών στα συναρτώμενα εργαστήρια συνυπολογίζεται μαζί με την επίδοση τους στο κυρίως μάθημα για τον τελικό βαθμό του μαθήματος, σε ποσοστό που καθορίζεται για το κάθε εργαστήριο ξεχωριστά. Ο υπεύθυνος του εργαστηρίου αξιολογεί με δική του ευθύνη τις επιδόσεις των φοιτητών και παραδίδει την αξιολόγησή του σε υπογεγραμμένο πίνακα στον υπεύθυνο του ενιαίου μαθήματος. Ο υπεύθυνος του μαθήματος εκδίδει και υπογράφει το τελικό βαθμολόγιο, επισυνάπτοντας απαραίτητως τους υπογεγραμμένους πίνακες των επί μέρους βαθμολογήσεων στην εξέταση του μαθήματος και στο εργαστήριο. Ο βαθμός του εργαστηρίου σε περίπτωση επιτυχίας ισχύει και για την επόμενη εξεταστική. Εντούτοις, αποτυχία στο μάθημα (βαθμός κάτω του 5) σε όλες τις εξεταστικές περιόδους της ακαδημαϊκής χρονιάς που δηλώνεται, συνεπάγεται επανάληψη και του εργαστηρίου.

Εργαστήριο Λογικής

Το εργαστήριο Λογικής κατ' αντιστοιχίαν προς την ύλη του μαθήματος προσφέρει την πρακτική εξάσκηση και εμπέδωση των εννοιών του μαθήματος μέσω εργαστηριακών ασκήσεων, λύσεων προβλημάτων και συχνών δοκιμασιών, στις οποίες υποχρεωτικά συμμετέχουν όλοι οι φοιτητές ανά ομάδες.

Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων

Στόχος του εργαστηρίου είναι αφ' ενός η πρακτική εξάσκηση του φοιτητή σε μικρές ομάδες στην μελέτη, κατανόηση και γραπτή παρουσίαση επιστημονικής φιλοσοφικής βιβλιογραφίας, συναφούς με την θεματική του κυρίως μαθήματος, με την καθοδήγηση και την υποστήριξη υπεύθυνου για το εργαστήριο ειδικού διδακτικού προσωπικού. Επί πλέον ο φοιτητής διδάσκεται και εξασκείται σε επιστημονικές τεχνικές (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα) καθώς και στις μορφολογικές προδιαγραφές της συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Για τους φοιτητές με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12 επιτυχής παρακολούθηση του συνολικού μαθήματος Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων είναι προαπαιτούμενο για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

ΣΤ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΣΤ.1 ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επόπτης διπλωματικής εργασίας (ΔΕ): η ΔΕ εποπτεύεται από ένα διδάσκοντα (μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ή Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό). Εφόσον το θέμα της εργασίας είναι διεπιστημονικό, επιτρέπεται να οριστεί και δεύτερος επόπτης (εκτός Τμήματος αλλά εντός του Παν/μίου Πατρών). Οι διδάσκοντες μπορούν να αναλαμβάνουν ανά ακαδημαϊκό έτος την παρακολούθηση έως πέντε (5) ΔΕ.

Προϋποθέσεις ανάθεσης ΔΕ: Η ανάληψη της εποπτείας μιας ΔΕ εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντος. Ελάχιστοι όροι, ωστόσο, για την εκπόνηση μιας ΔΕ είναι οι εξής: χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, χρήση Η/Υ κλπ.

Προαπαιτήσεις

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής **πριν από το 2011/12:**

Βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του **φροντιστηρίου εκπόνησης επιστημονικής εργασίας**. Το φροντιστήριο αυτό αντιστοιχείται για τους φοιτητές αυτής της κατηγορίας με το **εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων**, για την επιτυχή παρακολούθηση του οποίου λαμβάνουν σχετική βεβαίωση.

Για όλους τους φοιτητές με έτος εισαγωγής **μετά το 2011/12**:

Επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων» βάσει στοιχείων της καρτέλας του φοιτητή.

Χρόνος δήλωσης ΔΕ: Η ΔΕ ανατίθεται το νωρίτερο στο ΣΤ' εξαμήνο σπουδών με σχετική αίτηση που κατίθεται από τον φοιτητή στην γραμματεία υπογεγραμμένη από τον επιβλέποντα καθηγητή και η διάρκεια προετοιμασίας της είναι κατ' ελάχιστον έξι μήνες, δηλαδή δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται προς κρίση σε διάστημα μικρότερο των έξι μηνών από τη στιγμή της κατάθεσης της σχετικής αίτησης στην Γραμματεία.

Οι φοιτητές καλούνται να εκφράζουν την πρόθεσή τους για εκπόνηση ΔΕ κατά το ΣΤ' εξαμήνο, ώστε να έχουν επαρκή χρόνο για την ολοκλήρωσή της. Αφού έχουν τη σύμφωνη γνώμη ενός διδάσκοντα, οφείλουν να καταθέσουν στη Γραμματεία σχετική αίτηση.

Εξέταση ΔΕ: Η ΔΕ εξετάζεται από τον επόπτη και έναν επιπλέον διδάσκοντα. Η εξέταση ανακοινώνεται στο Τμήμα μια εβδομάδα νωρίτερα και είναι δημόσια.

Αντιστοιχία με μαθήματα

Για όλους τους φοιτητές με έτος εισαγωγής από το 2006-07 και εξής η διπλωματική εργασία αντιστοιχείται και αντικαθιστά **τρία (3) κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους και ισοδυναμεί με 9 δ.μ. και 15 μονάδες ECTS.

Για τους εισαχθέντες των ακαδημαϊκών ετών 1999-2000 έως 2005-2006 η διπλωματική εργασία αντιστοιχείται και αντικαθιστά **δύο (2) κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους **και ένα (1) επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων** 3ου και 4ου έτους.

ΣΤ.2 ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Για ορισμένα μαθήματα του ΠΠΣ, ιδιαίτερα για μαθήματα του τύπου των πανεπιστημιακών παραδόσεων, μπορεί να προβλεφθούν ειδικά φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις. Τα μαθήματα αυτά σκοπό έχουν την διδακτική ενίσχυση του μαθήματος για την καλύτερη εξασφάλιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων μέσω μιας στενότερης διδακτικής υποστήριξης των φοιτητών σε μικρές ομάδες. Μπορούν να διδαχθούν είτε από μέλη ΔΕΠ, είτε από μέλη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, είτε από μέλη ΕΔΙΠ, είτε από μεταπτυχιακούς φοιτητές ιδιαίτερα του Β' κύκλου σπουδών.

ΣΤ.3 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Πρακτική άσκηση δεν έχει προς το παρόν θεσμοθετηθεί για το πτυχίο του Τμήματος Φιλοσοφίας.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Βαρύτητα – Διδακτικές μονάδες – Μονάδες ECTS ανά κατηγορία μαθημάτων

Κατηγορία μαθημάτων Α1, Β, Γ2 και Δ: τρία μαθήματα. Αντιστοιχούν σε 3 διδακτικές μονάδες και σε 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία μαθημάτων Α2 και Α3: τρία μαθήματα με τρία υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια (κατηγ. Ε2). Αντιστοιχούν σε 7 διδακτικές μονάδες και 15 μονάδες ECTS.

Κατηγορία μαθημάτων Γ1: τρία εργαστήρια. Αντιστοιχούν σε 3 διδακτικές μονάδες και 10 μονάδες ECTS.

Κατηγορία μαθημάτων Ε1: δίωρο, υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο πληροφορικής. Αντιστοιχεί σε 2 διδακτικές μονάδες και 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία μαθημάτων:

ΣΤ1: Η διπλωματική εργασία υποκαθιστά τρία κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας (μαθήματα κατηγορίας Γ2).

Απαιτεί προετοιμασία κατ'ελάχιστον ενός εξαμήνου. Αντιστοιχεί σε 9 διδακτικές μονάδες και 15 μονάδες ECTS.

ΣΤ3: Η Πρακτική άσκηση (εφόσον θεσμοθετηθεί) θα υποκαθιστά ένα μάθημα κατηγορίας Γ2. Αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και 5 μονάδες ECTS.

Ένταξη των εγγεγραμμένων φοιτητών στο νέο ΠΠΣ 2013-2014

Το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος **εντάσσονται από το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 στο νέο ΠΠΣ**. Η φοίτησή τους κατ'αντιστοιχία έτους εισαγωγής ακολουθεί το νέο ΠΠΣ από το εξάμηνο σπουδών στο οποίο ανήκουν με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013/14. Κάθε προηγούμενη πρόβλεψη κανονισμού σπουδών τροποποιείται ώστε να συμβαδίζει με το αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών και οι υποχρεώσεις όλων των φοιτητών ακολουθούν τις απαιτήσεις του νέου ΠΠΣ, όπως τις όρισε η Γενική Συνέλευση του Τμήματος με τις αποφάσεις που έλαβε τον Ιούνιο 2013.

Διευκρινήσεις κανονισμού μαθημάτων για τα έτη σπουδών μεταβατικής εφαρμογής του νέου ΠΠΣ

Για όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές/ήτριες

- Για όλους τους ήδη εγγεγραμμένους φοιτητές παύει να ισχύει ο περιορισμός υποχρεωτικής επιλογής δύο τουλάχιστον μαθημάτων από κάθε μια από τέσσερις θεματικές περιοχές για τα κατ'επιλογήν μαθήματα 3^{ου}-4^{ου} έτους, που ίσχυε στο παλαιό ΠΠΣ: τα κατ'επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας 3^{ου}-4^{ου} έτους επιλέγονται στο εξής ελεύθερα κατά τα ενδιαφέροντα των φοιτητών.
- Για όλους τους ήδη εγγεγραμμένους φοιτητές παύει να ισχύει η ρύθμιση 9 προαπαιτούμενων από τα 11 υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας Α' έως και Γ' εξαμήνου για να έχουν δικαίωμα να δηλώσουν φιλοσοφικά μαθήματα επιλογής 3^{ου}/4^{ου} έτους.
- Αντί αυτής της ρύθμισης που ίσχυε στο παλαιό ΠΠΣ, στο εξής για τη δήλωση κατ'επιλογήν μαθημάτων φιλοσοφίας 3^{ου}/4^{ου} έτους ισχύει για όλους η **προαπαίτηση πέντε (5) μαθημάτων** και ειδικά για τους φοιτητές από κατατακτήριες **τεσσάρων (4) μαθημάτων** από τα **υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας του Α' έως και Δ' εξαμήνου των σπουδών τους**.
- Τα μαθήματα «Κείμενα αρχαίας Φιλοσοφίας», «Κείμενα Νεότερης Φιλοσοφίας» και «Κείμενα Φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα» έχουν αντιστοιχηθεί με μαθήματα στα οποία δεν απαιτείται υποχρεωτική παρακολούθηση με την έως τώρα έννοια του ελέγχου παρουσιών.

Για τους επί πτυχίω φοιτητές (έτη εισαγωγής 2009/10 και προηγούμενα)

- Οι υποχρεώσεις τους σε αριθμό μαθημάτων/διδακτικές μονάδες και η δομή των σπουδών για την απόκτηση πτυχίου δεν μεταβάλλονται σε τίποτα από το νέο ΠΠΣ και ισχύουν ως είχαν.
- Μόνο οι εσωτερικές ρυθμίσεις κανονισμού μαθημάτων που αναγράφονται πιο πάνω μετατρέπονται και γι' αυτήν την κατηγορία φοιτητών.
- Αναζητούν στο νέο ΠΠΣ **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** αναλόγως έτους εισαγωγής.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2010/11 (4^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ μόνο στα προβλεπόμενα για το Ζ' και Η' εξάμηνο σπουδών. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' έως και ΣΤ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχίσεων.
- Δεν τους αφορούν τα νέου τύπου *Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων*, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να δηλώσουν ή να επιλέξουν.
- Έχουν υποχρέωση **11 κατ'επιλογήν μαθημάτων φιλοσοφίας για το 3^ο και το 4^ο έτος συνολικά**.

- Έχουν ένα μάθημα Υ/Ε άλλων επιστημονικών πεδίων (Ζ' εξαμήνο στο ενδεικτικό ΠΠΣ).

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2011/12 (3^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Ε' εξαμήνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' έως και Δ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου, με κείμενα νεότερης φιλοσοφίας.
- Για τα μαθήματα παλαιού κανονισμού πτυχίου «Κείμενα Νεότερης...» ισχύει ό,τι αναφέρεται πιο πάνω στις γενικές ρυθμίσεις που ισχύουν για όλους.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2012/13 (2^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Γ' εξαμήνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' και Β' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου στο Γ' εξαμήνο σπουδών, με κείμενα αρχαίας φιλοσοφίας (και άλλο ένα με κείμενα νεότερης στο Ε' εξαμήνο).
- Μπορούν να εξεταστούν το ένα ή και τα δύο μαθήματα που αντιστοιχούν στις παλαιές θεματογραφίες I και II, εφόσον τα οφείλουν. Και τα δύο μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα I» και «II» προσφέρονται ως Υ/Ε το χειμερινό εξάμηνο 2013.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2013/14 (1^ο έτος σπουδών)

- Ισχύει το νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (2013) και ο Κανονισμός Σπουδών **πλήρως σε όλα του τα σημεία**, όπως εγγράφεται στον Οδηγό Σπουδών.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

1. Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου:

α. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 και εξής: απαιτούνται **133** δ.μ. (42 μαθήματα)

Έτη μεταβατικής εφαρμογής του νέου ΠΠΣ (β, γ, δ) :

β. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012/13: απαιτούνται **135** δ.μ.

γ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011/12: απαιτούνται **141** δ.μ.

δ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010/11: απαιτούνται **144** δ.μ. (48 μαθήματα)

Έτη εισαγωγής πριν από το 2010/11

ε. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006/07 έως 2009/10: απαιτούνται **141** δ.μ. (47 μαθήματα).

στ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005/06: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

ζ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004/05: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

η. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003/04: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

θ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002/03: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

ι. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999/2000, 2000/01 και 2001/02: απαιτούνται **138** δ.μ. (46 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.).

2. Το Εργαστήριο Πληροφορικής δεν προσφέρεται για τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999-2000 και 2000-2001, ενώ για τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2001-2002 προσφέρεται ως μάθημα επιλογής.

3. Από τα μαθήματα ξένης γλώσσας απαλλάσσονται οι φοιτητές/τριες που είναι κάτοχοι έγκυρου διπλώματος είτε Αγγλικής είτε Γαλλικής είτε Γερμανικής είτε Ιταλικής γλώσσας, σε επίπεδο Proficiency in English βρετανικού ή αμερικανικού Πανεπιστημίου και ισοδύναμα αυτών, DELF 1-6, Sorbonne I, Kleines Sprachdiplom και CELI 5 αντιστοίχως. Αυτό αφορά ΜΟΝΟ τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη από 1999/2000 έως και το 2003/04, για τους οποίους προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου είναι η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.).

4. Στις ως άνω κατ' αντιστοιχία έτους εισαγωγής απαιτούμενες δ.μ. για την απόκτηση πτυχίου συνυπολογίζονται δ.μ. από την προαιρετική διπλωματική εργασία, η οποία προσφέρεται στους φοιτητές του ΣΤ' εξαμήνου σπουδών και εξής. Η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 9 δ.μ. (ότι ισοδυναμεί με τρία μαθήματα επιλογής βλ. παραπάνω).

ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Η επίδοση των φοιτητών, ανάλογα με τον τελικό βαθμό που επιτυγχάνουν, παίρνει στο πτυχίο τους τον εξής χαρακτηρισμό επίδοσης:

Καλώς:	6.5> Βαθμός Πτυχίου $\geq$ 5
Λίαν Καλώς:	8.5> Βαθμός Πτυχίου $\geq$ 6.5
Άριστα:	Βαθμός Πτυχίου $\geq$ 8.5

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ**

1^ο ΕΤΟΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. ⁴ Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας			
1	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική Ι	3	5
2	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία	3	5
3	Λογική	4	15
	Εργαστήριο Λογικής	3	
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
4	Παιδαγωγικά Ι: Εισαγωγή στην παιδαγωγική επιστήμη	3	5
			Σύνολο 30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας			
1	Πλάτων	3	5
2	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	3	5
3	Αναλυτική φιλοσοφία Ι	3	5
4	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	2	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων (Β' εξαμήνου)			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

⁴ Διδακτικές Μονάδες: οι μονάδες κάθε μαθήματος αναφορικά με τις προϋποθέσεις λήψης πτυχίου.

2^ο ΕΤΟΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας			
1	Αριστοτέλης	3	5
2	Νεότερη ηθική φιλοσοφία	3	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας			
	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων I: Αρχαία φιλοσοφία	3	10
	Αρχαία φιλοσοφία Α		
	Αρχαία φιλοσοφία Β		
	Αρχαία φιλοσοφία Γ		
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
4*	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο:	3	5
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα I		
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα II		
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
5	Παιδαγωγικά II: Σχολική Ψυχολογία II	3	5
			Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας			
1	Kant	3	5
2	Ερμηνευτική -Φαινομενολογία	3	5
3	Αναλυτική φιλοσοφία II	3	5
4	Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων	4	15
	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων	3	
			Σύνολο 30

3^ο ΕΤΟΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας			
1*	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική II	3	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας			
2	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία	3	10
	Νεότερη φιλοσοφία Α		
	Νεότερη φιλοσοφία Β		
	Νεότερη φιλοσοφία Γ		
Κατ'επιλογήν μαθήματα Φιλοσοφίας (3^{ου} / 4^{ου} έτους)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας			
1	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	3	5
2	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙΙ	3	5
Κατ'επιλογήν μαθήματα Φιλοσοφίας (3^{ου} / 4^{ου} έτους)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

4^ο ΕΤΟΣ**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ.Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας			
1	Αισθητική	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
2	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	3	5
Κατ'επιλογήν μαθήματα Φιλοσοφίας (3^{ου} / 4^{ου} έτους)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας			
1	Φιλοσοφία 19 ^{ου} - 20 ^{ου} αιώνα	3	5
Κατ'επιλογήν μαθήματα Φιλοσοφίας (3^{ου} / 4^{ου} έτους)			
2	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
6	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
			Σύνολο 30

Προαιρετικά, κατ' αντικατάσταση φιλοσοφικών μαθημάτων κατ' επιλογήν
ΣΤ' έως Η' εξάμηνο: Η διπλωματική εργασία αντικαθιστά τρία (3) κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας.
ΣΤ' εξάμηνο: Η πρακτική άσκηση θα αντικαθιστά ένα (1) κατ' επιλογήν μάθημα φιλοσοφίας (θα ισχύει εφόσον θεσμοθετηθεί επίσημα).

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

για τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 ισχύουν κατ' απόκλισιν τα εξής:

2ο ΕΤΟΣ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων			
A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ.	ECTS
4	Μάθημα φιλοσοφίας ή από άλλο επιστημονικό πεδίο:	3	5
	Φιλοσοφικές Σχολές της αρχαιότητας		
	Επιστήμη και σοφία στον Αριστοτέλη		
	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα I		
	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II		

3ο ΕΤΟΣ Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικό μάθημα φιλοσοφίας			
A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ.	ECTS
1	Hegel	3	5

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ (ΠΑΛΑΙΟ)	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ (ΝΕΟ)
Κείμενα αρχαίας γραμματείας	Φυσική φιλοσοφία και φυσική επιστήμη στην αρχαία ελληνική σκέψη
Πλάτων: Θεωρία των ιδεών	Πλάτων
Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική	Αριστοτέλης
Κείμενα νεότερης φιλοσοφίας	Θεωρία της Δημοκρατίας
Νεότερη γνωσιοθεωρία - μεταφυσική I	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική I
Νεότερη γνωσιοθεωρία - μεταφυσική II	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική II
Kant: Γνωσιοθεωρία	Kant
Φιλοσοφία της επιστήμης	Αναλυτική φιλοσοφία I
Φιλοσοφία της γλώσσας	Αναλυτική φιλοσοφία II
Φιλοσοφία του 20 ^{ου} αιώνα	Αναλυτική φιλοσοφία III
Θέματα αναλυτικής φιλοσοφίας	Φιλοσοφία του νου
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα I	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα II	Heidegger
Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα: H.G. Gadamer
Εργαστήριο πληροφορικής	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ (ΠΑΛΑΙΟ)	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ (ΝΕΟ)
Αρχαία ελληνική θεματογραφία I	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα I
Αρχαία ελληνική θεματογραφία II	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II
Λατινικά	Ένα από τα εξής μαθήματα:
	Ρωμαϊκή κωμωδία: Πλαύτος
	Οι τραγωδίες του Σενέκα
	Από τον Κικέρωνα στον Βοήθιο
	Λατινική θεματογραφία
Ευρωπαϊκή ιστορία (εφόσον δεν ανατεθεί	Θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας

σε συμβασιούχο λόγω απουσίας πιστώσεων)	
Ελληνική ιστορία (εφόσον δεν ανατεθεί σε συμβασιούχο λόγω απουσίας πιστώσεων)	Ένα από τα δύο μαθήματα:
	Αρχαία ελληνική ιστορία
	Νεοελληνική ιστορία
Βυζαντινή και νεοελληνική λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα
	Βυζαντινή Γραμματεία
	Εισαγωγή στη βυζαντινή Φιλολογία
	Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών
	Νεοελληνική Φιλολογία 1670-1830
	Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας
	Ο Σολωμός και η επτανησιακή Σχολή
	Θέματα συγκριτικής Φιλολογίας
	Νεοελληνική λογοτεχνία I
Νεοελληνική λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα
	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας 18 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας
	Νεοελληνική πεζογραφία 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας
	Παλαμάς - Σικελιανός
	Νεοελληνική λογοτεχνία II
	Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας
	Γαλλικός και ελληνικός υπερρεαλισμός
Γλωσσολογία	Ένα από τα εξής μαθήματα
	Ψυχολογία I
	Γενική Γλωσσολογία I
	Μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας
	Ιστορική Γλωσσολογία I
	Γενική Γλωσσολογία II
	Περιγραφική ανάλυση της νέας ελληνικής
	Ψυχολογία
	Προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013 - 2014

Το Ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων Χειμερινού Εξαμήνου, υπογεγραμμένο από τον Κοσμήτορα, βασίστηκε στις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος τον Ιούνιο και Ιούλιο 2013 για το πρόγραμμα σπουδών, καθώς και στην απόφαση της Συγκλήτου για έναρξη μαθημάτων στις 7/10/13. Λόγω κινητοποιήσεων δεν ανακοινώθηκε στη Γραμματεία αλλά στον ιστότοπο του Τμήματος και δεν περιέλαβε ορισμένα μαθήματα για τα οποία εκκρεμεί ανάθεση σε μέλη άλλων Τμημάτων ή σε έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ:
 ΠΠΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
 ΧΕ: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ
 ΕΕ: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ
 Υ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ
 ΥΕ: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑ
 Π.Τ.Δ.Ε.: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.: ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

1^ο ΕΤΟΣ : Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	1001	Γνωσιοθεωρία - Μεταφυσική Ι	Κ.Γουδέλη Α.Μιχαλάκης Μ.Μουζάλα	3	5
2	1002	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία	Α.Μιχαλάκης	3	5
3	1003 1003.P	Λογική Εργαστήριο Λογικής	Δ.Χριστοπούλου Α.Σπαγαδώρου	4 3	15
4		Παιδαγωγικά Ι: Εισαγωγή στην παιδαγωγική επιστήμη	Σ.Κρίβας (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
					30

1^ο ΕΤΟΣ : Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	1004	Πλάτων	Μ.Μουζάλα	3	5
2	1005	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	Χ.Τερέζης	3	5
3	1006	Αναλυτική φιλοσοφία Ι	Δ.Χριστοπούλου	3	5
4	1007	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	Τμήμα Η/Υ	2	5
5		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν άλλου επιστημονικού πεδίου (βλ. Πίνακα 1)		3	5
6		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν άλλου επιστημονικού πεδίου (βλ. Πίνακα 1)		3	5
					30

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1		Νεοελληνική πεζογραφία 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	Γ. Γκότση Τμήμα Φιλολογίας	3	5
2		Παλαμάς-Σικελιανός	Α.Κατσιγιάννη Τμήμα Φιλολογίας	3	5
3		Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας 18 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	Α. Αθήνη Τμήμα Φιλολογίας	3	5
4		Νεοελληνική λογοτεχνία ΙΙ	Θ. Νιφτανίδου Π.Τ.Δ.Ε.	3	5
5		Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας	Θ. Νιφτανίδου Π.Τ.Δ.Ε.	3	5

6		Γνωστική Ψυχολογία	Κ. Πόρποδας Π.Τ.Δ.Ε.	3	5
7		Κοινωνικοποίηση	Ι. Καμαριανός Π.Τ.Δ.Ε.	3	5
8		Λατινική θεματογραφία	Τμήμα Φιλολογίας	3	5
9		Οι τραγωδίες του Σενέκα	Α.Κουνάκη Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	3	5

2^ο ΕΤΟΣ : Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	2001	Αριστοτέλης	Σ. Σταυριανέας	3	5
2	2002	Νεότερη ηθική φιλοσοφία	Μ. Παρούσης	3	5
3	2003	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία φιλοσοφία		3	10
	2003.1	Αρχαία φιλοσοφία Α	Σ. Σταυριανέας		
	2003.2	Αρχαία φιλοσοφία Β	Μ. Μουζάλα		
	2003.3	Αρχαία φιλοσοφία Γ	Ε. Περδικούρη		
4		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν Φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων (βλ. Πίνακα 2)		3	5
5		Παιδαγωγικά ΙΙ: Σχολική Ψυχολογία Ι	Ι. Δημάκος (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
					30

2^ο ΕΤΟΣ : Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	2004	Kant	Ε. Περδικούρη	3	5
2	2005	Ερμηνευτική -Φαινομενολογία	Α. Καλέρη	3	5
3	2006	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙ	Ι. Ζειμπέκης	3	5
4	2007 2007.P	Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων	Ε. Περδικούρη Α. Σπαγαδώρου	4 3	15
					30

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ή ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
1	5001	Φιλοσοφικές Σχολές της αρχαιότητας	Χ. Τερέζης	3	5	Β' ετείς φοιτητές: επιλέγουν υποχρεωτικά ένα από τα δύο φιλοσοφικά μαθήματα (1 ή 2)
2	5002	Επιστήμη και σοφία στον Αριστοτέλη	Μ. Μουζάλα	3	5	
3	5003	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι	Κ. Βαλάκας	3	5	Μόνο για τους φοιτητές που οφείλουν τα μαθήματα: <u>Αρχαία ελληνική Θεματογραφία Ι</u> ή/και <u>Αρχαία ελληνική Θεματογραφία ΙΙ</u> αντιστοίχως
4	5004	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ	Κ. Βαλάκας	3	5	

3^ο ΕΤΟΣ : Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	3001	Hegel	A. Μιχαλάκης	3	5
2	3002	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία		3	10
	3002.1	Νεότερη φιλοσοφία Α	A. Καλέρη		
	3002.2	Νεότερη φιλοσοφία Β	Π. Κόντος		
	3002.3	Νεότερη φιλοσοφία Γ	Κ. Γουδέλη		
3		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 3)		3	5
4		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 3)		3	5
5		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 5)		3	5
					30

3^ο ΕΤΟΣ : ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	3003	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	M. Παρούσης	3	5
2	3004	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙΙ	Κ. Παγωνδιώτης	3	5
3		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
4		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
5		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
6		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 6)		3	5
					30

4^ο ΕΤΟΣ : Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	4001	Αισθητική	A. Καλέρη	3	5
2	4002	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	Κ. Βαλάκας	3	5
3		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 3)		3	5
4		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 3)		3	5
5		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 3)		3	5
6		1 μάθημα υποχρεωτικό κατ'επιλογήν από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 5)		3	5
					30

4^ο ΕΤΟΣ : Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	4003	Φιλοσοφία 19 ^{ου} – 20 ^{ου} αιώνα	Π. Κόντος	3	5
2		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
3		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
4		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
5		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
6		1 μάθημα φιλοσοφίας κατ'επιλογήν (βλ. Πίνακα 4)		3	5
					30

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ 3^{ΟΥ} & 4^{ΟΥ} ΕΤΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ε' & Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
1	5006	Καντ: Ηθική φιλοσοφία*	Π. Κόντος	3	5	Μόνο για όσους το οφείλουν ως υποχρεωτικό *
2	5007	Εφαρμοσμένη ηθική	Μ. Παρούσης	3	5	
3	5008	Αναλυτική αισθητική	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5	
4	5009	Χρόνος και αιωνιότητα στον Πλωτίνιο	Ε. Περδικούρη	3	5	
5	5010	Θέματα μασαιωνικής φιλοσοφίας	Δ. Χριστοπούλου	3	5	
6	5011	Φιλοσοφικά κείμενα στα αγγλικά	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5	
7		Φιλοσοφία της παιδείας	Ρ. Γασπαράτου (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5	
8		Η αποδόμηση του J. DERRIDA	Έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό	3	5	
9		Περιβαλλοντική ηθική	Έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό	3	5	
10	5012	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική ΙΙ*	Κ. Γουδέλη	3	5	Μόνο για όσους οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα Νεότερη Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική ΙΙ*

* Τα μαθήματα «Καντ: Ηθική Φιλοσοφία» και «Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική ΙΙ», προσφέρονται εδώ ΜΟΝΟ για όσους τα οφείλουν ως υποχρεωτικά μαθήματα από παλαιότερα εξάμηνα. Δεν μπορούν να τα δηλώσουν ως επιλεγόμενα ούτε οι Γ' ετείς ούτε οι Δ' ετείς φοιτητές του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΑΡΙΝΟΥ (ΣΤ' & Η') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
1	5013	Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή	Σ. Σταυριανέας	3	5	
2	5014	Βιβλίο Α' των Μετά τα Φυσικά του Αριστοτέλους	Μ. Μουζάλα	3	5	
3	5015	Λογική ΙΙ	Δ. Χριστοπούλου	3	5	
4	5016	Ελευθερία και δικαιοσύνη	Α. Μιχαλάκης	3	5	
5	5017	Αναλυτική μεταφυσική	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5	
6	5018	Γνωσιολογία και μεταφυσική στην ύστερη αρχαιότητα	Χ. Τερέζης	3	5	
7	5019	Heidegger***	Π. Κόντος	3	5	Δεν μπορούν να το δηλώσουν ως επιλογής όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα ΙΙ» *** Όσοι έχουν περάσει το μάθημα αυτό μπορούν να το δηλώσουν ως επιλογής.
8	5020	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα: H.G.Gadamer***	Α. Καλέρη	3	5	Δεν μπορούν να το δηλώσουν ως επιλογής όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Κείμενα Φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα»*** Όσοι έχουν περάσει το μάθημα αυτό μπορούν να το δηλώσουν ως επιλογής.
9	5021	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Marx	Α. Μιχαλάκης	3	5	
10	5022	Φιλοσοφία του νου **	Κ. Παγωνδιώτης	3	5	Μπορούν να το δηλώσουν ως επιλογής οι Γ'ετείς φοιτητές **
11	5023	Φιλοσοφία του Δικαίου	Μ. Παρούσης			
12	5024	Φυσική φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία ελληνική σκέψη	Σ. Σταυριανέας	3	5	Για όσους οφείλουν το μάθημα Κείμενα Αρχαίας Γραμματείας, δεν μπορεί να δηλωθεί ως επιλογή
13		Θεμελιώδεις έννοιες της σπινοζικής οντολογίας	Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό	3	5	
14		Κριτική θεωρία	Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό	3	5	
15		Θεωρίες αλήθειας	Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό	3	5	

** α) Το μάθημα αυτό **μπορούν να δηλώσουν ως επιλογής μόνο οι Γ'ετείς φοιτητές.**
β) Οι Δ'ετείς φοιτητές **δεν μπορούν** να δηλώσουν το μάθημα αυτό ως επιλογής.

γ) Όσοι φοιτητές οφείλουν από παλαιότερα εξάμηνα το μάθημα «Θέματα Αναλυτικής Φιλοσοφίας», μπορούν να δηλώνουν το μάθημα «Φιλοσοφία του νού» στην θέση του μαθήματος εκείνου που οφείλουν (βλ. πίνακα αντιστοιχίσεων).

*** Τα συγκεκριμένα μαθήματα μπορούν να δηλώνουν ως μαθήματα επιλογής ΜΟΝΟ όσοι φοιτητές έχουν περάσει τα μαθήματα «Φιλόσοφοι 19^{ου}-20^{ου} αιώνα ΙΙ» ή «Κείμενα Φιλοσοφίας 20^{ου} αιώνα» αντιστοίχα. Όσοι οφείλουν τα δύο αυτά ως υποχρεωτικά μαθήματα από παλαιότερα εξάμηνα, δηλώνουν στην θέση τους «Heidegger» και «Κείμενα Φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα: Η.-G. Gadamer» και δεν μπορούν να τα πάρουν ως επιλογής (βλ. πίνακα αντιστοιχίσεων).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ 3^{ΟΥ} /4^{ΟΥ} ΕΤΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ε' & Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	5005	Βυζαντινή Γραμματεία	Χ. Τερζής	3	5
2		Εισαγωγή στη βυζαντινή Φιλολογία	Ε.Κιαπίδου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
3		Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	Ε.Κιαπίδου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
4		Νεοελληνική Φιλολογία 1670-1830	Α.Αθήνη (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
5		Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνας	Α. Γκότση (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
6		Ο Σολωμός και η επτανησιακή Σχολή	Α.Αθήνη (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
7		Θέματα συγκριτικής Φιλολογίας	Α. Κατσιγιάννη (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
8		Νεοελληνική λογοτεχνία Ι	Θ.Νιφτανίδου (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
9		Ψυχολογολογία Ι	Κ.Διακογιώργη (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
10		Γενική Γλωσσολογία Ι	Α.Αρχάκης (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
11		Μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας	Δ. Παπαζαχαρίου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
12		Ιστορική Γλωσσολογία Ι	Α. Ρούσσου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
13		Ξένη Γλώσσα Ι (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ρωσικά)	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5
14		Διαπολιτισμική εκπαίδευση	Ε. Αρβανίτη (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5
15		Εισαγωγή στις εικαστικές τέχνες	Μ.Κρέεμπ (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)	3	5
16		Αισθητικές θεωρίες	Α.Μουρίκη (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5
17		Ιστορία τέχνης Ι	Α. Μουρίκη (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5
18		Ρωμαϊκή κωμωδία: Πλαύτος	Α.Κουνάκη (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών)	3	5
19		Θεωρία της Δημοκρατίας ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν μπορούν να το δηλώσουν ως Υ/Ε άλλων επιστημονικών πεδίων όσοι φοιτητές/τριες οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Κείμενα Νεότερης Φιλοσοφίας»	Σ.Μπάλιας (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5

20		Λατινική γραμματεία: Από τον Κικέρωνα στον Βοήθιο	Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό	3	5
21		Ευρωπαϊκή ιστορία	Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό	3	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΑΡΙΝΟΥ (ΣΤ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1		Αισθητικές θεωρίες της αρχαιότητας	Σ. Ράγκος (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
2		Γαλλικός και ελληνικός υπερρεαλισμός	Α. Κατσιγιάννη (Τμήμα Φιλολογίας)		
3		Γενική Γλωσσολογία II	Γ. Ξυδόπουλος (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
4		Περιγραφική ανάλυση της νέας ελληνικής	Γ. Ξυδόπουλος (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
5		Ψυχολογία	Χ. Μανουηλίδου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
6		Ξένη Γλώσσα II (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ρωσικά)	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών		
7		Προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας	Α. Φτερνιάτη (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
8		Σχολική Ψυχολογία II	Ι. Δημάκος (Π.Τ.Δ.Ε.)	3	5
9		Ιστορία τέχνης II	Α. Μουρίκη (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5
10		Ελληνική ιστορία		3	5

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΑΛΛΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΠΤΥΧΙΩ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μόνο για όσους φοιτητές/όσες φοιτήτριες επί πτυχίω οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Ελληνική Ιστορία» (βλ. πίνακα αντιστοιχήσεων).

	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	Αρχαία ελληνική ιστορία	Α. Σύρκου (Τμήμα Φιλολογίας)	3	5
2	Νεοελληνική ιστορία	Π. Κυπριανός (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μόνο για όσους φοιτητές/όσες φοιτήτριες επί πτυχίω οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Ευρωπαϊκή Ιστορία» (βλ. πίνακα αντιστοιχήσεων).

	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	Θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας	Π. Κυπριανός (Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.)	3	5

Μαθήματα Προγράμματος Erasmus

Για τους φοιτητές του προγράμματος Erasmus, κατά το Χειμερινό Εξαμηνο του Ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 θα προσφερθούν τα ακόλουθα μαθήματα (σε παρένθεση οι διδάσκοντες και διδάσκουσες):

- Φιλοσοφικά Κείμενα στα Αγγλικά (Γ. Ζεϊμπέκης)
- Αναλυτική Αισθητική (Γ. Ζεϊμπέκης)
- Φιλοσοφικές Σχολές στην Αρχαιότητα (Ε. Περδικούρη)
- Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία/Μεταφυσική (Μ. Μουζάλα)
- Χέγκελ (Α. Μιχαλάκης)
- Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων: Αρχαία Φιλοσοφία Β [Πλάτων] (Μ, Μουζάλα)

Κατά το Εαρινό Εξαμηνο του Ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 θα προσφερθούν τα ακόλουθα μαθήματα (σε παρένθεση οι διδάσκοντες και διδάσκουσες):

- Λογική ΙΙ (Δ. Χριστοπούλου)
- Σύγχρονη Πρακτική Φιλοσοφία ή Φιλοσοφία του Δικαίου (Μ. Παρούσης)

**ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΠΣ
ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΠΣ**

Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ & ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 2013-2014
1	Κείμενα αρχαίας γραμματείας	Φυσική φιλοσοφία και φυσική επιστήμη στην αρχαία ελληνική σκέψη	5024 Φιλοσοφίας κατ' επιλογήν 3ου/4ου, ΕΕ
2	Πλάτων: Θεωρία των ιδεών	Πλάτων	1004 Υ, Β' εξαμήνου
3	Αριστοτέλης: νωσιοθεωρία - μεταφυσική	Αριστοτέλης	2001 Υ, Γ' εξαμήνου
4	Κείμενα νεότερης φιλοσοφίας	Θεωρία της Δημοκρατίας	Μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων υποχρεωτικό κατ' επιλογήν ΧΕ (Ε' /Ζ' εξαμήνου), βλ. αριθμ. 19 στον πίνακα 5, διδ. Σ. ΜΠΑΛΙΑΣ, Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η.
5	Νεότερη γνωσιοθεωρία - μεταφυσική Ι	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική Ι	1001 Υ, Α' εξαμήνου
6	Νεότερη γνωσιοθεωρία - μεταφυσική ΙΙ	Γνωσιοθεωρία - μεταφυσική ΙΙ	Φιλοσοφίας κατ' επιλογήν, 3ου/4ου, ΧΕ
7	Kant: Γνωσιοθεωρία	Kant	2004 Υ, Δ' εξαμήνου
8	Φιλοσοφία της επιστήμης	Αναλυτική φιλοσοφία Ι	1006 Υ, Β' εξαμήνου
9	Φιλοσοφία της γλώσσας	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙ	2006 Υ, Δ' εξαμήνου
10	Φιλοσοφία 20 ^{ου} αιώνα	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙΙ	3004 Υ, ΣΤ' εξαμήνου
11	Θέματα αναλυτικής φιλοσοφίας	Φιλοσοφία του νου	5022 Φιλοσοφίας κατ' επιλογήν, 3ου/4ου, ΕΕ
12	Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα Ι	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα	4003 Υ, ΣΤ' εξαμήνου
13	Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα ΙΙ	Heidegger	5019 Φιλοσοφίας κατ' επιλογήν, 3ου/4ου, ΕΕ
14	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα: H.G. Gadamer	5020 Φιλοσοφίας κατ' επιλογήν, 3ου/4ου, ΕΕ
15	Εργαστήριο πληροφορικής	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	1007 Υ, Β' εξαμήνου

B. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΟΡΙΟ ΑΡΙΘΜΟΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ) ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ 2013-2014
1	Αρχαία ελληνική θεματογραφία Ι	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα Ι	5003 Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, Γ' εξαμήνου
2	Αρχαία ελληνική θεματογραφία ΙΙ	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα ΙΙ	5004 Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, Γ' εξαμήνου
3	Λατινικά Αντιστοιχείται με ένα από τα εξής μαθήματα - κατά επιλογή/δήλωση του φοιτητή:		
		Ρωμαϊκή κωμωδία: Πλαύτος/ 30	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Λατινική γραμματεία: Από τον Κικέρωνα στον Βοήθιο	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Οι τραγωδίες του Σενέκα/30	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Λατινική θεματογραφία/25	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
4	Ευρωπαϊκή ιστορία (εφόσον δεν ανατεθεί σε συμβασιούχο λόγω απουσίας πιστώσεων)	Θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, μόνο για επί πτυχίω φοιτητές
5	Ελληνική ιστορία (εφόσον δεν ανατεθεί σε συμβασιούχο λόγω απουσίας πιστώσεων) Αντιστοιχείται με ένα από τα δύο μαθήματα - κατά επιλογή/δήλωση του φοιτητή:		
		Αρχαία ελληνική ιστορία	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, μόνο για επί πτυχίω φοιτητές
		Νεοελληνική ιστορία	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, μόνο για επί πτυχίω φοιτητές
6	Βυζαντινή και νεοελληνική λογοτεχνία Αντιστοιχείται με ένα από τα εξής μαθήματα - κατά επιλογή/δήλωση του φοιτητή:		
		Βυζαντινή γραμματεία	5005 Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Εισαγωγή στη βυζαντινή Φιλολογία	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Βυζαντινή Φιλολογία: Ο Μ. Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Νεοελληνική Φιλολογία 1670-1830	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{0ς} -20 ^{0ς} αιώνας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Ο Σολωμός και η επτανησιακή Σχολή	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου
		Θέματα συγκριτικής Φιλολογίας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε' /Ζ' εξαμήνου

		Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε'/Ζ' εξαμήνου
7	Νεοελληνική λογοτεχνία Αντιστοιχείται με ένα από τα εξής μαθήματα - κατά επιλογή/δήλωση του φοιτητή:		
		Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας 18 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Νεοελληνική πεζογραφία 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Παλαμάς - Σικελιανός	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Νεοελληνική λογοτεχνία ΙΙ	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, Β' εξαμήνου
		Γαλλικός και ελληνικός υπερρεαλισμός	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, ΣΤ' εξαμήνου
8	Γλωσσολογία Αντιστοιχείται με ένα από τα εξής μαθήματα - κατά επιλογή/δήλωση του φοιτητή:		
		Ψυχολογολογία Ι	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε'/Ζ' εξαμήνου
		Γενική Γλωσσολογία Ι	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε'/Ζ' εξαμήνου
		Μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε'/Ζ' εξαμήνου
		Ιστορική Γλωσσολογία Ι	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, Ε'/Ζ' εξαμήνου
		Γενική Γλωσσολογία ΙΙ	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΕΕ, ΣΤ' εξαμήνου
		Περιγραφική ανάλυση της νέας ελληνικής	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, ΣΤ' εξαμήνου
		Ψυχολογολογία	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, ΣΤ' εξαμήνου
		Προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γλώσσας	Υ/Ε, άλλων επιστημονικών πεδίων, ΧΕ, ΣΤ' εξαμήνου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ¹

---

¹Διευκρινίσεις:

- α) Όλα τα μαθήματα διδάσκονται στα νέα ελληνικά. Για τις ανάγκες του προγράμματος Erasmus είναι δυνατή η επιπλέον διδασκαλία μαθήματος σε ξένη γλώσσα, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων.
- β) Αναφορικά με τα μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Τμήματα βλ. τον Οδηγό Σπουδών του αντίστοιχου Τμήματος.

1^ο Έτος / 1^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Γνωσιοθεωρία – Μεταφυσική Ι και Φροντιστηριακή Άσκηση
Κωδικός μαθήματος	1001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων/ουσα	Συνδιδασκαλία: Κυριακή Γουδέλη, Ανδρέας Μιχαλάκης, Μελίνα Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τα ακόλουθα θέματα και έννοιες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασικές τομές στη γνωσιοθεωρία και τη μεταφυσική της νεώτερης εποχής. • Το θέμα της μεθόδου στην προσέγγιση της γνώσης και βασικές πλευρές (διάκρισης και συσχέτισης) των δύο κεντρικών ρευμάτων του ορθολογισμού και του εμπειρισμού. • Βασικές πλευρές της γνωσιοθερίας του Καρτέσιου, του Λοκ, και του Χιουμ. • Βασικές έννοιες: αναστοχαστικό υποκείμενο, μέθοδος, Λόγος, έμφυτες ιδέες, αναστοχασμός, εντυπώσεις, έλλογη και αισθητηριακή εμπειρία, σχηματισμός των Ιδεών, σχέση σώματος-νου, δυϊσμός-μονισμός, ορθολογισμός, σκεπτικισμός, θεμέλιο.
Δεξιότητες	Αρχική εξοικείωση με την μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων και μελέτη δευτερογενούς βιβλιογραφίας – ικανότητα οργάνωσης και θεματικής σύγκρισης φιλοσοφικών εννοιών.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στα κεντρικά φιλοσοφικά ερωτήματα που αναδύονται στην πρώιμη νεωτερική εποχή, και να αναδείξει τις βασικές τομές που τελέστηκαν από τον φιλοσοφικό στοχασμό του 17^{ου} αι. σε σχέση με τη μεσαιωνική και αναγεννησιακή παράδοση. Το μάθημα θα εστιάσει στην επαναδιατύπωση του προβλήματος της βεβαιότητας της γνώσης και της αλήθειας, στο φώς της επιστημονικής επανάστασης και των ριζικών αλλαγών και αναστροφών στη σχέση Λόγου και Πίστης. Σε αυτό το πλαίσιο, θα διερευνηθούν τα φιλοσοφικά ερωτήματα της ανάδυσης του αναστοχαστικού υποκειμένου, της ανάδυσης της προβληματικής της μεθόδου για την απόκτηση της γνώσης, της πηγής των γνωστικών δεδομένων (έμφυτος λόγος/αισθητηριακή εμπειρία), της σχέσης σώματος-νου, της σχέσης αλήθειας-πλάνης, με αναφορά τα δύο βασικά ρεύματα του ορθολογισμού και του εμπειρισμού.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p><u>Πηγές-Βιβλιογραφία</u> (αποσπάσματα θα αναρτηθούν ηλεκτρονικά από τα κάτωθι):</p> <p>Ντεκάρτ, Ρ., <i>Στοχασμοί περί της Πρώτης Φιλοσοφίας</i>, Εκκρεμές 2003.</p> <p>Ντεκάρτ, Ρ., <i>Λόγος περί της Μεθόδου για την Καλή Καθοδήγηση του Λογικού της</i>, Παπαζήσης, 1976.</p> <p>Λοκ Τζ., <i>Δοκίμιο για την Ανθρώπινη Νόηση</i>, Αναγνωστίδης.</p> <p>Χιουμ Ντ., <i>Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση</i>, Πατάκης, 2005.</p> <p>Σατελέ, Φ., <i>Η Φιλοσοφία</i>, Τόμος Β', Από τον Γαλιλαίο ως τον Ρουσσώ, Γνώση 1990.</p> <p>Cottingham, J., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Τόμος Α' Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον, 2003.</p> <p>Woolhouse, R. S., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Τόμος Β' Οι Εμπειριστές, Πολύτροπον, 2003.</p> <p>Alessio, F., <i>Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας</i>, Τραυλός 2001.</p> <p>Kenny A. (επιμ.), <i>Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας</i>, Νεφέλη, 2005.</p> <p>Ayers M., <i>Τζον Λοκ</i>, Ενάλιος, 2004.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις, Μελέτη και ανάλυση κειμένων, E-Class.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	<p>Το μάθημα εξετάζεται με γραπτή τελική εξέταση.</p> <p>Στη διάρκεια των διαλέξεων δίδονται ερωτήσεις-θέματα για επεξεργασία από ομάδες φοιτητών που καλούνται να παρουσιάσουν τις ομαδικές εργασίες προφορικά.</p>

Τίτλος μαθήματος	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία και Φροντιστηριακή Άσκηση
Κωδικός μαθήματος	1002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η νεότερη πολιτική φιλοσοφία • να κατηγοριοποιεί τις τάσεις της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας • να εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της πολιτικής φιλοσοφίας σε συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα και να κατανοεί την επικαιρότητά τους • να αποτιμά κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της σκέψης των νεότερων πολιτικών φιλοσόφων
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά κείμενα της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας • να κατανοεί τους τεχνικούς όρους της • να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η εξέταση των βασικότερων προβλημάτων της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου του Hobbes, του Locke και του Rousseau καθώς και τη σχέση αυτών των θεωριών με την κοινωνικοπολιτική συγκρότηση του νεότερου κόσμου. Θα εξεταστούν διεξοδικά οι βασικές έννοιες (ανθρώπινη φύση, φυσικό δίκαιο, ατομική ιδιοκτησία, κοινωνικό συμβόλαιο, κράτος-κοινωνία ιδιωτών, εξουσία και κυριαρχία, γενική βούληση κ.ά.) και τα κανονιστικά περιεχόμενα της νεότερης πολιτικής σκέψης (ελευθερία, ισότητα, κοινωνική ευταξία, κοινωνική συνεργασία και αλληλεγγύη, δημοκρατία κ.α.).</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές: Thomas Hobbes, <i>Λεβιάθαν</i>, I-II, Γνώση, Αθήνα, 1989. John Locke, <i>Δεύτερη Πραγματεία Περί Κυβερνήσεως</i>, Γνώση, Αθήνα, 1990. Jean – Jacques Rousseau, <i>Το Κοινωνικό Συμβόλαιο</i>, Πόλις, Αθήνα, 2004. Jean – Jacques Rousseau, <i>Πραγματεία Περί της Καταγωγής και των Θεμελιών της Ανισότητας Ανάμεσα της Ανθρώπου</i>, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1992. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005.</p> <p>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία: Κιτρομηλίδης, Πασχάλης, <i>Νεότερη Πολιτική Θεωρία</i>, Σάκκουλας Αθήνα, 1996. Πατέλλη, Ιόλη, <i>Η Φιλοσοφία του Hobbes</i>, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα, 1996. Στυλιανού, Άρης, <i>Θεωρίες του Κοινωνικού Συμβολαίου</i>, Πόλις, Αθήνα, 2006. Ψυχοπαίδης, Κοσμάς, <i>Κανόνες και Αντινομίες στην Πολιτική</i>, Πόλις, Αθήνα, 2000.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα των Hobbes, Locke και Rousseau, έτσι ώστε να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την ανάγνωση και την ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων.</p> <p>E-class</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Σύντομες Εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, Τελική Γραπτή Εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Λογική
Κωδικός μαθήματος	1003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ Εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Μονάδες ECTS	15 (συμπεριλαμβάνονται οι μονάδες του Εργαστηρίου Λογικής)
Διδάσκουσα	Δήμητρα Χριστοπούλου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει τα λογικά έγκυρα επιχειρήματα από τα μη έγκυρα με τυπικές μεθόδους και αφού τα μεταφέρει στη γλώσσα της Προτασιακής Λογικής • να αναγνωρίζει τις ταυτολογίες, τις αντιφάσεις και τους ενδεχομενικούς τύπους της γλώσσας της Προτασιακής Λογικής • να αναγνωρίζει τους αληθοσυναρτησιακά ισοδύναμους τύπους και τους αληθοσυναρτησιακά αντιφατικούς τύπους • να ελέγχει κατά πόσον ένα σύνολο προτάσεων είναι συνεπές ή όχι (στη γλώσσα της Προτασιακής Λογικής καθώς και στην α'θμια Κατηγορηματική Λογική) • να ελέγχει τη λογική εγκυρότητα επιχειρημάτων αφού τα μεταφέρει στη γλώσσα της α' θμιας Κατηγορηματικής Λογικής • να ασκεί την κριτική σκέψη μέσω της επιχειρηματολογίας και να αναγνωρίζει τις συνήθεις άτυπες λογικές πλάνες.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μεταφέρει προτάσεις από την καθημερινή γλώσσα στις τυπικές γλώσσες της Προτασιακής και της α' θμιας Κατηγορηματικής Λογικής • να κατασκευάζει πίνακες αληθείας και δενδροδιαγράμματα • να εφαρμόζει έως τέσσερες τυπικές μεθόδους (2 μέσω πινάκων αληθείας και 2 μέσω δενδροδιαγραμμάτων) για τον έλεγχο της λογικής εγκυρότητας των επιχειρημάτων.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στην έννοια του επιχειρήματος και αποσκοπεί κυρίως στον έλεγχο της Λογικής Εγκυρότητας των επιχειρημάτων. Εξετάζει τα χαρακτηριστικά της κριτικής σκέψης και την επιχειρηματολογία με βάση τη μελέτη πλήθους επιχειρημάτων και επιχειρηματικών δομών, τόσο στην άτυπη όσο και στην τυπική της μορφή. Αποτελεί ταυτόχρονα μια εισαγωγή στις τυπικές γλώσσες της Προτασιακής και της Κατηγορηματικής Λογικής, στη σύνταξη και τη σημασιολογία τους. Παρουσιάζει τις έννοιες της αυτολογίας, της αντίφασης, του ενδεχομενικού τύπου, της αληθοσυναρτησιακής ισοδυναμίας και της συνέπειας προτασιακών τύπων της Προτασιακής Λογικής. Εφαρμόζει έως τέσσερες μεθόδους τυπικού ελέγχου της λογικής εγκυρότητας επιχειρημάτων κάνοντας χρήση πινάκων αληθείας και δενδροδιαγραμμάτων. Ως προς την πρωτοβάθμια Κατηγορηματική Λογική, επισημαίνει τους ρόλους και τη σχέση των ενικών όρων και των κατηγορημάτων, τη χρήση των ποσοδεικτών και των μεταβλητών, μελετά τη σύνταξη και τη σημασιολογία της. Εφαρμόζει τυπικές μεθόδους μέσω της χρήσης δενδροδιαγραμμάτων για τον έλεγχο τόσο της συνέπειας προτάσεων όσο και της λογικής εγκυρότητας επιχειρημάτων.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Για την τυπική λογική: Πορτίδης Δ., Ψύλλος Σ., Αναπολιτάνος Δ. (2007), <i>Λογική: η δομή του επιχειρήματος</i>, Νεφέλη, Αθήνα Restall, G. (2006), <i>Logic (an introduction)</i>, London & N. York, Routledge Για την άτυπη λογική: Bowell, T. & Kemp, G. (2010) <i>Critical thinking</i>, London & N. York, Routledge Govier Trudy (2010) <i>A practical study of argument</i>, Wadsworth Cengage Learning</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις τόσο Θεωρίας όσο και Ασκήσεων, e-class.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση και περιοδικά τεστ.

Τίτλος μαθήματος	Εργαστήριο Λογικής
Κωδικός μαθήματος	1003.P
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Εργαστήριο
Έτος σπουδών / εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Διδάσκουσα	Αρετή Σπαγαδώρου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εμβαθύνουν σε βασικές έννοιες προτασιακού και κατηγορηματικού λογισμού (ενδεικτικά: επιχείρημα, λογική μορφή, εγκυρότητα, συνέπεια, κατηγορήμα, σύνταξη, σημασιολογία, ερμηνεία, απόδειξη). • να διακρίνουν τις βασικές ιδιότητες και σχέσεις τύπων της προτασιακής λογικής. • να αναγνωρίζουν και να εξετάζουν βασικές ιδιότητες της πρωτοβάθμιας λογικής.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συγκρίνουν λογικές μορφές επιχειρημάτων ως προς την εγκυρότητά τους. • τυποποιούν προτάσεις της φυσικής γλώσσας (σε προτασιακή και πρωτοβάθμια γλώσσα). • κατασκευάζουν πίνακες αληθείας και συζυγή δενδροδιαγράμματα. • διαπιστώνουν βασικές ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων με την χρήση πινάκων αληθείας και της μεθόδου των δενδροδιαγραμμάτων. • αποφασίζουν αν ένα επιχείρημα είναι έγκυρο και αν ένα σύνολο προτασιακών τύπων είναι συνεπές με χρήση των παραπάνω μεθόδων. • αξιοποιούν σε ασκήσεις τις έννοιες της ορθότητας και της πληρότητας. • αποδεικνύουν δενδροδιαγραμματικά τη λογική συνέπεια συνόλων, προτάσεων και τη λογική εγκυρότητα επιχειρημάτων. • ερμηνεύουν τύπους μιας πρωτοβάθμιας γλώσσας. • συσχετίζουν μεταξύ τους τις έννοιες της ερμηνείας, της ικανοποιησιμότητας, της αλήθειας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το εργαστήριο, σε αντιστοιχία με το υποχρεωτικό μάθημα Λογική, δομείται σε δύο μέρη: α) Προτασιακή Λογική και β) Κατηγορηματική Λογική. Συνοπτικά τα επιμέρους μαθησιακά αντικείμενα, αντίστοιχα, αφορούν στα ακόλουθα: α) Η έννοια του επιχειρήματος, παραγωγή-επαγωγή, φυσική γλώσσα και προτασιακή γλώσσα, λογική μορφή, λογικές πλάνες, εγκυρότητα και ορθότητα, σύνταξη και τυποποίηση στον προτασιακό λογισμό, σημασιολογία και αληθοσυναρτησιακότητα, αληθοπίνακες και συζυγή δενδροδιαγράμματα, ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων, σχέση συνέπειας και εγκυρότητας· και β) Η έννοια του κατηγορήματος, των ποσοδεικτών, των μεταβλητών, τυποποίηση φυσικής γλώσσας σε πρωτοβάθμια γλώσσα, δενδροδιαγραμματικές αποδείξεις και λογική συνέπεια-λογική εγκυρότητα, η έννοια της ερμηνείας στις πρωτοβάθμιες γλώσσες, λογική αλήθεια.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Δ. Πορτίδης - Σ. Ψύλλος - Δ. Αναπολιτάνος, Λογική. Η δομή του επιχειρήματος. Αθήνα: Νεφέλη 2007. D. Barker - Plummer, Language, Proof and Logic. CSLI Publications 2011.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Εκπαιδευτικές μέθοδοι: εμπλουτισμένη εισήγηση, εργασία σε ομάδες, brainstorming, επίλυση προβλήματος, ασκήσεις ανακάλυψης - ασκήσεις εφαρμογής - ασκήσεις (αυτο)αξιολόγησης. Εκπαιδευτικά μέσα/υλικά: σελίδα του εργαστηρίου στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass, συνοδευτικό έντυπο υλικό .</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εβδομαδιαίες ασκήσεις (12).

1^ο Έτος / 2^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Πλάτων
Κωδικός μαθήματος	1004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1ο έτος/2ο εξάμηνο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μελίνα Γ. Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση του περιεχομένου και της σημασίας της θεωρίας των Ιδεών στο έργο του Πλάτωνος • Η κατανόηση του οντολογικού-μεταφυσικού καθεστώτος και της γνωσιακής αξίας των πλατωνικών Ιδεών
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεκτική ανάγνωση των φιλοσοφικών κειμένων • Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Επιλεγμένα αποσπάσματα από τους διαλόγους: <i>Μένων, Συμπόσιο, Φαίδων, Πολιτεία, Φαίδρος</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>K. Bormann, Πλάτων, Μετφ. Ι.Καλογεράκος, Αθήνα 2006, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α.Καρδαμίτσα</p> <p>P. Stemmer, Platons Dialektik: die frühen und mittleren Dialoge, Berlin, New York: Walter de Gruyter 1992</p> <p>C. H. Kahn, Plato and the Socratic Dialogue, Cambridge: Cambridge University Press 1999</p> <p>Andreas Graeser: Platons Ideenlehre. Sprache, Logik Und Metaphysik. Eine Einführung. Bern and Stuttgart: Paul Haupt, 1975.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	1005
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1ο / 2ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατηγοριοποιεί κείμενα και τάσεις της αρχαίας ελληνικής πρακτικής φιλοσοφίας • να εντοπίζει στάδια εξέλιξης στη σκέψη, εντός της αρχαίας φιλοσοφίας • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η αρχαία ελληνική φιλοσοφία • εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της αρχαίας φιλοσοφίας
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κείμενα αρχαίας φιλοσοφίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Η πορεία της αρχαίας ελληνικής πολιτικής και ηθικής φιλοσοφίας από τους Προσωκρατικούς μέχρι τους Στωικούς, με ιδιαίτερη έμφαση στις θεωρίες του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Κ. Δεσποτόπουλος, <i>Πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος</i>, Παπαζήσης, Αθήνα, 1980</p> <p>Gr. Vlastos, <i>Πλατωνικές Μελέτες</i>, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1994</p> <p>W. Kullmann, <i>Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη</i>, μτφρ. Α. Ρεγκάκου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1996</p> <p>A. A. Long, <i>Η ελληνιστική φιλοσοφία</i>, μτφρ. Στ. Δημόπουλου - Μ. Δραγώνα-Μονάχου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1987</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint.
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση.

Τίτλος μαθήματος	Αναλυτική Φιλοσοφία Ι : Φιλοσοφία της επιστήμης
Κωδικός μαθήματος	1006
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1^ο / 2^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκουσα	Δήμητρα Χριστοπούλου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής : Θα έχει μια εποπτική εικόνα των ερωτημάτων που θέτει η φιλοσοφία της επιστήμης ως προς την προέλευση της επιστημονικής γνώσης, τη μεθοδολογία της επιστήμης και τα μοντέλα ανάπτυξης και εναλλαγής των επιστημονικών θεωριών και θα μπορεί να αξιολογεί τις απαντήσεις που δίνουν οι βασικές σύγχρονες φιλοσοφικές προσεγγίσεις.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά της επιστημονικής γνώσης, τις βασικές έννοιες και μεθόδους της επιστήμης, τους τρόπους με τους οποίους οι επιστημονικές θεωρίες εξελίσσονται και αλλάζουν.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<i>Εμπειρική παρατήρηση.</i> Η επιστήμη ως γνώση προερχόμενη από τα γεγονότα της εμπειρίας. Εμπειρισμός και επαγωγική μέθοδος. Το πρόβλημα της επαγωγής. Είναι δικαιολογήσιμη η επαγωγή; Δυνατές απαντήσεις στο πρόβλημα. <i>Η διαμόρφωση επιστημονικών υποθέσεων.</i> Υποθετικο-παραγωγική μέθοδος. Προβλεψιμότητα. Έλεγχος υποθέσεων και η διαμόρφωση της έννοιας του επιστημονικού πειράματος. <i>Η έννοια της επιστημονικής εξήγησης.</i> Η εξήγηση ως επιχείρημα. Νομολογικά-Παραγωγικά συστήματα. <i>Τι είναι οι Νόμοι της φύσης::</i> α) οι Νόμοι της φύσης ως κανονικότητες (Hume), β) οι Νόμοι της φύσης ως αναγκαίες σχέσεις ιδιοτήτων (μεταφυσικές προσεγγίσεις) Μοντέλα ανάπτυξης της επιστήμης: α) Από τον Εμπειρισμό στο Λογικό Θετικισμό. Ο κύκλος της Βιέννης. Η ανάγκη λογικής ανάλυσης της επιστημονικής γλώσσας. Ο προσδιορισμός του νοήματος των επιστημονικών όρων. Η αρχή της επαληθευσιμότητας. Πλαίσιο ανακάλυψης-πλαίσιο επικύρωσης (Βασικά χαρακτηριστικά του Λ.Θ.). β) Η εναλλακτική πρόταση της Διαψευσιοκρατίας. Η έννοια του κρίσιμου πειράματος. Οριοθέτηση της επιστήμης (Popper). γ) Ιστορική στροφή και η θεωρία των επιστημονικών επαναστάσεων του Kuhn.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Chalmers, A. (1994) <i>Τι είναι αυτό που το λέμε επιστήμη</i> (μετάφρ.) Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης Brown, H. (1995) <i>Αντίληψη, θεωρία και δέσμευση</i> (μετάφρ.) Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης Duhem, P. (2007) <i>Σώζειν τα Φαινόμενα</i> (μετάφρ.) Αθήνα, Νεφέλη Salmon, M., et al (1998), <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης</i> (μεταφρ.), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης (κεφάλαια από τα παραπάνω βιβλία)
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις της βασικής ύλης του μαθήματος. Κείμενα e-class.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

2^ο Έτος / 3^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Αριστοτέλης
Κωδικός μαθήματος	2001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 4^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Στασινός Σταυριανέας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Εποπτική γνώση των βασικών ερωτημάτων της αριστοτελικής μεταφυσικής και γνωσιοθεωρίας και της ιστορικής τους προέλευσης. • Γνώση των βασικών θέσεων που έχουν διατυπωθεί από τον Αριστοτέλη και τους προγενέστερους στα παραπάνω προβλήματα • Γνώση της βασικής ορολογίας που εισάγεται ή απαντάται στα αριστοτελικά κείμενα. • Ικανότητα αξιολόγησης των επιχειρημάτων και των φιλοσοφικών θέσεων γύρω από τα βασικά προβλήματα που αφορούν την οντολογία και την γνώση στην αρχαία ελληνική φιλοσοφία.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές-τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετούν κλασικά αριστοτελικά κείμενα ανατρέχοντας στις κυριότερες πηγές, και στα βασικά βοηθήματα για τη μελέτη των κειμένων. • να αναλύουν χωρία από το Αριστοτελικό corpus αναγνωρίζοντας τις βασικές θέσεις και τα επιχειρήματα. • να αναγνωρίζουν τους βασικούς όρους και τις φιλοσοφικές διακρίσεις που εισάγονται στο φιλοσοφικό λεξιλόγιο της μεταφυσικής και της γνωσιοθεωρίας από τον Αριστοτέλη (καθόλου-καθέκαστα, ουσίες-συμβεβηκότα, τέσσερα αίτια, τελεολογία-μηχανισμός) και να τους χρησιμοποιούν στην επιχειρηματολογία τους. • να αναγνωρίζουν στο πρωτότυπο κείμενο αριστοτελικούς επιστημονικούς συλλογισμούς, και να συνθέτουν επιχειρήματα σε συλλογιστική μορφή.
Προαπαιτήσεις	Γνώση των βασικών οντολογικών και γνωσιοθεωρητικών θέσεων του Πλάτωνα
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα εξετάσουμε τις βασικές μεταφυσικές και γνωσιοθεωρητικές θέσεις του Αριστοτέλη αναλύοντας χωρία και θέματα από τα παρακάτω κείμενα με τον ακόλουθο τρόπο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στις <i>Κατηγορίες</i> θα δούμε τις διακρίσεις υποκειμένου/κατηγορουμένου, καθόλου/καθέκαστον, ουσίας/συμβεβηκότος, τη διάκριση των κατηγοριών, και τις έννοιες γένος, είδος, διαφορά, ορισμός. • Από τα <i>Φυσικά</i> θα αναλύσουμε το Αριστοτελικό μοντέλο για την εξήγηση της μεταβολής. • Από τα <i>Αναλυτικά Ύστερα</i> θα μελετήσουμε ποιά είναι τα αναγκαία και επαρκή χαρακτηριστικά για την επιστημονική γνώση και με βάση ποιά μέθοδο μπορούμε να έχουμε γνώση των πρώτων αρχών αλλά και των θεωρημάτων μίας επιστήμης. • Από τα <i>Μετά τα Φυσικά</i> θα δούμε τον ορισμό της πρώτης φιλοσοφίας ως μελέτης του όντος ως όντος και τη διάκρισή της από άλλα πεδία γνώσης.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p><u>Πηγές:</u> Αριστοτέλους, <i>Μετά τα Φυσικά</i> Βιβλίο Α, μτφρ: Β. Κάλφας, Εκδόσεις Πόλις 2004. Αριστοτέλους, <i>Φυσικά</i> Βιβλίο Β, μτφρ: Β. Κάλφας, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα, 1999. Αριστοτέλους, <i>Κατηγορίες & Περί Ερμηνείας</i>, μτφρ.: Π. Καλλιγιάς, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2012. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:</p>

	<p>Adler M., <i>Ο Αριστοτέλης για όλους. Δύσκολος στοχασμός σε απλοποιημένη μορφή</i>, μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή, Πρόλογος: Δ. Λυπουρλής, Παπαδήμας, Αθήνα, 1998.</p> <p>Düring I., <i>Ο Αριστοτέλης: παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του</i>, μτφρ. Β. Κοτζιά, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1991/94.</p> <p>Pellegrin, P. & Crubellier, <i>Ο Αριστοτέλης και οι Επιστήμες</i>, μτφρ. Ε. Περδικούρη, Εστία, Αθήνα 2011.</p> <p>Rapp Chrisoff, <i>Εισαγωγή στον Αριστοτέλη</i> μτφρ. Π. Γκολίτσης, Εκδόσεις Οκτώ, Αθήνα 2013.</p> <p>Ross W., <i>Αριστοτέλης</i>, μτφρ. Μ. Μήτσου, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα, 1991.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών powerpoint, σχεδιαγραμμάτων, συνοπτικών σημειώσεων και υποστηρικτικού υλικού μέσω της πλατφόρμας e-class.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση σε δύο προόδους (μετά την 8η και 13η εβδομάδα)

Τίτλος του μαθήματος	Νεότερη ηθική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	2002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 3^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η νεότερη ηθική • να εντοπίζει τις διαφορές ανάμεσα σε θέσεις που έχουν ως βάση την: (α) ηθική ως νόμο, (β) ηθικότητα ως αίσθηση, (γ) ηθική της αρετής (δ) ηθική στην κριτική και ορθολογική της διάσταση
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κλασικά κείμενα της νεότερης ηθικής φιλοσοφίας από τον Χομπς μέχρι τον Καντ
Προαπαιτήσεις	Γνώσεις στην πλατωνική και αριστοτελική ηθική φιλοσοφία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η ηθική ως νόμος: 1. Η υπόθεση του εγωισμού και το ήθος της επιβίωσης (Hobbes). 2. Η επαγγελία μιας ηθικής επιστήμης (Locke).</p> <p>Προς την ηθικότητα ως αίσθηση: 1. Ο μύθος των μελισσών (Mandeville). 2. «Ηθική αίσθηση» και «ηθική ευμένεια» ως θεμέλιο των αρετών (Hutcheson).</p> <p>Το υπόδειγμα της συμπάθειας: 1. Μεταφυσικός σκεπτικισμός και ηθική επιδοκιμασία. Η έννοια της συμπάθειας και η χρησιμότητα των τεχνητών αρετών (Hume). 2. Ο ιδεώδης παρατηρητής (Smith).</p> <p>Κλασικός ωφελιμισμός: 1. Δεοντοκρατική και συνεπειοκρατική ηθική. 2. Συνεπειοκρατία και ευημερισμός. Η Αρχή της Μεγίστης Ευτυχίας. (Bentham). 3. Η απόδειξη της αρχής της ωφελιμότητας. Ωφελιμισμός και Δικαιοσύνη. Ατομικότητα και Ελευθερία (J.S. Mill).</p> <p>Καντιανή Ηθική: Η διάκριση μεταξύ ηθικότητας και νομιμότητας και η έννοια της ηθικής αυτονομίας</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p><i>Αρετές και συμφέροντα</i> (μτφρ., επιμέλεια: Δ. Δρόσος), Αθήνα: Σαββάλας, 2008.</p> <p>James Rachels & Stuart Rachels, <i>The Elements of Moral Philosophy</i>. McGraw Hill, 2009.</p> <p>Σ. Βιρβιδάκης, <i>Η υφή της ηθικής πραγματικότητας</i>. Αθήνα: Leader Books, 2009.</p> <p>Φ. Αλέσιο, <i>Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας</i>, Αθήνα 2012</p> <p>Ο. Ο Νή λ, <i>Κατασκευές του Λόγου</i>, Αθήνα 2011</p> <p>Τζ. Ντράϊβερ, <i>Ηθική Φιλοσοφία</i>, Αθήνα 2010</p> <p>J. Rawls, <i>Lectures on the History of Moral Philosophy</i>, Harvard 2000</p> <p>J.B. Schneewind, <i>The Invention of Autonomy</i>, CUB 1998</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις, μελέτη και ανάλυση κειμένων
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Αρχαία φιλοσοφία Α: Αριστοτέλους <i>Περί Ζώων Μορίων</i>
Κωδικός μαθήματος	2003.1
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 3^ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Στασινός Σταυριανέας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των θεωρητικών αρχών που διέπουν την αριστοτελική φυσική επιστήμη και την αριστοτελική ζωολογία. • Αναγνώριση και κατανόηση διαφορετικών τύπων αιτιακών εξηγήσεων και του ρόλου τους στην επιστήμη. • Κατανόηση της αριστοτελικής τελεολογίας, και του συνδυασμού τελεολογικών και μηχανιστικών εξηγήσεων. • Κατανόηση του τρόπου εφαρμογής γενικών θεωρητικών αρχών στην συγκεκριμένη μελέτη ενός πεδίου.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά αυτοδύναμα φιλοσοφικά κείμενα, να ανασυγκροτεί τα επιχειρήματα εντός του κειμένου και να μπορεί να τα αξιολογεί • να αξιοποιεί τις πηγές, τις σχολιασμένες εκδόσεις, τα λεξικά και τα ευρετήρια που είναι απαραίτητα για την μελέτη των αρχαίων ελληνικών φιλοσοφικών κειμένων. • να παράγει γραπτό φιλοσοφικό λόγο
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο μάθημα αυτό μελετάμε κυρίως το 1ο βιβλίο του έργου του Αριστοτέλη <i>Περί ζώων μορίων</i> , που συνιστά την θεωρητική θεμελίωση των αρχών της αριστοτελικής βιολογίας αλλά και αποσπάσματα από τα υπόλοιπα τρία βιβλία, εξετάζοντας συγκεκριμένες βιολογικές εξηγήσεις. Τα θέματα στα οποία εστιάζουμε είναι ο ορισμός της φυσικής φιλοσοφίας και της βιολογίας, ο τρόπος με τον οποίο ο φυσικός φιλοσόφος θα πρέπει να διατυπώσει τις φυσικές εξηγήσεις, η χρήση των ενδόξων στην δόμηση και διατύπωση φιλοσοφικών ερωτημάτων και ο τρόπος με τον οποίο αρθρώνεται μία αντίστοιχη απάντηση σε αυτά από τον Αριστοτέλη.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Αριστοτέλους, <i>Περί Ζώων Μορίων</i> , εισ.μετ. & σχόλια Σ. Σταυριανέας, Αθήνα: Νήσος (υπό έκδοση).
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, παρουσιάσεων power-point και διάθεση υποστηρικτικού υλικού μέσω της πλατφόρμας e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ βαθμολόγησης	Συμμετοχή στο μάθημα και σε γραπτές ασκήσεις και τελική δοκιμασία δεξιοτήτων

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων και Φροντιστηριακή Άσκηση, Αρχαία Φιλοσοφία Β: Πλάτων: Σωκρατικοί διάλογοι: Ευθύφρων-Χαρμίδης
Κωδικός μαθήματος	2003.2
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο /3ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Μελίνα Γ. Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • η εξοικείωση των φοιτητών με την Σωκρατική-Πλατωνική Διαλεκτική και τις μεθόδους με τις οποίες μπορεί κανείς να την προσεγγίσει ερμηνευτικά • η εκμάθηση τρόπων ανάγνωσης και ερμηνείας αρχαίων φιλοσοφικών κειμένων
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • προσεκτική ανάγνωση φιλοσοφικών κειμένων • κριτική και συστηματική ανάλυση επιχειρημάτων, θεμάτων, ιδεών, απόψεων
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Πλάτων: <i>Χαρμίδης</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Γ. Βλαστός, <i>Σωκράτης: Ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος</i>, Εστία, Αθήνα 1993</p> <p>W.K.C.Guthrie, <i>Σωκράτης</i>, MIET, Αθήνα 1990</p> <p>W.T.Schmid, <i>Plato's Charmides and the Socratic Ideal of Rationality</i>, 1998, State University of New York</p> <p>Young-Sik Sue, <i>Selbsterkenntnis im Charmides</i>, 2006, Königshausen & Neumann</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Συμμετοχή στο μάθημα και σε τελική δοκιμασία δεξιοτήτων

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων και Φροντιστηριακή Άσκηση Αρχαία Φιλοσοφία Γ: Πλάτων, Πολιτεία , βιβλίο ΣΤ'
Κωδικός μαθήματος	2003.3
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο / 3ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει τις κεντρικές θέσεις του συγκεκριμένου πλατωνικού κειμένου • να εντοπίζει και να ανασυγκροτεί τα επιχειρήματα που στηρίζουν τις εν λόγω θέσεις • να θέτει ερωτήματα στο κείμενο ως προς το πώς συνδέονται μεταξύ τους οι κεντρικές του θέσεις • να εντάσσει τις κεντρικές θέσεις τού υπό εξέταση κειμένου στην ευρύτερη πλατωνική προβληματική
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά πλατωνικά κείμενα • να αναστοχάζεται τα επιχειρήματα ενός πλατωνικού κειμένου • να παράγει γραπτό φιλοσοφικό λόγο
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις πλατωνικής μεταφυσικής
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Πλάτων, <i>Πολιτεία</i> , βιβλίο VI
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Julia Annas, <i>Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα</i>, Καλέντης, Αθήνα 2006.</p> <p>Nickolas Pappas, <i>Πολιτεία του Πλάτωνα</i>. Ένας οδηγός ανάγνωσης, Οκτώ, Αθήνα 2006</p> <p>Gerasimos Santas (επ.), <i>The Blackwell Guide to Plato's Republic</i>, Blackwell, 2006.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Κατά λέξη ανάλυση του κειμένου με συμμετοχή των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών, προφορική παρουσίαση αποσπασμάτων του κειμένου από ομάδες φοιτητών, πρόοδοι, τελική εξέταση δεξιοτήτων

2^ο Έτος / 4^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Kant
Κωδικός μαθήματος	2004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 4^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν μία γενική εικόνα της καντιανής θεωρίας της «κοπερνίκειας αντιστροφής», των καθαρών μορφών της εποπτείας, των μορφών της κρίσης και της παραγωγής των προεμπειρικών κατηγοριών, κάποιων ενδεικτικών αντινομιών του καθαρού λόγου και της μεθοδολογίας του φιλοσοφείν • θα έχουν μία γενική εικόνα του πεδίου του καθαρού λόγου, του πρακτικού λόγου και της προσπάθειας γεφύρωσης των δύο πεδίων στην <i>Τρίτη Κριτική</i>
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα γνωρίζουν τί συνιστά αναλυτική, συνθετική και συνθετική a priori κρίση • θα αναγνωρίζουν την διαφορά μεταξύ προσδιοριστικής κρίσης και ρυθμιστικής ιδέας • θα αναγνωρίζουν την λειτουργία των υπερβατολογικών εννοιών
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις νεότερης γνωσιοθεωρίας και μεταφυσικής
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετήσουμε την «Εισαγωγή», την «Υπερβατολογική Αισθητική» και την «Υπερβατολογική Αναλυτική» της <i>Κριτικής του καθαρού Λόγου</i> , όπως και την τρίτη αντινομία από την «Διαλεκτική». Θα μελετήσουμε επίσης κάποια επιλεγμένα αποσπάσματα σχετικά με το «παιχνίδι της φαντασίας και της διάνοιας» από την «Αισθητική» της <i>Κριτικής της κριτικής Δυνάμεως</i> .
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Ερνστ Κασσίρερ, <i>Καντ. Η ζωή και το έργο του</i> , Ίνδικτος 2001 Ζιλ Ντελέζ, <i>Η κριτική φιλοσοφία του Καντ. Η θεωρία των ικανοτήτων</i> , Εστία 2000
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Πρόοδοι, τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Ερμηνευτική - Φαινομενολογία
Κωδικός μαθήματος	2005
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	2ο / 4ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Ιστορική γνώση: ανάδυση των δύο αυτών ρευμάτων μέσα από τους φιλοσοφικούς αναπροσανατολισμούς κατά τα τέλη του 19^ο αιώνα και η συμβολή τους στην εξέλιξη της σύγχρονης φιλοσοφίας</p> <p>Συστηματική γνώση: βασική κατανόηση των δύο αυτών θεωριών (ερωτήματα – έννοιες – αρχές).</p> <p>Κεντρικά θέματα: ι) ιστορικότητα της συνείδησης και της γλώσσας – δημιουργικότητα και εξατομίκευση του λόγου – κατανόηση της ετερότητας – δομή της ερμηνείας, ιι) δομές της συνείδησης – εγωκεντρισμός – αποβλεπτικότητα – η πραγματικότητα των εξωτερικών πραγμάτων</p>
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση και κατηγοριοποίηση κειμένων ερμηνευτικής ή φαινομενολογίας. • Δυνατότητα κατανόησης και μελέτης κειμένων των δύο αυτών ρευμάτων. • Κατανόηση και χρήση των εννοιών και των θέσεων αυτών των ρευμάτων για σκοπούς φιλοσοφικής ανάλυσης και κρίσης.
Προαπαιτήσεις	Βασική γνώση της μεταφυσικής σκέψης στην φιλοσοφία – γνώση βασικών ερωτημάτων και εννοιών οντολογίας και γνωσιολογίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η ιστορική επισκόπηση περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • διαφοροποίηση της σύγχρονης φιλοσοφίας γενικά έναντι της κλασικής μεταφυσικής και της μετακαντιανής μεταφυσικής του 19^{ου} αιώνα. • συνάφεια και διαφοροποίηση της ερμηνευτικής και της φαινομενολογικής φιλοσοφίας έναντι της κριτικής φιλοσοφίας του Καντ και της καντιανής γνωσιολογίας. • πρόδρομοι, βασικοί εκπρόσωποι, βασικά έργα κλπ. • συγκλίσεις των δύο αυτών φιλοσοφικών ρευμάτων στην πορεία της σύγχρονης φιλοσοφίας. <p>Η συστηματική παρουσίαση περιλαμβάνει τα εξής:</p> <p>α) Ερμηνευτική</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φιλοσοφική θεμελίωση της ερμηνευτικής – εμβάθυνση στο ερώτημα της κατανόησης - δημιουργικότητα και ιστορικότητα του λόγου κατά τον Φρ. Σλάιερμάχερ • Διεύρυνση του ζητήματος του <i>κατανοείν</i> σε όλες τις εκφάνσεις ενσυνείδητης ύπαρξης – προχώρημα πέρα απ'τον Καντ – το πρόγραμμα μιας κριτικής του ιστορικού λόγου στον Β. Ντίλταϊ • Ιστορικότητα της συνείδησης και επενεργός ιστορία στον Χ.-Γ. Γκάνταμερ. <p>β) Φαινομενολογία</p> <ul style="list-style-type: none"> • εισαγωγικά: η έννοια του φαινομένου στην φιλοσοφία, φιλοσοφική ψυχολογία του Φρ. Μπρεντάνο • η φαινομενολογία ως συστηματική ανάλυση των δομών της συνείδησης. • η έννοια της «εποχής» και της φαινομενολογικής αναγωγής. • ανάλυση της αναφορικότητάς μας στον κόσμο: η αποβλεπτική δομή της συνείδησης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>B. Ντίλταϊ, «Προχώρημα πέρα απ' τον Καντ», μετφρ. Αικ. Καλέρη, <i>Ινδικτος</i> (15), 2001, σελ. 132-136</p> <p>Ε. Χούσσερλ, <i>Καρτεσιανοί Στοχασμοί</i>, μετφρ. Π. Κόντος, Αθήνα, Ροές, 22002</p> <p>Χ.- Γκ. Γκάνταμερ, <i>Το πρόβλημα της ιστορικής συνείδησης</i>, μετφρ. Α. Ζέρβας, Αθήνα, Ίνδικτος, 1998</p> <p>Αικ. Καλέρη, «Η θεμελίωση της σύγχρονης ερμηνευτικής από τον Σλάιερμάχερ, <i>Ινδικτος</i> (15) 2001, σελ. 113-131</p> <p>R. Sokolowski, <i>Εισαγωγή στην Φαινομενολογία</i>, μετφρ. σχόλια: Π. Κόντος, Πάτρα 2003 (αγγλ. πρωτότ. 2000)</p> <p>https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1817/</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Ακαδημαϊκή παράδοση</p> <p>Ανάγνωση, ερμηνεία αποσπασμάτων πρωτότυπων κειμένων</p> <p>Ενδιάμεσες ασκήσεις και τεστ κατανόησης/αφομοίωσης κατά ενότητες (στην αίθουσα και μέσω e-class) με συζήτηση των παρανοήσεων και αστοχιών στο μάθημα.</p> <p>e-class</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	<p>Γραπτή εξέταση</p>

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική Φιλοσοφία II: Φιλοσοφία της γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	2006
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	2^ο/ 4^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Ζειμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Κατοχή θεμελιωδών εννοιών της σύγχρονης φιλοσοφίας • γνώση του περιεχομένου σύγχρονων θεωριών της σημασίας • διαμόρφωση εποπτικής εικόνας των ζητημάτων που εξετάζει η φιλοσοφία της γλώσσας.
Δεξιότητες	Ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κλασικά κείμενα φιλοσοφίας της γλώσσας και να κατανοεί ευρύτερες προβληματικές από άλλους τομείς της σύγχρονης φιλοσοφίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα παρουσιαστούν το πρόβλημα της αναφορικότητας (εβδομάδες 2-8) και το πρόβλημα του νοήματος των προτάσεων (εβδομάδες 9-13). Στον τομέα της αναφορικότητας θα μελετηθούν οι θεωρίες των Frege, Russell, Quine και Kripke. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τρεις υποψήφιες εξηγήσεις του νοήματος των γλωσσικών προτάσεων: η επαληθευσιμότητα, η αρχή της συνθεσιακότητας όπως την εφαρμόζει ο Davidson, και η θεωρία ότι τα περιεχόμενα των γλωσσικών προτάσεων είναι λογικές προτάσεις.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	William Lycan, <i>Φιλοσοφία της γλώσσας</i> (μετάφρ. Γ. Μαραγκός), Αθήνα: Gutenberg, 2007.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις. Επαναλήψεις. Υλικό (μεταφρασμένα χωρία) για το μάθημα θα αναρτώνται στο https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1875 .
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων: Η γνώση και το πραγματικό στον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη
Κωδικός μαθήματος	2007
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 4^ο
Μονάδες ECTS	15 (συμπεριλαμβάνονται οι μονάδες του εργαστηρίου)
Όνομα διδάσκοντος	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχει μία γενική αλλά εμπειριστατωμένη εικόνα των θεωριών περί γνώσης του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη • θα μπορεί να αναγνωρίζει τις διαφορετικές προσεγγίσεις των δύο αυτών φιλοσόφων αναφορικά με το ζήτημα του τί συνιστά γνώση και να τις αναφέρει στις διαφορετικές προσεγγίσεις τους ως προς το ζήτημα του ορισμού και της φύσης του πραγματικού
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα μπορεί να συνδέει μεταξύ τους τις θέσεις που αναπτύσσονται σε διαφορετικά κείμενα του κάθε φιλοσόφου ως προς το ζήτημα της γνώσης • θα μπορεί να διακρίνει πώς και γιατί διαφέρουν οι λύσεις που προτείνουν αυτοί οι δύο φιλόσοφοι αναφορικά με το πρόβλημα της γνώσης
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις βασικών θέσεων της πλατωνικής και της αριστοτελικής μεταφυσικής και γνωσιοθεωρίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το κεντρικό θέμα του μαθήματος είναι το ερώτημα «τί συνιστά γνώση» και το συναφές μ' αυτό «πότε γνωρίζω». Το μάθημα εξετάζει το αντικείμενο της γνώσης και τις προϋποθέσεις της. Χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, που αφορά τον Πλάτωνα, μελετάμε το παράδοξο του <i>Μένωνα</i> , την διάκριση νοητού-αισθητού και νόησης-αίσθησης στον <i>Φαίδωνα</i> και την αντιστοιχία αντικειμένων και ειδών γνώσης στην «διαιρεμένη γραμμή» της <i>Πολιτείας</i> . Στο δεύτερο μέρος, που αφορά τον Αριστοτέλη, μελετάμε την θεωρία του περί επιστήμης σε επιλεγμένα αποσπάσματα των <i>Αναλυτικών υστέρων</i> , και την θεωρία της ενεργείας γνώσης στο <i>Περί ψυχής</i> . Μία τελική διάλεξη επικεντρώνεται στην ανακεφαλαίωση των ομοιοτήτων και των διαφορών των δύο προσεγγίσεων.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>N. White, <i>Ο Πλάτων για τη γνώση και την πραγματικότητα</i>, Γκούτεμπεργκ, Αθήνα 2012</p> <p>M. Κρυμπελλιέ-Π. Πελλεγκρέν, <i>Αριστοτέλης. Ο φιλόσοφος και οι επιστήμες</i>, Εστία, Αθήνα 2011</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα έχει σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές στην κατανόηση της φιλοσοφικής αντιπαράθεσης αναφορικά με ένα θέμα, δηλαδή αποσκοπεί να τους γνωρίσει ότι διαφορετικοί φιλόσοφοι μπορούν να προτείνουν αντίθετες πλήν όμως εξίσου πειστικές και λειτουργικές λύσεις για το ίδιο, εξαιρετικά κρίσιμο θέμα. Γι αυτό, το μάθημα αναδεικνύει την κοινή μέριμνα των δύο φιλοσόφων για το συγκεκριμένο θέμα και συνάμα την διαφορετική αφετηρία της προσέγγισης του καθενός. Επειδή το μάθημα είναι υποχρεωτικό και δεν είναι δυνατή η συμμετοχή όλων των φοιτητών σε παρουσιάσεις, το συγκεκριμένο μάθημα πλαισιώνεται από φροντιστήριο στο οποίο οι φοιτητές, χωρισμένοι σε ομάδες, αναλαμβάνουν να κάνουν προφορικές παρουσιάσεις και γραπτές εργασίες.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Πρόοδοι, τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων
Κωδικός μαθήματος	2007.P
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Εργαστήριο
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	2^ο / 4^ο
Όνομα διδάσκοντος	Αρετή Σπαγαδώρου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:</p> <p>α) να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικά μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης απλών φιλοσοφικών κειμένων (κυρίως στο πεδίο της αρχαίας ελληνικής γνωσιοθεωρίας, και δευτερευόντως της σύγχρονης αναλυτικής φιλοσοφίας), να εντοπίζουν και να αναλύουν τη διαδικασία συγκρότησης εννοιών στα κείμενα, να αναγνωρίζουν, να ανασυγκροτούν και να ελέγχουν απλές επιχειρηματικές δομές στο πλαίσιο φιλοσοφικών κειμένων.</p> <p>β) να οργανώνουν όλες τις φάσεις της έρευνας που προηγείται μιας γραπτής εργασίας στη φιλοσοφία, να εμβαθύνουν στους τρόπους και τις τεχνικές αναζήτησης, επιλογής και τεκμηρίωσης του αποδεικτικού υλικού, να επιλέγουν, να χρησιμοποιούν και να καταγράφουν πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία, να διαχειρίζονται τις τεχνικές προδιαγραφές συγγραφής της εργασίας.</p>
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξασκούν και να συνδέουν τις λειτουργίες της κριτικής, ενεργού ανάγνωσης και γραφής. • Αναγνωρίζουν εννοιολογικές διακρίσεις και να εντοπίζουν βασικά φιλοσοφικά προβλήματα στα κείμενα (κυρίως γνωσιοθεωρητικού χαρακτήρα). • Επιχειρούν στοιχειώδεις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των κειμένων με άξονα το επίχειρημα, εντοπίζοντας απλά εννοιολογικά προβλήματα. • Ανασυγκροτούν κριτικά ένα φιλοσοφικό επίχειρημα. • Εντοπίζουν το σκοπό και το είδος της βιβλιογραφικής έρευνας που απαιτείται για μια εργασία. • Σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν βιβλιογραφική έρευνα. • Συντάσσουν βιβλιογραφικές αναφορές. • Δομούν μια εργασία. • Εφαρμόζουν τις τεχνικές και μορφολογικές προδιαγραφές συγγραφής μιας εργασίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία. Το εργαστήριο είναι προαπαιτούμενο για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το εργαστήριο δομείται σε δύο άξονες οι οποίοι λειτουργούν παράλληλα: α) Κριτική ανάγνωση, διαγραμματική ανασυγκρότηση επιχειρημάτων, βασική ερμηνευτική ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων, σε αντιστοιχία με το υποχρεωτικό μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων», και β) Πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών προσεγγίσεων όσον αφορά στις φάσεις της έρευνας και τα στάδια συγγραφής μιας εργασίας (ασκήσεις, συγκριτική ανάλυση παραδειγμάτων εργασιών, μελέτες περίπτωσης).
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>U. Eco, <i>Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία</i>. Αθήνα: Νήσος 1994.</p> <p>K Howard.- J. Sharp, <i>Η επιστημονική μελέτη</i>. Αθήνα: Gutenberg 1994.</p> <p>F. Cossuta, <i>Η φιλοσοφία και πως τη διαβάζουμε</i>. Αθήνα: Πατάκης 2002.</p> <p>Τζ. Μπαγκίνι & Πήτερ Φοσλ, <i>Τα εργαλεία του φιλοσόφου</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη 2005.</p> <p>G. Sartori, <i>Σημαιολογία, Έννοιες, Συγκριτική Μέθοδος</i>. Αθήνα: Παπαζήσης 2004.</p> <p>J. Hospers, <i>An Introduction to Philosophical Analysis</i>. London: Routledge 1996.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Εκπαιδευτικές μέθοδοι: εμπλουτισμένη εισήγηση, εργασία σε ομάδες, brainstorming, μελέτες περίπτωσης, ασκήσεις. Εκπαιδευτικά μέσα/υλικά: σελίδα του εργαστηρίου στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass, wiki του εργαστηρίου http://methodoi2.pbworks.com , συνοδευτικό έντυπο υλικό .
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εβδομαδιαίες ασκήσεις (8 - 10), τελική γραπτή αξιολόγηση.

3^ο Έτος / 5^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Hegel
Κωδικός μαθήματος	3001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο / 5^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η χεγκελιανή πολιτική φιλοσοφία • να συνδέσει την προβληματική του Χέγκελ με τα βασικά ερωτήματα της νεότερης και της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας • να αντιμετωπίζει κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της πρακτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά τα βασικά κείμενα χεγκελιανής πολιτικής φιλοσοφίας • να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της • να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε την πολιτική φιλοσοφία του Hegel και κυρίως το έργο του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>. Θα μας απασχολήσουν τα μεθοδολογικά ζητήματα που θέτει η χεγκελιανή πολιτική θεωρία και θα μελετήσουμε τη δομή του έργου του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την χεγκελιανή έννοια της ελευθερίας και τις «πραγματώσεις» της στη σφαίρα του «Αφηρημένου Δικαίου» και της «Ηθικής». Τέλος, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στο τελευταίο μέρος αυτού του έργου, όπου ο Hegel αναπτύσσει τη θεωρία του για την έλλογη πολιτεία της ελευθερίας.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Έργα του Hegel Hegel, G.W.F., <i>Η Επιστήμη της Λογικής</i>, Αθήνα, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1991. --- <i>Η Φιλοσοφία του Πνεύματος</i>, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1993. --- <i>Η Φαινομενολογία του Νου</i>, μτφ. Γ. Φαράκλας, Εστία, Αθήνα, 2007. --- <i>Βασικές Κατευθύνσεις της Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>, μτφ. Σ. Γιακουμής, Δωδώνη, Αθήνα, 2004. --- <i>Ο Λόγος στην Ιστορία</i>, μτφ. και εισ. Π. Θανασσάς, Αθήνα, 2006. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005. Περιέχει μετάφραση των παραγράφων 182-360 της Φιλοσοφίας του Δικαίου.</p> <p>Μελέτες Lefebvre, J.-P. Macherey, P., <i>Ο Έγελος και η Κοινωνία</i>, Εστία, Αθήνα, 1998. Lowith, K. <i>Από τον Hegel στον Nietzsche</i>, I-II, Γνώση, Αθήνα, 1986. Marcuse, H. <i>Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας</i>, Ύψιλον, Αθήνα, 1985. Ritter, J., <i>Ο Έγελος για την Γαλλική Επανάσταση</i>, Εστία, Αθήνα, 1999. Singer, P., <i>Χέγκελ</i>, Πολύτροπον, Αθήνα, 2006. Φαράκλας, Γ., "Έννοια, Επανάσταση και Πραγματικότητα", στο <i>Θέση και Αλήθεια</i>, Κριτική, Αθήνα, 1997. Ψυχοπαίδης, Κ. <i>Χέγκελ</i>, Πόλις, 2003.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά αρκετά συχνά διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Hegel (κυρίως από τη <i>Φιλοσοφία του Δικαίου</i>), e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II και Φροντιστηριακή Άσκηση: Νεώτερη Φιλοσοφία Α
Κωδικός μαθήματος	3002.1
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο / 5ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με: <ul style="list-style-type: none"> - την διαδικασία ανάγνωσης πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων: θα αναγνωσθούν επιλεγμένα κεφάλαια από το πρώτο μέρος της Κριτικής της Κριτικής Δύναμης του Ι. Καντ. - τις μεθόδους και τα πρακτικά εργαλεία για μια φιλοσοφικά και ιστορικά δόκιμη κατανόηση του περιεχομένου πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων - κομβικές έννοιες και βασικές θέσεις της καντιανής αισθητικής
Δεξιότητες	Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις απαιτήσεις μιας επιστημονικά δόκιμης και έγκυρης μελέτης και ερμηνείας φιλοσοφικών κειμένων. Θα μάθουν έτσι: <ul style="list-style-type: none"> - να κατανοούν την σημασία των εννοιών και του περιεχομένου ενός κειμένου λαμβάνοντας υπ'όψιν τυχόν αναγκάσιους ιστορικούς, ενδοκειμενικούς και διακειμενικούς περιορισμούς - να χρησιμοποιούν ειδικά έργα αναφοράς (ειδικά λεξικά, ευρετήρια κλπ.) καθώς και ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας - να αναζητούν πραγματολογικό υλικό και να ετοιμάζουν ερμηνευτικά σχόλια για το κείμενο, και, εν τέλει, - να εξαγουν φιλοσοφική γνώση απόπρωτογενές υλικό, και - να τεκμηριώνουν την ερμηνεία τους για το περιεχόμενο του κειμένου
Προαπαιτήσεις	Καμμία
Περιεχόμενα μαθήματος (ύλη)	Επιλεγμένα κεφάλαια από το πρώτο μέρος της <i>Κριτικής της Κριτικής Δύναμης</i> του Ι. Καντ
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Κυρίως: έργα συναφή ή σημαντικά για την κατανόηση της Κριτικής της Κριτικής Δύναμης, έργα αναφοράς και εργαλεία έρευνας και μελέτης όπως λεξικά καντιανής ορολογίας, ιστορικά λεξικά φιλοσοφικών εννοιών κ.α.
Διδακτικές μαθησιακές μέθοδοι και	α) Προετοιμασία κατ' οίκον από τους φοιτητές και παρουσίαση των κειμένων κατά ενότητες στο μάθημα β) Ανάθεση μικρών ερευνητικών εργασιών στους φοιτητές: ερμηνεία χωρίων, αναζήτηση στοιχείων, χρήση βιβλιοθήκης, χρήση έργων αναφοράς, γ) Σύνταξη ερμηνευτικών σχολίων από τους φοιτητές σε κατ' οίκον εργασία (διαθέσιμα προς χρήση στο e-class) δ) Ανάλυση και ερμηνεία του κειμένου στο μάθημα σε συλλογική διαδικασία με ατομικά τεστ κατανόησης ε) Φροντιστηριακή υποστήριξη της προετοιμασίας και της διόρθωσης των εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τεκμήρια επίδοσης – αξιολόγηση των φοιτητών: 1. τουλάχιστον ανά μία εργασία και παρουσίαση α), β) και γ) κάθε φοιτητής 30% 2. Συμβολή στην συζήτηση και επίδοση στα γραπτά τεστ στο μάθημα 20% 3. Τελική εξέταση δεξιότητας κατανόησης (ανάλυσης και ερμηνείας) άγνωστου κειμένου (συναφούς θεματικής και ιστορικού πλαισίου) με ελεύθερη χρήση βοηθημάτων. 50%

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II και Φροντιστηριακή Άσκηση: Νεότερη Φιλοσοφία Β
Κωδικός μαθήματος	3002.2
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3ο / 5ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Παύλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα κατανοεί τις βασικές έννοιες και θέσεις της καντιανής ηθικής.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει τα κεντρικά επιχειρήματα ενός φιλοσοφικού κειμένου και να τα κρίνει ως προς την ορθότητα και την εγκυρότητά τους • να διακρίνει τη συνοχή ενός κειμένου • να παράγει γραπτό φιλοσοφικό λόγο
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα αναλυθεί το καντιανό κείμενο <i>Η θεμελίωση της μεταφυσικής των ηθών</i> (αποσπάσματα από τα Μέρη I-II) με άξονα τα παρακάτω ζητήματα: α) η αγαθή βούληση ως όρος κάθε αγαθού, β) οι έννοιες «ροπή», «σεβασμός» και «καθήκον», γ) οι υποθετικές προστακτικές και η σχέση μεταξύ ηθικότητας και ευδαιμονίας, δ) η κατηγορική προσταγή στις ποικίλες εκδοχές της. Θα αναδειχθούν τα τυχόν κενά της καντιανής επιχειρηματολογίας και θα προταθούν ερμηνευτικές λύσεις.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών</i>, μετ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1984 2. I. Kant, <i>Η κριτική του πρακτικού λόγου</i>, μετ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Εστία, Αθήνα 2004 3. J. Timmermann, <i>Kant's Groundwork of the Metaphysics of Morals</i>, Cambridge UP, Cambridge 2007 4. Φάκελος με άρθρα πάνω σε επιμέρους θέματα της καντιανής ηθικής
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Οι φοιτητές θα παραδώσουν τρεις (3) γραπτές εργασίες συνολικής έκτασης δέκα (10) σελίδων. Θα υπάρξει προφορική εξέταση αυτών των εργασιών. Εκπρόθεσμες εργασίες δεν θα γίνονται δεκτές.

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II και Φροντιστηριακή Άσκηση: Νεότερη Φιλοσοφία Γ
Κωδικός μαθήματος	3002.3
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο / 5^ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος	Κυριακή Γουδέλη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να μελετούν και να κατανοούν εις βάθος τα διδαγμένα κείμενα. Αυτό συνίσταται στην πλήρη κατανόηση των εννοιών, της μεθόδου και του περιεχομένου των κειμένων, καθώς και στην ικανότητα της αντιπαραβολής του και της συγκριτικής ένταξης του σε δευτερεύουσα βιβλιογραφία και σχολιασμούς
Δεξιότητες	Ικανότητα μελέτης πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων, εννοιολογική και ιστορική κατανόηση, ένταξη και αντιπαραβολή με δευτερεύουσες πηγές και σχολιασμούς
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα εισάγει στις βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς με έμφαση στα ζητήματα της μεταφυσικής και της γνωσιοθερίας που ανακύπτουν στο πλαίσιο μιας μετακαρτεσιανής προβληματικής.</p> <p>Μέσα από την φιλοσοφία του Σπινόζα αναδεικνύεται η καινοτόμος σύλληψη μιας εντελώς νέας μεταφυσικής προσέγγισης, που ουσιαστικά εισηγείται μια 'εκκοσμικευμένη μεταφυσική' με κεντρικό εννοιολογικό άξονα την σύλληψη της 'εμμένειας' της θεότητας και την ταύτισή της με την φυσική τάξη. Η εν λόγω τομή συνεπάγεται ενδιαφέρουσες και θεμελιώδεις αναθεωρήσεις σε σχέση με την καρτεσιανή προσέγγιση για την σύλληψη του ανθρώπου στο κοσμικό όλον, την γνωστική του ικανότητα, την σχέση σώματος-νου, την ερμηνεία των παθών και την έννοια της ελευθερίας.</p> <p>Η φιλοσοφία του Λάιμπνιτς θα εξεταστεί με συμπληρωματικό και παράλληλο τρόπο με την φιλοσοφία του Σπινόζα, επισημαίνοντας τις διαφοροποιήσεις αλλά και τις σημαντικές συνάψεις της δικής του μεταφυσικής θεώρησης, με έμφαση στην οργανική σύλληψη του σύμπαντος και της ένταξης του ανθρώπου σε αυτό και τις επακόλουθες γνωσιοθεωρητικές και ηθικές συνέπειες.</p> <p>Υλη: Αποσπάσματα από τα πρωτότυπα κείμενα του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς, αποσπάσματα από δευτερεύουσα βιβλιογραφία, που θα παρέχονται ηλεκτρονικά</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Ντελέζ, Ζ. <i>Σπινόζα</i> , Πρακτική Φιλοσοφία, Νήσος 1996. Cottingham, <i>Φιλοσοφία της Επιτήμης</i> , Α', Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον 2003.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συλλογική μελέτη και σχολιασμός, ερωτήσεις προετοιμασίας, συγκριτικές ερωτήσεις με δευτερεύουσες πηγές
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Συμμετοχή στο μάθημα και σε τελική δοκιμασία δεξιοτήτων

3^ο Έτος / 6^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	3003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία ως ενότητα ηθικής, δικαίου και πολιτικής, • να έχει μια εποπτική εικόνα των σύγχρονων θεωριών δημοκρατίας, όπως αυτές εντάσσονται στη θεωρητική συζήτηση για την επικοινωνία, την διυποκειμενικότητα και την οικουμενικότητα των πολιτικών αξιών, • να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην σύγχρονη φιλοσοφία της δικαιοσύνης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά τα βασικά πολιτικά κείμενα των Rawls, Habermas και των Κοινοτιστών • αναγνωρίζει τις επι μέρους θεωρίες της δημοκρατίας όπως αυτές αναπτύχθηκαν στον 20ο αιώνα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα εξετάσουμε: 1. Τη σύζευξη Ηθικής, Δικαίου και Πολιτικής ως μερών της Πρακτικής Φιλοσοφίας του 20ου αιώνα. 2. Την έννοια και την σημασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως ηθικο-πολιτικών αξιών καθώς και την θετικοποίησή τους σε διεθνείς διακηρύξεις και συνταγματικά κείμενα. 3. Οικονομικές θεωρίες της δημοκρατίας, όπως τις ανέπτυξαν ο Schumpeter και ο Dawns. 4. Την αντι-ωφελμιστική και φιλελεύθερη θεωρία της δικαιοσύνης του Rawls καθώς και την κριτική στον Rawls, όπως την ανέπτυξε το κίνημα του Κοινοτισμού. 5. Την βασισμένη στην αρχή της επικοινωνίας και της οικουμενικότητας θεωρία του δικαίου και της δημοκρατίας του Habermas. 6. Την έννοια της διαβουλευτικής δημοκρατίας ως του πλέον σύγχρονου θεωρητικού μοντέλου στην πρακτική φιλοσοφία.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>J. Rawls, Θεωρία της Δικαιοσύνης, Πόλις, Αθήνα 2000 J. Habermas, Το πραγματικό και το ισχύον, Νέα Σύνορα, Αθήνα 1996 Μ. Παρούσης, Διαβουλευτική δημοκρατία και επικοινωνιακή ηθική, Ινδικτος, Αθήνα 2005 W. Kymlicka, Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας, Πόλις, Αθήνα 2005 Μ. Schmidt, Θεωρίες της δημοκρατίας, Σαβάλλας, Αθήνα 2004</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint
Μέθοδοι αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική Φιλοσοφία ΙΙΙ: Φιλοσοφία του 20^{ου} αι.
Κωδικός μαθήματος	3004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι εξοικειωμένοι με ζητήματα όσον αφορά τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι ικανοί: <ul style="list-style-type: none"> • να προσδιορίζουν βασικές έννοιες της αναλυτικής επιστημολογίας • να υπερασπίζονται φιλοσοφικές θέσεις σε θεμελιακά ζητήματα του μαθήματος, • να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις κύριες προσεγγίσεις στην αναλυτική γνωσιολογία και να εντοπίζουν βασικές παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι συγκεκριμένες προσεγγίσεις, και • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της αναλυτικής γνωσιολογίας
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τις κυρίαρχες απόψεις στη σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία για τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης. Ανάμεσα στα ζητήματα που θα διερευνηθούν είναι ο παραδοσιακός ορισμός της έννοιας της γνώσης και τα προβλήματα που παρουσιάζει, οι κυριότερες εσωτερικιστικές και εξωτερικιστικές θεωρίες δικαιολόγησης (θεμελιοκρατία, συνεκτικισμός, θεωρία αξιοπιστίας κ.λπ.), η εμπειρία και ο λόγος ως πηγές της γνώσης, διάφορα σκεπτικιστικά ζητήματα γύρω από τα όρια της γνώσης και το πρόβλημα του ρεαλισμού.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • Russell, B. (2008): <i>Τα προβλήματα της φιλοσοφίας</i>. Εκδόσεις Αρσενίδη, Αθήνα, Κεφάλαια 1-5. • Williams M. (2013): <i>Προβλήματα της Γνώσης - Μια Κριτική Εισαγωγή στη Γνωσιολογία</i>. Εκδόσεις Liberal Books.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint. Ανάγνωση και συζήτηση σύντομων αποσπασμάτων. Χρήση eclass.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

4^ο Έτος / 7^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Αισθητική
Κωδικός μαθήματος	4001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	4^ο / 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Αικατερίνη Καλήρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Το μάθημα προσφέρει μια ιστορική εισαγωγή στην οντολογία και γνωσιολογία του φαινομένου του ωραίου και της τέχνης. Θεματικά παρακολουθείται κυρίως η εξέλιξη της ιδέας της μίμησης στον συχετισμό της με την αλήθεια. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής αποκτά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ιστορική εποπτεία των σημαντικότερων σταθμών στην φιλοσοφία της τέχνης και του ωραίου από τον Πλάτωνα έως τον Ι. Καντ καθώς και των συναφών θεωριών για την μίμηση και την (ανα)παραστατική λειτουργία της τέχνης. - θεωρητικές έννοιες κυρίως οντολογικής και γνωσιολογικής ανάλυσης και προσδιορισμού της ιδιαιτερότητας του φαινομένου της καλλιτεχνίας - κατανόηση της ανθρωπολογικής σημασίας της τέχνης και της εμπειρίας του ωραίου - αντιπροσωπευτική γνώση αρχαίων ελληνικών πηγών για την θεωρία της μίμησης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής αναμένεται να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να διακρίνει το πεδίο του ωραίου και του καλλιτεχνικού ως ένα ξεχωριστό οντολογικά και γνωσιολογικά πεδίο της πραγματικότητάς μας - να προσανατολίζεται εννοιολογικά στο πεδίο των τεχνών κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητα του φαινομένου και - να αποφεύγει συνήθεις αναγωγισμούς και οικειοποιήσεις. <p>Τέλος να κατανοεί βασικά κείμενα φιλοσοφίας της τέχνης.</p>
Προαπαιτήσεις	<p>Βασικός προσανατολισμός στο πεδίο της οντολογίας και της γνωσιολογίας</p> <p>Βασικές έννοιες φιλοσοφίας της γλώσσας</p>
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Πλάτων: αναλυτική του ωραίου - έννοια της μίμησης - μίμηση και αλήθεια (με αναφορές και ανάγνωση αποσπασμάτων από τους διαλόγους: Ιππίας μείζων, Ιων, Κρατύλος, Πολιτεία, βιβλ. Ι)</p> <p>Αριστοτέλης: θεωρία της μίμησης και χέση μίμησης και γνώσης στο Περί Ποιητικής, κεφ. Ι - ΙΧ)</p> <p>Πλωτίνος: μορφή - δημιουργικότητα - αναγωγή στο θείον</p> <p>Αναγέννηση: εικόνιση της εμπειρικής αλήθειας για τον κόσμο</p> <p>Μπάουμγκαρτεν/Μάιερ: γνώση μέσω της αίσθησης - (ανα)παράσταση της υποκειμενικής αλήθειας της κατ'αίσθησιν αντίληψης - η έννοια της αισθητικής αλήθειας</p> <p>Χιούμ: θεωρία της καλαισθησίας</p> <p>Ι. Καντ: οντολογική και γνωσιολογική αυτονόμηση του φαινομένου του ωραίου (Κριτική της Κριτικής Δύναμης → αναλυτική του ωραίου)</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> - Πλάτωνος Ιππίας μείζων, Ιων, Κρατύλος 423α 1 έως 424α 6, Πολιτεία, βιβλίο Γ' - Αριστοτέλους Περί Ποιητικής, Ι 4-5,1447α - ΙV 4-7,1448b και VI1,1449b - ΙΧ 12 Ι. Καντ, Κριτική της Κριτικής Δύναμης, Βιβλίο Πρώτο: Αναλυτική του Ωραίου, § 1, 2, 5, 6, 7, 8. Monroe C. Beardsley, Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών, μετφρ. Δ. Κούρτοβικ/Π. Χριστοδουλίδη, Αθήνα 1989 <p>→ https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1824/</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<ul style="list-style-type: none"> → Ακαδημαϊκή παράδοση → Ανάγνωση και ερμηνεία αποσπασμάτων πρωτότυπων κειμένων → Ενδιάμεσες ασκήσεις και τεστ κατανόησης/αφομοίωσης κατά ενότητες (στην αίθουσα και μέσω e-class) με συζήτηση των παρανοήσεων και αστοχιών στο μάθημα.

Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση
--	----------------

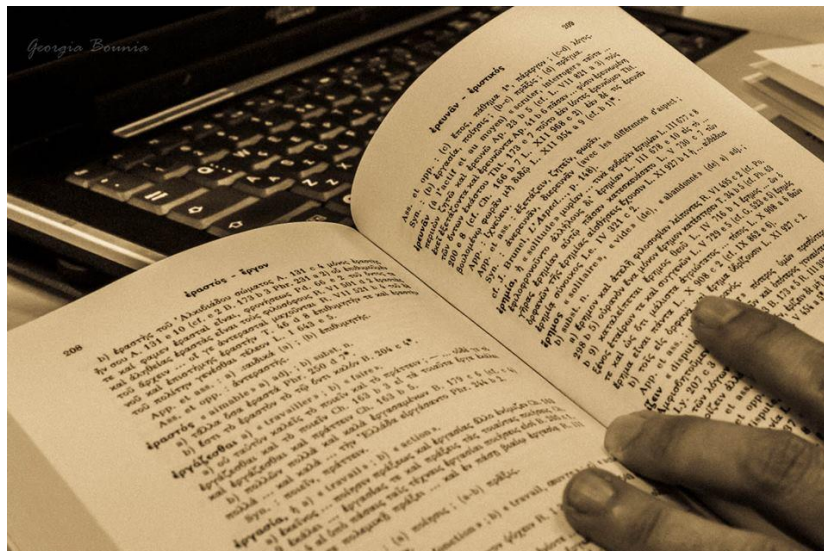

4^ο Έτος / 8^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία 19^{ου} - 20^{ου}
Κωδικός μαθήματος	4003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	4^ο / 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Παύλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα της εξέλιξης βασικών μοτίβων της φαινομενολογικής σκέψης από τον Husserl μέχρι τον Merleau-Ponty • να κατανοεί τεχνικούς φαινομενολογικούς όρους • να κατανοεί τις συνεπαγωγές των διάφορων προσεγγίσεων εντός της φαινομενολογικής παράδοσης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά φαινομενολογικά κείμενα • να χρησιμοποιεί φαινομενολογικούς όρους και μοτίβα για να προσεγγίσει φιλοσοφικά προβλήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα επιχειρηθεί μια εισαγωγή στη φαινομενολογική παράδοση με άξονα την ανάλυση του προβλήματος της διυποκειμενικότητας. Πώς αναγνωρίζουμε τους άλλους; Τι είναι οι άλλοι για εμάς; Ποιος ο ρόλος της σωματικότητας, της δικής μας και των άλλων, ως προς την αναγνώριση των άλλων; Ποιος ο ρόλος της γλώσσας ή της έκφρασης εν γένει; Τι πράγματι εννοούμε όταν λέμε ότι οι άλλοι είναι ο καθρέφτης μας; Πόσο ίδιοι και πόσο διαφορετικοί είμαστε από τους άλλους;</p> <p>Θα δοθεί έμφαση στις διαφορετικές προσεγγίσεις αυτών των ερωτημάτων από τους Husserl, Heidegger και Merleau-Ponty.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • Ed. Husserl, <i>Καρτεσιανοί στοχασμοί</i>, μετ. Π. Κόντος, Ροές, Αθήνα 2002 • M. Heidegger, <i>Είναι και χρόνος</i>, § 26, μετ. Π. Κόντος (αδημοσίευτη) • M. Merleau-Ponty, <i>Phénoménologie de la Perception</i>, Paris: Gallimard, 1945 (μετάφραση χωρίων από τον διδάσκοντα)
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία
Κωδικός μαθήματος	4002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	4^ο / 8ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν ερμηνευτικά και γραμματολογικά θέματα της αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας και ζητήματα της μυθολογικής πλοκής, της δραματικής δομής και της θεατρικής παράστασης της αρχαιοελληνικής τραγωδίας • να γνωρίζουν βασικές σύγχρονες ερμηνείες για τον Σοφοκλή
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετούν αρχαιοελληνικές τραγωδίες στο πρωτότυπο και σε μετάφραση • να παρακολουθούν παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας ως θεατές με γνώση
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η εισαγωγή στον Σοφοκλή αναφέρεται στο πλαίσιο της αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας ως την κλασική εποχή, στις συνθήκες των αρχαίων θεατρικών παραστάσεων, στη θεματολογία αλλά και σε υφολογικές, ειρωνικές και θεατρικές τεχνικές σωζόμενων έργων του Σοφοκλή, καθώς ο συγκεκριμένος τραγικός ποιητής μετασχηματίζει μύθους της ποιητικής παράδοσης σε δραματική δομή και προβάλλει αμφίσημα ηρωικά πρόσωπα σε αλληλεπίδραση με τον συλλογικό χαρακτήρα του χορού. Οι παραδόσεις επικεντρώνονται στην ανάλυση σκηνών του <i>Οιδίποδα τυράννου</i> και των <i>Τραχινίων</i> (πιθανόν μεταξύ 430 και 420 π.Χ.) από το πρωτότυπο και από μετάφραση. Και στις δύο τραγωδίες εξετάζονται σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις, η δραματική δομή, τα θέματα θεοί, οικογένεια και πόλη-κράτος, χρόνος και αυτοσυνειδητοποίηση, η δυναμική εικόνα του ανθρώπου –και του κόσμου– ως ενότητας αντιθέσεων και η συμβολική απόδοση του ψυχολογικού βάθους των προσώπων.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>α) Μελέτες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Easterling, P. E. επιμ. 1997. Μτφρ. Λ. Ρόζη και Κ. Βαλάκας. 2007. <i>Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία</i>. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης. 2. Kott, J. 1970. Μτφρ. Α. Βερυκοκάκη-Αρτέμη. 1976. <i>Θεοφαγία. Δοκίμια για την αρχαία τραγωδία</i>. Αθήνα: Εξάντας-Νήματα. 3. Lesky, A. 3^η έκδ. 1972. Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης. 1987. <i>Η τραγική ποίηση των αρχαίων Ελλήνων. Τόμος Α΄ Από τη γένεση του είδους ως και τον Σοφοκλή</i>. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. 4. Vernant, J.-P. και P. Vidal-Naquet. 1972-1986. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη και Α. Τάττη. 1988-1991. <i>Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα</i>. 2 τόμοι. Αθήνα: Ζαχαρόπουλος. <p>β) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dawe, R. D., έκδ. σχολ. 1982. Μτφρ. Γ.Α. Χριστοδούλου. 1991. <i>Σοφοκλέους Οιδίπους τύραννος</i>. Αθήνα: Καρδαμίτσα. 2. Easterling, P. E. έκδ. σχολ. 1982. Μτφρ. Π.Μ. Φαναράς, 1996. <i>Σοφοκλέους Τραχίνιαι</i>. Αθήνα: Καρδαμίτσα. 3. Γρυπάρης, Ι., μτφρ. χ.χ. <i>Οι τραγωδίες του Σοφοκλέους</i>. 2 τόμοι. Αθήνα: Εστία.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, e-class
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ²

² Για τα μαθήματα επιλογής που προσφέρονται από Διδάσκοντες και Διδάσκουσες άλλων Τμημάτων βλ. τους Οδηγούς Σπουδών των αντίστοιχων Τμημάτων

**Φιλοσοφικά μαθήματα επιλογής ή άλλων επιστημονικών πεδίων:
2ο Έτος / 3ο Εξάμηνο**

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας
Κωδικός μαθήματος	5001
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο / 3ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, γνωσιολογικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτει η μετα-πλατωνική, μετα-αριστοτελική και ελληνιστική φιλοσοφία • διακρίνει τις θέσεις των Πλατωνικών, των Αριστοτελικών, των Επικουρείων και των νεο-πλατωνικών φιλοσόφων • παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών ανάμεσα στις τέσσερις ανωτέρω σχολές
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά τα κλασικά κείμενα της ελληνικής φιλοσοφίας από τον 4ο αιώνα και εκείθεν • εντοπίζει θέσεις της νεότερης και σύγχρονης φιλοσοφίας που αντηχούν επιδράσεις από τις ανωτέρω σχολές
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα εξετάζει τις φιλοσοφικές θεωρίες της έσχατης Ελληνιστικής περιόδου. Η πρώτη περίοδος κατακλύζεται από την εξέλιξη της πλατωνικής Ακαδημίας και του αριστοτελικού Λυκείου. Η Ελληνιστική περίοδος χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία των λεγόμενων «δογματικών» Σχολών, δηλαδή των Επικουρείων και των Στωικών, και την κριτική που τους ασκείται από τους Σκεπτικούς, τόσο τους Πυρρωνιστές όσο και την πλατωνική Ακαδημία κατά την στροφή της προς τον Σκεπτικισμό. Τέλος, αναφορά θα γίνει και στους εκπροσώπους της νεοπλατωνικής σχολής. Το μάθημα εξετάζει την γνωσιοθεωρία, την φυσική και την μεταφυσική, καθώς και την ηθική σκέψη των ανωτέρω Σχολών.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gr. Vlastos, Πλατωνικές Μελέτες, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, MIET, Αθήνα, 1994 2. A. A. Long, Η ελληνιστική φιλοσοφία, μτφρ. Στ. Δημόπουλου – Μ. Δραγώνα-Μονάχου, MIET, Αθήνα, 1987 3. Ing. Düring, Ο Αριστοτέλης, τόμος Α', μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή, MIET, Αθήνα, 1991 4. S. Rappe, Μελετώντας τον Νεοπλατωνισμό, μτφρ. Ν. Παπαδάκη – Μ. Κόφφα, Ενάλιος, Αθήνα, 2005
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Επιστήμη και σοφία στον Αριστοτέλη
Κωδικός μαθήματος	5002
Τύπος μαθήματος	Μάθημα επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο /3^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μελίνα Γ. Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Να γίνει κατανοητή η βασική διάκριση μεταξύ επιστημονικής γνώσεως και σοφίας • Να υπάρξει εξοικείωση με τις βασικές αρχές της αριστοτελικής Γνωσιολογίας και Μεταφυσικής(πρώτης φιλοσοφίας ή σοφίας)
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεκτική ανάγνωση των φιλοσοφικών κειμένων • Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Αριστοτέλους Ζ' βιβλίο των <i>Ηθικών Νικομαχείων</i> και Α' βιβλίο των <i>Μετά τα φυσικά</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	S.Broadie, C.Rowe, Aristotle. <i>Nicomachean Ethics</i> , Translation, Introduction and Commentary, New York: Oxford University Press, 2002 Chen, C.-H. , <i>Sophia. The Science Aristotle sought</i> , Hildesheim-New York: G. Olms 1976 Eustratii et Michaelis et Anonyma <i>in Ethica Nicomachea commentaria</i> , Berolini 1892, CAG XX Alexandri Aphrodisiensis <i>in Aristotelis Metaphysica commentaria</i> , Berolini 1891, CAG I
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Φιλοσοφικά μαθήματα επιλογής: 3^ο & 4^ο Έτος / 5^ο & 7^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Kant: Ηθική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	5006
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ο- 4ο/ 5^ο και 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Πάυλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η καντιανή ηθική • να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της καντιανής ηθικής • να κατανοεί τις κύριες ερμηνευτικές επιλογές ως προς το πρόβλημα της ψευδούς υπόσχεσης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά και να αξιολογεί τις ερμηνείες της καντιανής ηθικής • να εντοπίζει ασάφειες ή κενά στην καντιανή επιχειρηματολογία • να διακρίνει την (αντι-)καντιανή στόχευση των επιχειρημάτων που διατυπώνονται στη σύγχρονη ηθική φιλοσοφία
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα επιχειρηθεί μια εισαγωγή στην καντιανή ηθική, με άξονα το παράδειγμα της ψευδούς υπόσχεσης: γιατί και πότε είναι το ψέμα ηθικά κατακριτέο; Πώς θα πρέπει να ερμηνευθεί στην προκειμένη περίπτωση η «κατηγορική προσταγή»; Γιατί, σύμφωνα με τον Καντ, η ψευδής υπόσχεση συνιστά κατάργηση της ίδιας της τάξης του δικαίου; Θα αναλυθεί το αντίστοιχο παράδειγμα στο έργο <i>Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών</i> αλλά και σε άλλα σημαντικά καντιανά έργα και, τέλος, στο περίφημο μικρό δοκίμιο «Για ένα υποτιθέμενο δικαίωμα να ψεύδεται κανείς από φιλανθρωπία». Οι διαλέξεις θα ολοκληρωθούν με μια αναφορά στη Νιτσεϊκή θέση περί ψεύδους και υπόσχεσης.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών</i>, μετ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1984 2. Π. Κόντος, <i>Η καντιανή ηθική της υπόσχεσης</i>, Εστία, Αθήνα, 2005 3. F. Nietzsche, <i>Η γενεαλογία της ηθικής</i>, μετ. Ζ. Σαρίκας, Νησίδες, Αθήνα, 2001 4. Φάκελος με άρθρα για το ψεύδος στην καντιανή ηθική
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές τελικές εξετάσεις.

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμοσμένη ηθική
Κωδικός μαθήματος	5007
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών διαφορών μεταξύ σύγχρονης μεταηθικής και εφαρμοσμένης ηθικής • κατανοεί τις έννοιες της αυτοδέσμευσης, αυτορρύθμισης και δεοντολογίας • προσεγγίζει σύγχρονα κείμενα για την βιοηθική, την ηθική του περιβάλλοντος και την επιχειρηματική ηθική
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά προβλήματα που θέτει η ανάπτυξη της τεχνολογίας στην κοινωνική και προσωπική ηθική σφαίρα • παρακολουθεί τη σύζευξη επιχειρημάτων ηθικού, πολιτικού, και νομικού τύπου στα πλαίσια της στάθμισης αξιών κατά την επίλυση ηθικών διλημάτων
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα στηρίζεται στην επισκόπηση των μεθοδολογικών και πρακτικών προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή ηθικών αρχών σε σύγχρονες επιστημονικές ή οικονομικές πρακτικές. Στο μεθοδολογικό μέρος του μαθήματος αναλύεται η διαφορά μεταξύ ηθικής-μεταηθικής-εφαρμοσμένης ηθικής. Έπειτα αναγόμεθα στη διάκριση μεταξύ ιδιωτικής και δημόσιας ηθικής. Τέλος πραγματευόμαστε την έννοια του ηθικού διλήματος και της στάθμισης αξιών. Στο πρακτικό μέρος του μαθήματος αναλύονται οι τάσεις και τα προβλήματα της βιοηθικής, όπως αυτά προκύπτουν από τη δυνατότητα επέμβασης στο ανθρώπινο γονιδίωμα, από τη σχέση ιατρού και ασθενούς, και από ζητήματα που αφορούν την αρχή και το τέλος της ζωής (υποβοηθούμενη αναπαραγωγή – άμβλωση – ευθανασία). Οι γνωμοδοτήσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής αποτελούν τη βάση για την κατανόηση των σχετικών πρακτικών λόγου.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σ. Αλαχιώτη, <i>Βιοηθική</i>, Γ' έκδοση, Αθήνα 2011 2. Μ. Δραγώνα – Μονάχου, <i>Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία</i>, Αθήνα 1995 3. Σ. Βιρβιδάκης, <i>Η υφή της ηθικής πραγματικότητας</i>. Αθήνα 2009 4. Th. Nagel, <i>Θανάσιμα ερωτήματα</i>, Αθήνα 2007 5. O. O'Neill, <i>Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη Βιοηθική</i>, Αθήνα 2012 6. R. Dworkin, <i>Η Επικράτεια της Ζωής</i>, Αθήνα 2013
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Εργασίες / Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική αισθητική
Κωδικός μαθήματος	5008
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Ζεϊμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα γνωρίζει τις κεντρικές θεωρίες και προβληματικές της σύγχρονης αναλυτικής αισθητικής.
Δεξιότητες	Απόκτηση της ικανότητας σύγκρισης σύγχρονων φιλοσοφικών υποθέσεων με υποθέσεις από άλλους κλάδους (ψυχολογία, θεωρίες της λογοτεχνίας και της τέχνης).
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετήσουμε δύο προβλήματα αισθητικής. (1) Το πρώτο είναι η μυθοπλασία. Οι μυθοπλασίες προκαλούν συναισθήματα που κατευθύνονται προς τα πράγματα που αναπαριστούν (λ.χ. μυθοπλασιακά πρόσωπα)· ωστόσο, γνωρίζουμε ότι οι μυθοπλασίες δεν έχουν «αναφερόμενα», ότι αυτά που αναπαριστούν δεν υπάρχουν (π.χ. ο Οδυσσεάς, ο Batman). Εγείρεται λοιπόν σειρά θεμάτων που αφορούν την ορθολογικότητα των αντιδράσεών μας, τη λειτουργία των συναισθημάτων μας, αλλά και την οντολογία των λεγόμενων «ανύπαρκτων αντικειμένων». (2) Το δεύτερο πρόβλημα είναι αυτό των αισθητικών αξιών, που θα μπορούσε να τεθεί ως εξής. Μας αρέσει να αντιλαμβανόμαστε ορισμένες μορφές περισσότερο από άλλες, να ακούμε ορισμένες σειρές ήχων (τις μελωδίες) περισσότερο από άλλες. Γιατί συμβαίνει αυτό; Οι προτιμήσεις αυτές είναι ριζωμένες στις γνωσιακές μας δομές, όπως το ισχυρίζονταν άλλοτε ορισμένοι φιλόσοφοι, και σήμερα κάποιοι νευρολόγοι; Και αν ισχύει κάποια τέτοια φυσιοκρατική εξήγηση, πώς θα μπορούσε να εδραιωθεί κάποια μορφή αισθητικής αξίας ή κανονιστικότητας;
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<i>Σημειώσεις και υλικά για το μάθημα Αναλυτική Αισθητική</i> https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1874 . Kendall Walton, "How Remote are Fictional Worlds from the Real World?" <i>Journal of Aesthetics and Art Criticism</i> 38.1, 1978. Γενικό εισαγωγικό έργο για την αναλυτική αισθητική: A. Danto, <i>Η μεταμόρφωση του κοινότοπου</i> , Μεταίχμιο, 2004.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις. Ηλεκτρονικά μαθήματα στο https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1874
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Χρόνος και αιωνιότητα στον Πλωτίνο
Κωδικός μαθήματος	5009
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο- 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μία εικόνα των κύριων θεωριών που αναπτύχθηκαν στην αρχαία ελληνική φιλοσοφική σκέψη αναφορικά με το ζήτημα του τί είναι η αιωνιότητα και τί είναι ο χρόνος • γνωρίζει την θεωρία του Πλωτίνου αναφορικά με την αιωνιότητα και τον χρόνο καθώς και την μεταξύ τους σχέση • επίσης θα μπορεί να αναγνωρίζει την θεμελιώδη διαφορά της πλωτινικής θεωρίας περί χρόνου ως προς όλες τις άλλες θεωρίες της αρχαιότητας καθώς και την ομοιότητά της με νεώτερες και σύγχρονες θεωρίες περί χρόνου
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά κείμενα του Πλωτίνου • να εντοπίζει την θέση της πλωτινικής μεταφυσικής στο ευρύτερο πλέγμα των μεταφυσικών θεωριών της αρχαιότητας
Προαπαιτήσεις	Γνώση βασικών θέσεων και εννοιών της πλατωνικής και της αριστοτελικής φυσικής και μεταφυσικής
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα μελετήσουμε διεξοδικά την έβδομη πραγματεία της <i>Τρίτης Εννεάδας</i> του Πλωτίνου (<i>Περί αιώνος και χρόνου</i> III 7 [45]). Για να παρακολουθήσουμε την παρουσίαση και την κριτική από τον Πλωτίνο των προγενέστερων θεωριών περί χρόνου θα χρησιμοποιήσουμε τα σχετικά αποσπάσματα από τον <i>Τίμαιο</i> του Πλάτωνα, από τα βιβλία Δ και Θ των <i>Φυσικών</i> του Αριστοτέλη, καθώς και αποσπάσματα των Στωικών. Για την μελέτη της έννοιας της αιωνιότητας στον Πλωτίνο θα χρησιμοποιήσουμε χωρία από τις πραγματείες στις οποίες αναλύει την δομή του Νου (V 9 [5] και V 5 [32])· και για την μελέτη της έννοιας του χρόνου θα χρησιμοποιήσουμε χωρία από τις πραγματείες στις οποίες αναλύει την δομή της ψυχής (V 3 [49] και I 1 [53]).</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πλωτίνου, <i>Εννεάς Τρίτη</i>, αρχ.κειμ.-μτφρ.-σχόλια Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Ακαδημία Αθηνών, 2004 • E. Mcguire & S. K. Strange «An Annotated Translation of Plotinus <i>Ennead</i> III 7: 'On Eternity and Time'», <i>Ancient Philosophy</i> 8 (1988), 251-271 <p>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P. Manchester, «Time and the Soul in Plotinus, III 7 [45], 11, <i>Dionysius</i> 2 (1978), 101-136. • A. Smith, «Eternity and Time», <i>The Cambridge Companion to Plotinus</i>, 196-216.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παρουσιάσεις με χρήση φωτοτυπιών.
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση ανάλυσης κειμένου με ανοικτές σημειώσεις.

Τίτλος μαθήματος	Λογική II
Κωδικός μαθήματος	5015
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Ετος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Δήμητρα Χριστοπούλου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Η μελέτη συγκεκριμένων θεμάτων του πεδίου της Φιλοσοφικής Λογικής.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να συνδέει προβλήματα της Λογικής με θέματα της Μεταφυσικής και της Γνωσιολογίας και να κατανοεί σύγχρονα αναλυτικά κείμενα για θέματα που αφορούν την ταυτότητα, την ύπαρξη, την αλήθεια και την τροπικότητα.
Προαπαιτήσεις	Λογική (Υποχρεωτικό Α' έτους)
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη των ακόλουθων θεμάτων:</p> <p>A) Η λογική δομή των ατομικών προτάσεων. Προβλήματα της παραδοσιακής ουσιοκρατικής προσέγγισης. Η Φρεγκεανή προσέγγιση. Ασκήσεις.</p> <p>B) Προτάσεις που εκφράζουν ταυτότητα. Η ταυτότητα ως σχέση. Νόμοι της ταυτότητας στη λογική και τη μεταφυσική. Οι προτάσεις της μορφής 'a=a' και 'a=b'. Κανόνες εισαγωγής και απαλοιφής του '=' στην τυπική λογική.</p> <p>Γ) Υπαρκτικές προτάσεις και οντολογική δέσμευση. Η χρήση ποσοδεικτών και μεταβλητών για να εκφράσουμε την ύπαρξη και τη μοναδικότητα. Εισαγωγή και απαλοιφή του υπαρκτικού ποσοδείκτη. Το φιλοσοφικό ενδιαφέρον της υπαρκτικής γενίκευσης. Ασκήσεις.</p> <p>Δ) Βασικές θεωρίες αλήθειας. Λογικές αλήθειες. Αναλυτικότητα. Αναγκαιότητα και ενδεχομενικότητα. Ασκήσεις.</p> <p>ΣΤ) Θεωρία τυπικής απόδειξης.</p> <p><i>Ασκήσεις: (μικρές) τυπικές αποδείξεις με χρήση βασικών λογικών κανόνων</i></p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Κεφάλαια από:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Restall G. (2006), <i>Logic (an introduction)</i>, London & N. York, Routledge 2. McGinn C. (2000) <i>Logical Properties</i>, Oxford University Press 3. Καργόπουλος Φ. (2007), <i>Εισαγωγή στη Συμβολική Λογική</i>, Βάνιας 4. Engel P. (2000) <i>Η Αλήθεια</i>, Scripta (μετάφρ.) 5. Αραγεώργη Α. «Θεωρία Απόδειξης. Μεταθεωρία» από τις Σημειώσεις <i>Λογικής</i>, Παν/κές εκδόσεις Πάτρας.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις της θεωρίας. Ασκήσεις. Εφαρμογές. E-class
Μέθοδοι αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση. Συχνά τεστ ασκήσεων.

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφικά κείμενα στα Αγγλικά
Κωδικός μαθήματος	5011
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Ζειμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Απόκτηση της ικανότητας κατανόησης ενός αγγλόφωνου φιλοσοφικού κειμένου χωρίς τη βοήθεια ελληνόφωνης μετάφρασης.
Δεξιότητες	Οι φοιτητές αποκτούν την ικανότητα να μελετούν και να κατανοούν ένα αγγλόφωνο φιλοσοφικό κείμενο. Προετοιμασία για εκπόνηση μεταπτυχιακού που απαιτεί άμεση γνώση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας.
Προαπαιτήσεις	Γνώση της αγγλικής γλώσσας (ικανότητα ανάγνωσης).
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετηθούν το κείμενο του Ayer, 'Freedom and necessity', για την ελευθερία και τη νομοτέλεια, και τμήματα του κειμένου του Quine, 'On what there is', για την οντολογική δέσμευση.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Ηλεκτρονικές σημειώσεις διδάσκοντος που συμπληρώνουν το πλαίσιο της προβληματικής και το ιστορικό πλαίσιο των υπό μελέτη κειμένων. Τα παρακάτω κείμενα θα μοιραστούν στους φοιτητές: A. J. Ayer, 'Freedom and necessity', <i>Philosophical Essays</i> , Greenwood, 1980. W.V.O. Quine, 'On what there is', <i>From a Logical Point of View</i> , Harvard University Press, 1980.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Ανάγνωση, ανασύνθεση και σχολιασμός της επιχειρηματολογίας του κειμένου. Σύνταξη αγγλικού φιλοσοφικού λεξιλογίου. Μετάφραση χωρίων.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Μετάφραση και σχολιασμός κειμένου (που θα έχει ήδη μελετηθεί) κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και σε τελική εξέταση.

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης
Κωδικός μαθήματος	
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κ. Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων γύρω από την αισθητηριακή αντίληψη και των λύσεων που έχουν προταθεί για αυτά τα προβλήματα στο πλαίσιο της αναλυτικής φιλοσοφίας κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της συζήτησης που γίνεται στην σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να διακρίνει τις διάφορες θεωρίες αισθητηριακής αντίληψης
Προαπαιτήσεις	<p>Το πρόβλημα της αισθητηριακής αντίληψης θα προσεγγιστεί μέσα από τρία, κατά ορισμένους αλληλένδετα μεταξύ τους, ερωτήματα: α) Ποια είναι τα αντικείμενα της αντίληψης; β) τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο; γ) Ποιες είναι οι κυρίαρχες προσεγγίσεις όσον αφορά το μηχανισμό της αντίληψης; Η καθημερινή, προ-φιλοσοφική εικόνα περί αισθητηριακής αντίληψης έχει αμφισβητηθεί από ορισμένους φιλοσόφους, όπως για παράδειγμα ο Locke και ο Russell, οι οποίοι υποστήριξαν ότι το άμεσο αντικείμενο της αντίληψης είναι οι ιδέες ή τα αισθητηριακά δεδομένα και όχι τα αντικείμενα του εξωτερικού κόσμου. Αφού παρουσιάσουμε αναλυτικά τα επιχειρήματα υπέρ της έμμεσης αντίληψης, θα εξετάσουμε την κριτική που έχει ασκηθεί από τους υποστηρικτές του άμεσου ρεαλισμού. Η ενότητα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των επιχειρημάτων υπέρ και κατά του άμεσου ρεαλισμού. Στη δεύτερη ενότητα θα εξετάσουμε τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο. Η σχετική συζήτηση περιστρέφεται γύρω από το εάν το αντιληπτικό περιεχόμενο είναι αποκλειστικά αποβλεπτικό ή περιλαμβάνει και κάποιο είδος φαινόμενου περιεχομένου, όπως είναι οι φαινόμενες ποιότητες (qualia). Μια δεύτερη συζήτηση αφορά το εάν το αποβλεπτικό περιεχόμενο της αντίληψης είναι εννοιολογικό ή μη-εννοιολογικό. Τέλος, στην τρίτη ενότητα θα εξετάσουμε ορισμένες βασικές ψυχολογικές θεωρίες όσον αφορά στο μηχανισμό της αντίληψης.</p>
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> H. Putnam, <i>Το Νόημα και οι Αισθήσεις</i>, Εκκρεμές, Αθήνα, 2010 A. Noe, <i>Action in Perception</i>, The MIT Press, Cambridge 2004 (υπό μετάφραση για τις εκδόσεις Εκκρεμές) A.D. Smith, <i>The Problem of Perception</i>, Harvard University Press, Cambridge 2002
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Γνωσιολογία-Μεταφυσική στην Ύστερη Αρχαιότητα
Κωδικός μαθήματος	5018
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Δεξιότητες	Άνεση στην παρακολούθηση διαλέξεων στην αρχαία ελληνική μεταφυσική
Προαπαιτήσεις	Γνώσεις από τα μαθήματα του Τμήματος που αναφέρονται στην αρχαία ελληνική μεταφυσική
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο εν λόγω μάθημα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι θεματικοί κύκλοι: <ul style="list-style-type: none"> • Η θεωρία των Ιδεών του Πλάτωνα στον νεοπλατωνικό Πρόκλο • Γενική Εισαγωγή στο έργο του νεοπλατωνικού Δαμάσκιου • Σχέσεις φιλοσοφίας με την φυσική επιστήμη στον νεοπλατωνικό Δαμάσκιο
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Gersh St., <i>From Iamblichus to Eriugena</i> , E.J. Brill, Leiden, 1978 Ανδριόπουλος Δ, <i>Αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία</i> . Παπαδήμας, Αθήνα 2003 SAFFREY, H.D., <i>Recherches sur néoplatonisme après Plotin</i> , J. Vrin, Paris, 1990
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φυσική φιλοσοφία και φυσική επιστήμη στην αρχαία ελληνική σκέψη
Κωδικός μαθήματος	5024
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Στασινός Σταυριανέας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των βασικών θεωρητικών ρευμάτων στην αρχαία φυσική φιλοσοφία (υλισμός, ατομισμός, μονισμός, πλουραλισμός. • Κατανόηση των βασικών αρχών των αρχαίων φυσικών επιστημών (φυσική, αστρονομία, ζωολογία και ιατρική) και της εφαρμογή τους
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση κειμένου • Αναζήτηση όρων στις πηγές • Αναζήτηση χωρίων στις πηγές. • Σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών εξηγήσεων
Προαπαιτήσεις	Γνώση των βασικών αρχών και εννοιών της αριστοτελικής φιλοσοφίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο μάθημα θα εξετάσουμε μερικά από τα κυριότερα ρεύματα στην αρχαία ελληνική φυσική επιστήμη από τους Προσωκρατικούς μέχρι τα ελληνιστικά χρόνια εστιάζοντας στα πεδία της φυσικής της αστρονομίας της ζωολογίας και της ιατρικής.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αριστοτέλης, <i>Περί Φύσεως</i>, 2ο βιβλίο, μετάφραση σχόλια Β. Κάλφας, Αθήνα: Πόλις, 1999. • Αριστοτέλης, <i>Περί γενέσεως και φθοράς</i> μετάφραση Βασίλης Κάλφας · επιμέλεια Βασίλης Κάλφας · - 1η έκδ. - Αθήνα : Νήσος, 2011. • KIRK S. G., RAVEN J. E., SCHOFIELD M. Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι, Αθήνα: ΜΙΕΤ. <p>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lloyd, G. E. R.: <i>Αρχαία ελληνική επιστήμη</i>. Τόμος Α' και 'Β, Μτφρ: Χ. Μπάλλα. ΠΕΚ.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, παρουσιάσεων power-point και διάθεση υποστηρικτικού υλικού μέσω της πλατφόρμας e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση.

Τα φιλοσοφικά μαθήματα Επιλογής 3^{ου} / 4^{ου} έτους (χειμερινό εξάμηνο):

**(α) Η αποδόμηση του J.DERRIDA, και
(β) Περιβαλλοντική ηθική**

Θα διδαχθούν μόνο εφόσον επαρκούν οι πιστώσεις για Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Τίτλος μαθήματος	Γνωσιοθεωρία - Μεταφυσική II
Κωδικός μαθήματος	5012
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο / 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κυριακή Γουδέλη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές με το πέρας των διαλέξεων θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τα κάτωθι θέματα και έννοιες: Βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάϊμπνιτς. Σπινόζα: Υπόσταση, τρόπος, κατηγορημα, εμμένεια, ;εκφραση, μονισμός, τάξη των πραγμάτων-τάξη της γνώσης, σχέση σώματος-νου, ελευθερία και τάξη της φύσης Λάϊμπνιτς: Μοναδολογική/οργανική σύλληψη του σύμπαντος, έκφραση και αναπαράσταση στην γνώση, παραλληλία σώματος-νου, προκαθορισμένη αρμονία
Δεξιότητες	Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων, κριτική ικανότητα μελέτης δευτερεύουσας βιβλιογραφίας, σχολιασμών και αντιπαραβολή με τα πρωτότυπα κείμενα
Προαπαιτήσεις	Νεώτερη Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το μάθημα εισάγει στις βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάϊμπνιτς με έμφαση στα ζητήματα της μεταφυσικής και της γνωσιοθερίας που ανακύπτουν στο πλαίσιο μιας μετακαρτεσιανής προβληματικής. Μέσα από την φιλοσοφία του Σπινόζα αναδεικνύεται η καινοτόμος σύλληψη μιας εντελώς νέας μεταφυσικής προσέγγισης, που ουσιαστικά εισηγείται μια 'εκκοσμηκευμένη μεταφυσική' με κεντρικό εννοιακό άξονα την σύλληψη της 'εμμένειας' της θεότητας και την ταύτισή της με την φυσική τάξη. Η εν λόγω τομή συνεπάγεται ενδιαφέρουσες και θεμελιώδεις αναθεωρήσεις σε σχέση με την καρτεσιανή προσέγγιση για την σύλληψη του ανθρώπου στο κοσμικό όλον, την γνωστική του ικανότητα, την σχέση σώματος-νου, την ερμηνεία των παθών και την έννοια της ελευθερίας. Η φιλοσοφία του Λάϊμπνιτς θα εξεταστεί με συμπλωματικό και παράλληλο τρόπο με την φιλοσοφία του Σπινόζα, επισημαίνοντας τις διαφοροποιήσεις αλλά και τις σημαντικές συνάψεις της δικής του μεταφυσικής θεώρησης, με έμφαση στην οργανική σύλληψη του σύμπαντος και της ένταξης του ανθρώπου σε αυτό και τις επακόλουθες γνωσιοθεωρητικές και ηθικές συνέπειες. Υλη: Αποσπάσματα από τα πρωτότυπα κείμενα του Σπινόζα και του Λάϊμπνιτς, αποσπάσματα από δευτερεύουσα βιβλιογραφία, που θα παρέχονται ηλεκτρονικά
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Πηγές: Σπινόζα, <i>Ηθική</i> , Εκκρεμές, 2009. Λάϊμπνιτς, <i>Μοναδολογία</i> , Εκκρεμές, 2006. Λάϊμπνιτς, <i>Μεταφυσική Πραγματεία</i> , εκδ. Βάνιας Δευτερεύουσα βιβλιογραφία: Cottingham, J., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i> , Τόμος Α' Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον, 2003. Alessio, F., <i>Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας</i> , Τραυλός 2001. Kenny A. (επιμ.), <i>Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας</i> , Νεφέλη, 2005. Ντελέζ, <i>Πρακτική Φιλοσοφία</i> , νήσος, 1996 Ντελεζ, <i>Ο Σπινόζα και το πρόβλημα της έκφρασης</i> , Γνώση, 1999.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Διαλέξεις Μελέτη πρωτότυπων κειμένων επιλεκτικά Ερωτήσεις προς ετοιμασία εργασιών e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Φιλοσοφικά μαθήματα επιλογής: 3^ο & 4^ο Έτος / 6^ο & 8^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Βιβλίο Λ'των <i>Μετά τα φυσικά</i> του Αριστοτέλους
Κωδικός μαθήματος	5014
Τύπος μαθήματος	Μάθημα επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μελίνα Γ. Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Να γίνει κατανοητή η διάκριση ανάμεσα στην πρώτη και δεύτερα φιλοσοφία • Να υπάρξει εξοικείωση με τις θεμελιώδεις αρχές της αριστοτελικής Μεταφυσικής, και ειδικότερα με τους βασικούς άξονες του τμήματος εκείνου που αποκαλείται «Θεολογία»
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεκτική ανάγνωση των φιλοσοφικών κειμένων • Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Βιβλίο Λ'των <i>Μετά τα φυσικά</i> του Αριστοτέλους, αποσπάσματα από αρχαία υπομνήματα στα <i>Μετά τα φυσικά</i> και στο <i>Περί ψυχής</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Frede, M. and Charles, D., <i>Aristotle's Metaphysics Lambda</i>, Symposium Aristotelicum, Clarendon Press, Oxford 2000</p> <p>O. Höffe, <i>Aristoteles</i>, Beksche Reihe Denker, 1999</p> <p>I. Düring, <i>Αριστοτέλης, Α' τόμος</i>, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1991</p> <p>Τ. Πεντζοπούλου -Βαλαλά, <i>Η Θεολογία του Αριστοτέλη, Αριστοτελικά</i></p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Θέματα μεσαιωνικής φιλοσοφίας
Κωδικός μαθήματος	5010
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο - 4ο / 5ο - 7ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Δήμητρα Χριστοπούλου
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει σχηματίσει εικόνα για συγκεκριμένα ζητήματα της μεσαιωνικής λογικής, κοσμολογίας, μεταφυσικής.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να συνδέει θέματα από τη μεσαιωνική φιλοσοφία με προβλήματα της σύγχρονης φιλοσοφίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Λογική στο Μεσαίωνα (Boethius, Abelard) • Η αντιδιαλεκτική κίνηση (Damian) • Μεταφυσική των William of Champeaux, John Duns Scotus • Η διαμάχη περί των καθόλου. Ρεαλισμός vs Νομιναλισμός. • Η εικόνα του Κόσμου στα προγράμματα σπουδών των μεσαιωνικών πανεπιστημίων: Κοσμολογικές αντιλήψεις του 12^{ου} αι. Κοσμολογικές αντιλήψεις του 13^{ου} αι. • Σχέσεις φιλοσοφίας και θεολογίας κατά τον 13^ο αι. Η ρήξη και οι καταδίκες του 1277. Οι φιλοσοφικές προσπάθειες εξομάλυνσης της κρίσης από τους Grosseteste, Bacon, Bonaventura, Albert the Great και Aquinas • Η φυσική φιλοσοφία της υποσελήνιας περιοχής και η μελέτη της έννοιας της κίνησης από την ομάδα λογίων του Merton.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Lindberg, D. (1997) <i>Οι απαρχές της δυτικής επιστήμης</i> , (μετάφρ.) Παν/κές Εκδόσεις Ε.Μ.Π. Alessio F. (2007) <i>Ιστορία της Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας</i> , (μετάφρ.) Εκδ. Τραυλός
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Θεωρία και μελέτη κειμένων, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική μεταφυσική
Κωδικός μαθήματος	5017
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Ζειμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση δύο προχωρημένων κλασικών αναλυτικών φιλοσόφων και των μεθόδων τους (π.χ. γνωριμία με την εφαρμογή της τροπικότητας σε μεταφυσικά προβλήματα).
Δεξιότητες	Απόκτηση και χρήση σύγχρονων φιλοσοφικών εννοιών. Ικανότητα κατανόησης προχωρημένων κειμένων.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετηθούν μεταφυσικές τοποθετήσεις δύο σημαντικών αναλυτικών φιλοσόφων, του Wilfrid Sellars και του Saul Kripke. Ο Sellars (1960) διέκρινε δύο περιγραφές του κόσμου, την 'επιστημονική εικόνα' και την 'πρόδηλη εικόνα'. Ενώ οι δύο περιγραφές φαίνονται έγκυρες, ωστόσο αντιφάσκουν. Στην προσπάθειά του να εξακριβώσει ποιά από τις δύο είναι αληθής, ο Sellars φθάνει σε απροσδόκητα συμπεράσματα, αμφισβητώντας συχνά τη μεταφυσική εγκυρότητα της επιστημονικής εικόνας του κόσμου. Ο Kripke (1970/1980) διατύπωσε μια σειρά από θέσεις σχετικά με την τροπικότητα των δηλώσεων ταυτότητας. Τις χρησιμοποίησε για να απορρίψει τη θεωρία ότι οι νοητικές καταστάσεις ταυτίζονται με φυσικές καταστάσεις, φθάνοντας σε συγκρίσιμα συμπεράσματα με τον Sellars όσον αφορά τη μεταφυσική του νου.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<i>Σημειώσεις για το μάθημα Αναλυτική Μεταφυσική</i> https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873 Wilfrid Sellars, 'Philosophy and the Scientific Image of Man': http://www.ditext.com/sellars/psim.html Saul Kripke, <i>Naming and Necessity</i> , Harvard University Press, 1980.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις. Μελέτη μεταφρασμένων χωρίων. Ηλεκτρονικά μαθήματα στο https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση. Δυνατότητα παρουσιάσεων από φοιτητές.

Τίτλος του μαθήματος	Heidegger
Κωδικός μαθήματος	5019
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο-4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Παύλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η φιλοσοφία του Heidegger στο <i>Είναι και χρόνος</i> • να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της • να κατανοεί το έργο <i>Είναι και χρόνος</i> με όρους φαινομενολογίας
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά κείμενα του Heidegger ως συνέχεια της φαινομενολογίας του Husserl • να χρησιμοποιεί τους χαιντεγκεριανούς όρους για να προσεγγίσει φιλοσοφικά προβλήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα επιχειρηθεί μια εισαγωγή στο κλασικό κείμενο του 20^{ου} αιώνα: <i>Είναι και χρόνος</i> που έχει αντιμετωπισθεί από τους σύγχρονους φιλοσόφους είτε ως ένα από τα πιο σημαντικά και εμβληματικά κείμενα του αιώνα είτε ως ανάξιο οποιασδήποτε προσοχής. Έμφαση θα δοθεί στο φαινομενολογικό χαρακτήρα του κειμένου και στην αποσαφήνιση και δικαιολόγηση των θέσεων που υπερασπίζεται. Οι έννοιες και τα φαινόμενα που θα μας απασχολήσουν είναι: η χρήση των οργάνων, η αγωνία, ο θάνατος, η χρονικότητα ως θεμέλιο της ανθρώπινης ύπαρξης, η τριπλή δομή της ανθρώπινης ύπαρξης και η αντιστοίχησή της με τις δομές του χρόνου, η εφαρμογή του δίπολου αυθεντικότητα-αναυθεντικότητα κτλ.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Heidegger, <i>Είναι και χρόνος</i>, μετ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1985 2. -----, <i>Τα βασικά προβλήματα της φαινομενολογίας</i>, μετ. Π. Κόντος, Γνώση, Αθήνα, 1999 3. -----, <i>Η έννοια του χρόνου</i>, μετ. Δ. Υφαντής, Ροές, Αθήνα, 2009 4. F. Dastur, <i>Ο Χάιντεγκερ και το ερώτημα του χρόνου</i>, Πατάκης, Αθήνα, 2008
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Οι φοιτητές θα παραδώσουν γραπτές εργασίες συνολικής έκτασης δέκα (10) σελίδων. Θα υπάρξει προφορική εξέταση αυτών των εργασιών. Εκπρόθεσμες εργασίες δεν θα γίνονται δεκτές.

Τίτλος μαθήματος	Κείμενα Φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα:
Κωδικός μαθήματος	5020
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο-4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	-Μελέτη της σειράς παραδόσεων του Χάνς-Γκέοργκ Γκάνταμερ με θέμα <i>Το πρόβλημα της Ιστορικής Συνείδησης</i> (Παρίσι ...). - Κατανόηση βασικών γραμμών της σκέψης του Χάνς-Γκέοργκ Γκάνταμερ σχετικά με την ιστορικότητα της συνείδησης, την καθολικότητα της ερμηνευτικής καθώς και της κριτική του στον ιστορισμό της εποχής του Ρομαντισμού..
Δεξιότητες	- Εμμενής ανάγνωση των παραδόσεων - Χρήση των δεξιοτήτων από τα εργαστήρια ανάγνωσης για μια συνθετική προσέγγιση του στοχασμού του Γκάνταμερ μέσα από πρωτότυπα κείμενα
Προαπαιτήσεις	Βασικές αρχές της ερμηνευτικής φιλοσοφίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Χ.- Γκ. Γκάνταμερ, <i>Το πρόβλημα της ιστορικής συνείδησης</i> , μετφρ. Α. Ζέρβας, Αθήνα, Ίνδικτος, 1998
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	W. Dilthey, <i>Η γένεση της ερμηνευτικής</i> , εις. μετφρ. σχολ. Δ. Υφαντής, Αθήνα 2010, ιδιαίτερα: Εισαγωγή του μεταφραστή, σελ. 9-52 Γ. Ξηροπαίδης, <i>Η διαμάχη των ερμηνειών. Gadamer – Habermas</i> , Αθήνα 2008
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Εισαγωγικές παραδόσεις στο θέμα Υποχρέωση ενεργού συμμετοχής των φοιτητών στην διαδικασία των μαθημάτων Προετοιμασία μικρών, πρακτικών, ερευνητικών εργασιών από τους φοιτητές υπό καθοδήγησιν (υποχρεωτικό) Παρουσιάσεις ενοτήτων από φοιτητές (υποχρεωτικό) Χρήση βοηθημάτων, έργων αναφοράς και βιβλιογραφίας
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Αξιολόγηση γραπτών εργασιών (6-8 σελίδων) στο πλαίσιο των μαθημάτων (60%) Εξέταση γνώσης και κατανόησης του περιεχομένου του κειμένου του Χ.-Γκ. Γκάνταμερ με δυνατότητα ελεύθερης χρήσης βιβλιογραφίας και έργων αναφοράς 40%

Τίτλος του μαθήματος	Η Φιλοσοφία του Nietzsche
Κωδικός μαθήματος	5025
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών:4^ο	Εξάμηνο: Η΄
Μονάδες ECTS	6
Όνομα διδάσκοντος	Κ. Γουδέλη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η φιλοσοφία του Nietzsche • κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της • κατανοεί το έργο του με όρους υπέρβασης της δυτικής μεταφυσικής
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά έργα του Nietzsche
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές σε θεμελιώδεις πλευρές της σκέψης του Nietzsche, αλλά και ενθαρρύνει την κριτική ανάγνωση του έργου του και της προσπάθειάς του να υπερβεί τον θεματικό ορίζοντα της λεγόμενης δυτικής μεταφυσικής. Ιδιαίτερα θα μελετηθούν, η από μέρους του απόρριψη του παραδοσιακού συστήματος αξιών και η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των ιδανικών, ο γνωσιοθεωρητικός σχετικισμός και η γενεαλογική «μέθοδος», καθώς και η σύνδεση της «αλήθειας» ή ορθότερα αυτού που αποκαλούσε «ζωή» με την αισθητική εμπειρία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα έργα του <i>Η Γένεση της Τραγωδίας, Πέραν του καλού και του κακού, Η Γενεαλογία της ηθικής, Τάδε έφη Ζαρατούστρα</i></p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ζιλ Ντελέζ, <i>Ο Νίτσε και η Φιλοσοφία</i>, Πλέθρον, Αθήνα, 2002 2. Καρλ Λέβιτ, <i>Από τον Χέγκελ στον Νίτσε II</i>, Γνώση, Αθήνα, 1987 3. Αλέξανδρος Νεχαμάς, <i>Νίτσε, η ζωή σαν λογοτεχνία</i>, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2002
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών.
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία του νου
Κωδικός μαθήματος	5022
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ο - 4ο / 6ο - 8ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν μια λεπτομερή γνώση των κύριων προσεγγίσεων όσον αφορά τη φύση του νου και τη σχέση του με τον εγκέφαλο και το σώμα. Επιπλέον θα εξοικειωθούν με θεμελιώδη ζητήματα της φιλοσοφίας του νου όπως η αποβλεπτικότητα, η συνείδηση και η αυτο-συνειδησία.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι ικανοί: <ul style="list-style-type: none"> • να υπερασπίζονται φιλοσοφικές θέσεις σε θεμελιακά ζητήματα του μαθήματος, • να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις κύριες προσεγγίσεις στη φιλοσοφία του νου και να εντοπίζουν βασικές παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι συγκεκριμένες προσεγγίσεις και • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας του νου
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τις κυρίαρχες απόψεις στη σύγχρονη φιλοσοφία όσον αφορά τη φύση του νου και τη σχέση του με τον εγκέφαλο και το σώμα. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε το δυϊσμό, το λογικό συμπεριφορισμό, τη θεωρία ταυτότητας τύπου, τον ανώμαλο μονισμό, το λειτουργισμό, την αναπαραστασιακή-υπολογιστική θεωρία του νου και τον εξαλειπτικό υλισμό. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε ορισμένα χαρακτηριστικά των νοητικών φαινομένων τα οποία δημιουργούν προβλήματα στην προσπάθεια φυσιοκρατικής εξήγησης του νου. Πρόκειται για την αποβλεπτικότητα, τη συνείδηση και την αυτοσυνειδησία..
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kim, J. (2005) <i>Φιλοσοφία του Νου</i>. Εκδόσεις Leader Books 2. Searle, J. (1993) <i>Νους, εγκέφαλος και Επιστήμη</i>. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 3. Hofstadter, R.D. & Dennett, C.D. (1993) <i>Το Εγώ της Νόησης</i>. Εκδόσεις Κάτοπτρο. 4. Churchland, P. M. (1984) <i>Matter and Consciousness. A contemporary Introduction to the Philosophy of Mind</i>. MIT Press
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint. Ανάγνωση και συζήτηση σύντομων αποσπασμάτων. Χρήση eclass.
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία του δικαίου
Κωδικός μαθήματος	5023
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο - 4ο / 6ο - 8ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών πεδίων της Πρακτικής Φιλοσοφίας • να κατανοεί τις έννοιες της ιδιωτικής και δημόσιας αυτονομίας, της νομικής ισχύος και του εξαναγκαστού του δικαίου • να προσεγγίζει σύγχρονα κείμενα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δικαιοσύνη, ανθρώπινα δικαιώματα
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί τον ορισμό του δικαίου • να γνωρίζει τη σημασία και τις κύριες θέσεις του Νομικού Θετικισμού • να κατανοεί τις σχέσεις Δικαίου και Ηθικής, Δικαίου και Πολιτικής, Δικαίου και Οικονομίας • να κατανοεί πώς λειτουργεί η ερμηνεία του δικαίου και πώς αρθρώνεται η νομική λογική και επιχειρηματολογία
Προαπαιτήσεις	Βασικές γνώσεις στη σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το θεμελιώδες φιλοσοφικό ερώτημα <i>τί είναι Δικαιοσύνη</i> και πώς αυτή εκφράζεται μέσω του θετικού δικαίου αποτελεί τη βάση του μαθήματος. Ο ορισμός του δικαίου και η ειδοποιός διαφορά του από άλλα σύνολα κανόνων, η έννοια της νομικής κανονιστικότητας σε σχέση με το εξαναγκαστό και την άσκηση βίας για την επιβολή του δικαίου και, τέλος, θεμελιώδη ζητήματα της ερμηνείας του δικαίου και της νομικής επιχειρηματολογίας, θα αποτελέσουν τα κύρια σημεία της παράδοσης.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Π. Σούρλας, <i>Εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου</i> 2. K. English, <i>Εισαγωγή σ τη νομική σκέψη</i> 3. R. Dworkin, <i>Justice for Hedgehogs</i> <p>J. Rawls, <i>A Theory of Justice</i></p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης
Κωδικός μαθήματος	
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κ. Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα του φιλοσοφικού υποβάθρου πάνω στο οποίο βασίζεται η Γνωσιακή Επιστήμη, των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων που εγείρονται και των λύσεων που έχουν προταθεί • κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της συζήτησης που γίνεται στην σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία γύρω από το εγχείρημα της Γνωσιακής Επιστήμης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να διακρίνει τις διάφορες εκδοχές της Γνωσιακής Επιστήμης με βάση το είδος νοητικών αναπαραστάσεων που υιοθετούν, να παρουσιάσει τα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των εκδοχών και να συνδέσει τη συζήτηση που γίνεται εντός της Γνωσιακής Επιστήμης με ευρύτερα φιλοσοφικά ζητήματα που συζητούνται στη φιλοσοφία του Νου</p>
Προαπαιτήσεις	<p>Η φιλοσοφική θεωρία στην οποία θεμελιώνεται η κλασική γνωσιακή επιστήμη είναι η Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου (ΑΥΘΝ), σύμφωνα με την οποία η νόηση συνίσταται στην κατοχή και τον υπολογιστικό μετασχηματισμό νοητικών αναπαραστάσεων γλωσσικής μορφής. Κατά συνέπεια, η έννοια της νοητικής αναπαράστασης παίζει κεντρικό ρόλο στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης. Η έννοια της νοητικής αναπαράστασης, όπως χρησιμοποιείται από την ΑΥΘΝ, διαφοροποιείται σε τρία τουλάχιστον επίπεδα από την αντίστοιχη έννοια της ιδέας που συναντάμε στο Βρετανικό Εμπειρισμό:</p> <p><u>Μορφικά:</u> Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι ρητά γλωσσικής και όχι εικονιστικής ή άλλης μορφής.</p> <p><u>Γνωσιολογικά:</u> Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ δεν είναι προσβάσιμες από την οπτική του πρώτου προσώπου, δηλαδή δεν εμφανίζονται στη συνείδηση του εκάστοτε υποκειμένου που τις φέρει.</p> <p><u>Οντολογικά:</u> Η οντολογία του νου δεν διαφέρει από την οντολογία του φυσικού κόσμου. Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι υλικές και επιδρούν αιτιακά επηρεάζοντας την ανθρώπινη συμπεριφορά.</p> <p>Το μάθημα θα ξεκινήσει με μια παρουσίαση της ΑΥΘΝ. Μεταξύ άλλων, θα εξεταστούν η υπόθεση της γλώσσας της σκέψης, η θέση ότι οι σημασιολογικές σχέσεις μπορούν να προσομοιωθούν από μια συντακτικά καθοδηγούμενη μηχανή και η θέση ότι ο νους περιλαμβάνει και ένα σύνολο αυτόνομων και εξειδικευμένων σπονδύλων (modules). Προκειμένου να κατανοηθεί καλύτερα η έννοια της νοητικής αναπαράστασης θα εξεταστούν διάφοροι τρόποι προσδιορισμού της έννοιας της εξωτερικής αναπαράστασης η οποία έχει αποτελέσει το πρότυπο για τις νοητικές αναπαραστάσεις της γνωσιακής επιστήμης. Στη συνέχεια θα εξεταστούν κριτικά διάφορες απόπειρες επέκτασης του εξηγητικού πλαισίου της ΑΥΘΝ με την υιοθέτηση νέων ειδών νοητικών αναπαραστάσεων όπως τα νοητικά είδωλα (mental images), τα νοητικά μοντέλα και οι κατανεμημένες αναπαραστάσεις. Στο τελευταίο μέρος του μαθήματος θα εξεταστούν οι διάφορες απόπειρες φυσιοκρατικής εξήγησης της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων και θα συζητηθούν τα προβλήματα που παρουσιάζουν. Θα δείξουμε, μεταξύ άλλων, ότι η αναπαραστασιακή λειτουργία δεν μπορεί να εξηγηθεί με αναδρομή ούτε σε μια σχέση αιτιότητας αλλά ούτε και σε μια σχέση ομοιότητας μεταξύ της αναπαράστασης και του αναπαριστώμενου. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με την παρουσίαση ορισμένων σύγχρονων αντι-αναπαραστασιακών προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης και της φιλοσοφίας του νου για την</p>

	εξήγηση των νοητικών φαινομένων.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Βοσνιάδου, Στ. (επιμ.) (2004): <i>Γνωσιακή Επιστήμη: Η νέα επιστήμη του νου</i>. Gutenberg • Παγωνδιώτης, Κ.: <i>Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης</i> • Παγωνδιώτης, Κ., Β. Κιντή (επιμ.), <i>Η Γνωσιακή Διαπερατότητα της Αισθητηριακής Αντίληψης, Νόησις 6</i>, Αθήνα 2010. • Churchland, Paul (1995/1999): <i>Η μηχανή της Λογικής, η Θέση της Ψυχής</i>. Εκδόσεις Γκοβόστη.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τα φιλοσοφικά μαθήματα Επιλογής 3^{ου} / 4^{ου} έτους (εαρινό εξάμηνο):

- (α) Θεμελιώδεις έννοιες της σπινοζικής οντολογίας,
(β) Κριτική Θεωρία,
(γ) Θεωρίες αλήθειας

Θα διδαχθούν μόνο εφόσον επαρκούν οι πιστώσεις για Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό

**Μαθήματα Επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων 3^{ου}- 4^{ου} έτους
Χειμερινό Εξάμηνο**

Τίτλος του μαθήματος	Βυζαντινή Γραμματεία
Κωδικός μαθήματος	5005
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να γνωρίσουν οι φοιτητές τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται ο ανθρώπινος στοχασμός, μέσα από την μελέτη της βυζαντινής γραμματείας
Δεξιότητες	Ικανή φιλολογική επάρκεια
Προαπαιτήσεις	Γνώση α) της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και β) του βυζαντινού πολιτισμού
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Εξετάζονται βασικά ζητήματα της βυζαντινής φιλοσοφίας και, παράλληλα, ανιχνεύονται οι σχέσεις της με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία σε όλες τις ιστορικές εκφάνσεις της. Κεντρικά σημεία επεξεργασίας είναι: α) ο Πλατωνισμός στο Βυζάντιο, β) ο αριστοτελισμός στο Βυζάντιο, και γ) συγκλίσεις και αποκλίσεις Χριστιανισμού και Νεοπλατωνισμού. Κυρίως μελετώνται κείμενα του 4 ^{ου} και του 5 ^{ου} μ.Χ. αιώνα, τα οποία εξετάζονται και με την ιστοριογραμματική και με την ερμηνευτική μέθοδο. Επίσης, ερευνώνται και οι σχέσεις που έχουν οι χριστιανικές θεωρίες με γενικότερες υπαρξιακές ανησυχίες του ανθρώπου, στην προοπτική της διαλεκτικής σχέσης θείου-ανθρώπινου.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	H.Hunger, <i>Βυζαντινή Λογοτεχνία</i> II. Μιετ 1992 B. Τατάκης, <i>Η Βυζαντινή φιλοσοφία</i> . Σχολή Μωραΐτη. Αθήνα 1978 Gerhard Podskalksy, <i>Theologie und Philosophie in Byzanz. Der Streit um die theologische Methodik in der spätbyzantinischen Geistesgeschichte (14./15. Jh.), seine systematischen Grundlagen und seine historische Entwicklung</i> , München 1977 (= Byzantinisches Archiv, 15)
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Α) Αναλυτική β) Ερμηνευτική
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

**Μαθήματα Επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων 3^{ου}- 4^{ου} έτους
Εαρινό Εξάμηνο**

Τίτλος μαθήματος	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα Ι
Κωδικός μαθήματος	5003
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών /εξάμηνο	3^ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν βασικά γλωσσικά και ερμηνευτικά ζητήματα αρχαιοελληνικών κειμένων της κλασικής περιόδου.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά και να μεταφράζει σε ικανοποιητικό επίπεδο κείμενα της κλασικής περιόδου.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Σκοπός αυτού του επιλεγόμενου μαθήματος (όπως και της εναλλακτικής επιλογής Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα ΙΙ) είναι η πληρέστερη κατάρτιση στην ερμηνευτική προσέγγιση της γλώσσας, της σύνθεσης και του περιεχομένου αρχαιοελληνικών κειμένων, γραμμένων στην ιωνική-αττική διάλεκτο. Για τον σκοπό αυτό το μάθημα επικεντρώνεται στη γλωσσική και θεωρητική εξέταση ορισμένων βασικών αποσπασμάτων του Πρωταγόρα και του Γοργία από το πρωτότυπο και από μετάφραση. Θέματα στα οποία βασίζεται το μάθημα, όπως και οι παρατηρήσεις των γραπτών εξετάσεων, είναι η ρητορική, ο σχετικισμός και ο πλουραλισμός των Σοφιστών, η στροφή της διερεύνησής τους προς τις ανθρωπίνες κοινωνίες και η επίδρασή τους στον πολιτισμό της κλασικής Αθήνας.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	α) Μελέτες: 1. Guthrie, W. K. C. 1971. Μτφρ. Δ. Τσεκουράκης. 2003. <i>Οι Σοφιστές</i> . Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. 2. Kerferd, G. B. 1981. Μτφρ. Π. Φαναράς. 1996. <i>Η σοφιστική κίνηση</i> . Αθήνα: Καρδαμίτσα. 3. Adrados, F. R. 1999. Μτφρ. Α. V. Lecumberri, επιμ. Γ. Αναστασίου και Χ. Χαραλαμπίδης. 2003. <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας από τις απαρχές ως τις μέρες μας</i> . Αθήνα: Παπαδήμας. 4. Chantraine, P. 2η έκδ. 1961. <i>Ιστορική μορφολογία της ελληνικής γλώσσας</i> . Μτφρ. Ν. Αγκαβανάκης. 1990. Αθήνα: Καρδαμίτσα. 5. Οικονόμου, Μ.Χ. 3η έκδ. 1984. <i>Γραμματική της αρχαίας ελληνικής</i> . Θεσσαλονίκη. β) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια: Σκουτερόπουλος, Ν.Μ., κειμ., μτφρ., σχολ. 1998. <i>Η αρχαία σοφιστική: Τα σωζόμενα αποσπάσματα</i> . Αθήνα: Γνώση.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, e-class
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II
Κωδικός μαθήματος	5004
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν βασικά γλωσσικά και ερμηνευτικά ζητήματα αρχαιοελληνικών κειμένων της κλασικής περιόδου.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά και να μεταφράζει σε ικανοποιητικό επίπεδο κείμενα της κλασικής περιόδου.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Σκοπός αυτού του επιλεγόμενου μαθήματος (όπως και της εναλλακτικής επιλογής Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα I) είναι η πληρέστερη κατάρτιση στην ερμηνευτική προσέγγιση της γλώσσας, της σύνθεσης και του περιεχομένου αρχαιοελληνικών κειμένων. Για τον σκοπό αυτό αναλύονται σκηνές από τους <i>Όρνιθες</i> και τους <i>Βατράχους</i> του Αριστοφάνη στο πρωτότυπο και σε μετάφραση. Ζητήματα στα οποία βασίζεται το μάθημα, καθώς και οι παρατηρήσεις των γραπτών εξετάσεων, είναι η παράδοση και οι συνθήκες των παραστάσεων της κλασικής αθηναϊκής κωμωδίας, η επεξεργασία του κωμικού μύθου σε σχέση με την ιστορική πραγματικότητα, η θεματική, η δομή και θεατρικές τεχνικές της αριστοφανικής κωμωδίας, γλωσσικό ύφος και παρωδία, χρήση των τελετουργιών και της θρησκείας, οι ρόλοι των κωμικών προσώπων και του χορού και σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Στους <i>Όρνιθες</i> επί μέρους ζητήματα ανάλυσης της κωμικής θεματικής είναι ο ρόλος της μουσικής και του χορού, η κοσμογονία, η χρήση και η κατάχρηση της γλώσσας και της εξουσίας, η τελική αποθέωση του κωμικού ήρωα· στους <i>Βατράχους</i> ο ρόλος της ποίησης, της τραγωδίας, της κωμωδίας, των διανοούμενων και του θεού Διονύσου στην κλασική Αθήνα και στον κωμικό Άδη του έργου.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>α) Μελέτες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cartledge, P. A. 3η έκδ. 1995. Μτφρ. Α. Ταχμαζίδου. 2006. <i>Ο Αριστοφάνης και το θέατρο του παραλόγου</i>. Αθήνα: Ενάλιος. 2. Dover, K. J. 1972. Μτφρ. Φ.Ι. Κακριδής. 1978. <i>Η κωμωδία του Αριστοφάνη</i>. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης. 3. Κατσή, Γ.Δ., επιμ. 2007. <i>Θάλεια. Δεκαπέντε μελετήματα για τον Αριστοφάνη</i> [συλλογή μεταφρασμένων άρθρων]. Αθήνα: Σμίλη. 4. Adrados, F. R. 1999. Μτφρ. Α. V. Lecumberri, επιμ. Γ. Αναστασίου και Χ. Χαραλαμπίδης. 2003. <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας από τις απαρχές ως τις μέρες μας</i>. Αθήνα: Παπαδήμας. 5. Chantraine, P. 2η έκδ. 1961. <i>Ιστορική μορφολογία της ελληνικής γλώσσας</i>. Μτφρ. Ν. Αγκαβανάκης. 1990. Αθήνα. 6. Οικονόμου, Μ.Χ. 3η έκδ. 1984. <i>Γραμματική της αρχαίας ελληνικής</i>. Θεσσαλονίκη. <p>β) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κακριδής, Φ.Ι., έκδ., μτφρ., σχολ. 1974. <i>Αριστοφάνους Όρνιθες. Ερμηνευτική έκδοση</i>. Αθήνα και Γιάννινα: εκδ. Δωδώνη. 2. Stanford, W. B., έκδ., σχολ. 2η έκδ. 1963. Μτφρ. Μ. Μπλέτας. 1993. <i>Αριστοφάνους Βάτραχοι</i>. Αθήνα: Καρδαμίτσα. 3. Σταύρου, Θ., μτφρ. 1967. <i>Οι κωμωδίες του Αριστοφάνη</i>. Αθήνα: Εστία.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, e-class
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

**Για τις περιγραφές των μαθημάτων που προσφέρονται από άλλα τμήματα της Σχολής
Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών (ΣΑΚΕ)
συμβουλευτείτε τους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών του έτους 2014-2015
των Τμημάτων της ΣΑΚΕ**